

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

**Η προφορική μουσική παράδοση στους οικισμούς Βαμβακόφυτο,
Χρυσό, Σιτοχώρι, Στρυμονικό Σερρών και Ελευθερές Καβάλας:
Αρχειακή καταγραφή και αξιολόγηση δεδομένων.**

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Του φοιτητή

ΚΟΓΙΑΝΝΗ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

A.E.M. 1885

ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΕΣ: ΜΠΑΖΜΑΔΕΛΗΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ

:ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΚΗ ΑΘΗΝΑ

Athina Katsanevaki

Athina Katsanevaki
03.07.2023 01:46

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2023

ARISTOTLE UNIVERSITY OF THESSALONIKI

FACULTY OF FINE ARTS

SCHOOL OF MUSIC STUDIES

**The oral musical tradition of the settlements of Vamvakofyto,
Chryso, Sitochori, and Strymoniko (Serres region) and of Elephteres
(Kavala region) in Eastern Macedonia in Greece. Archival record,
editing and data evaluation.**

DIPLOMA THESIS

Of student

KOGIANNIS NIKOLAOS

1885

SUPERVISOR: BAZMADELIS ARISTEIDIS

:KATSANEVAKI ATHENA

THESSALONIKI

JUNE 2023

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου στον επιβλέποντα καθηγητή μου για αυτήν την διπλωματική εργασία κ. Άρη Μπαζμαδέλη για την πολύτιμη βοήθεια και καθοδήγηση του σε ότι δυσκολία αντιμετώπισα στην εκπόνηση της. Επιπλέον θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά την κυρία Αθηνά Κατσανεβάκη για την καθοδήγηση και τη στήριξη της καθώς και την εξαιρετη δουλειά της μαγνητοφώνησης και βιντεοσκόπησης σε όλα αυτά τα χωριά που απέφεραν αρχεία με σημαντικά ιστορικά, εθνομουσικολογικά και πολιτισμικά στοιχεία. Αποτέλεσε μεγάλη μου χαρά να οριστώ υπεύθυνος για την αρχειακή επεξεργασία και οργάνωση αυτών των αρχείων. Την ευχαριστώ για την εμπιστοσύνη της προς στο πρόσωπο μου στην υλοποίηση όλων αυτών.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα εργασία αφορά την αρχειακή επεξεργασία, οργάνωση και τεκμηρίωση του ηχητικού υλικού που συνέλεξε η εθνομουσικολόγος Αθηνά Κατσανεβάκη από τα χωριά Βαμβακόφυτο, Χρυσό, Σιτοχώρι και Στρυμονικό Σερρών καθώς και από τις Ελευθερές Καβάλας. Επιπλέον επικεντρώνεται στην περιγραφή και παρουσίαση ιστορικών και γεωγραφικών πληροφοριών καθώς και στα ήθη και έθιμα αυτών των περιοχών. Το αρχείο περιέχει ηχογραφήσεις τραγουδιστικού και χορευτικού ρεπερτορίου από τα χωριά αυτά που πραγματοποιήθηκαν στις κοινότητες αυτές από την εθνομουσικολόγο κατά τα έτη 2010 έως 2018.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ

Ψηφιακό αρχείο μουσικής και χορού, Ελληνικά Δημοτικά τραγούδια, Ελληνόφωνα, Σλαβόφωνα, Βαμβακόφυτο, Χρυσό, Σιτοχώρι, Στρυμονικό, Σέρρες, Ελευθερές, Καβάλα, Αθηνά Κατσανεβάκη.

ABSTRACT

This thesis concerns the archival processing, organization and documentation of the sound material collected by the ethnomusicologist Athina Katsanevaki from the villages of Vamvakofyto, Chryso, Sitochori and Strymonikos of Serres as well as from Eleftheres of Kavala. In addition, it focuses on the description and presentation of historical-geographical elements as well as on the customs and traditions of these regions. The archive contains audio and video field recordings of the local vocal and dance repertory documented by the ethnomusicologist in these villages in the years 2010-2018.

KEY WORDS

Digital music and dance archive, Greek folk songs, Greek-speaking, Slav-speaking, Vamvakofyto, Chryso, Sitochori, Strymoniko, Serres, Eleftheres, Kavala, Eastern Macedonia, Greece, Athina Katsanevaki.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή	1
2. Το Αρχείο Ηχογραφήσεων και Μεθοδολογία της Έρευνας για την Οργάνωση και Περιγραφή του.....	3
2.1 Η επιστήμη της μουσικής βιβλιοθηκονομίας - αρχειονομίας ως διεπιστημονικό πεδίο και η συμβολή της στην ανάπτυξη των επιστημών της πληροφορίας και της μουσικολογίας	7
3.Βαμβακόφυτο Σερρών.....	8
3.1 Ιστορική και γεωγραφική θεώρηση	8
3.2 Ονομασία.....	9
3.3 Χορός, Τραγούδι, Ήθη και έθιμα	10
4.Χρυσό Σερρών.....	18
4.1 Ιστορική και γεωγραφική θεώρηση.....	18
4.2 Ονομασία.....	19
4.3 Τα Νταρνακοχώρια.....	19
4.4 Ονομασία Νταρνακοχωρίων.....	21
4.5.1. Ήθη και έθιμα στο Χρυσό Σερρών και στα Νταρνακοχώρια (Δαρνακοχώρια) μέσα από τις συνεντεύξεις του αρχείου.....	22
4.5.2. Άλλα Έθιμα μέσα από την βιβλιογραφική έρευνα.	23
4.6 Άλλες ερευνητικές δουλειές που έχουν γίνει στην περιοχή	24
5. Σιτοχώρι Σερρών	25
5.1 Ιστορική και γεωγραφική θεώρηση.....	25
5.2.1. Ήθη και έθιμα.....	26
5.2.2. Άλλες πληροφορίες για τα έθιμα μέσα από τις συνεντεύξεις του αρχείου.....	28
6.Στρυμονικό Σερρών.....	28
6.1 Ιστορική και γεωγραφική θεώρηση.....	28
6.2 Εορτές, έθιμα και πανηγύρεις στο Στρυμονικό μέσα από τις συνεντεύξεις του αρχείου	29
6.3 Η Εκκλησία του πολιούχου Αγίου Αντωνίου στο Στρυμονικό	30
6.4 Συνεισφορά της Αγγελικής Ζώη για τις ηχογραφήσεις στο Στρυμονικό	31
7.Ελευθερές Καβάλας	32
7.1 Ιστορική και γεωγραφική θεώρηση.....	32

7.2.1. Ήθη και έθιμα στις Ελευθερές Καβάλας μέσα από την βιβλιογραφική έρευνα.....	33
7.2.2. Ήθη και έθιμα στις Ελευθερές Καβάλας μέσα από τις συνεντεύξεις του αρχείου...	34
8.0 Απομαγνητοφώνηση της συνέντευξης της Αθηνάς Κατσανεβάκη	35
9.0 Μεταγραφές Κομματιών	46
10. Οργάνωση και καταγραφή ηχογραφήσεων	51
10.1 Βαμβακόφυτο	51
10.2 Χρυσό Σερρών.....	69
10.3 Σιτοχώρι Σερρών	94
10.4 Ελευθερές Καβάλας.....	115
10.5 Στρυμονικό Σερρών.....	131
10.6 Συνέντευξη της Αθηνάς Κατσανεβάκη για την εθνομουσικολογική της έρευνα στις περιοχές Βαμβακόφυτο, Χρυσό, Σιτοχώρι, Στρυμονικό και Ελευθερές	168
11. Συμπεράσματα.....	169
11.1. Αρχαικά συμπεράσματα	169
11.2 Συμπεράσματα σε σχέση με την εθνομουσικολογική έρευνα	173
12.Βιβλιογραφία.....	175

1. Εισαγωγή

Η παραδοσιακή μουσική αποτελεί μία από τις σπουδαιότερες δημιουργίες της ανθρώπινης διάνοιας και του πολιτισμού που δημιούργησε. Καθώς οι ρίζες της μουσικής δημιουργίας ανάγονται στην απαρχή του ανθρώπινου πολιτισμού, αποτελούν θεμελιώδες στοιχείο της παράδοσης και της ιστορία των λαών και κατ' επέκταση μπορούν να θεωρηθούν μέρος της ταυτότητας μας.

Οι μεγάλες τεχνολογικές, κοινωνικές, πολιτικές αλλαγές που δημιουργήθηκαν τον περασμένο αιώνα, άλλαξαν τον τρόπο, τον οποίο η μουσική διαδραμάτιζε στη ζωή των λαών. Από την άλλη πλευρά οι αλλαγές αυτές δώσανε την ευκαιρία προκειμένου να διασωθεί και να διαδοθεί η προφορική κυρίως και όχι μόνο μουσική δημιουργία. Η διατήρηση και διάσωση της μουσικής παράδοσης, στην εποχή όλων αυτών των αλλαγών, είναι ιδιαίτερης σημασίας για την πολιτισμική και πολιτιστική μνήμη των λαών. Στις ημέρες μας δε, αποτελεί αντικείμενο επιστημονικής μελέτης και έρευνας, μουσικολογικής, λαογραφικής, εθνογραφικής κ.λπ.

Σκοπός της συγκεκριμένης εργασίας είναι η καταγραφή, η οργάνωση και επεξεργασία, του αρχειακού, μουσικού κατά κύρια βάση, υλικού που συνέλεξε η εθνομουσικολόγος Αθηνά Κατσανεβάκη στα χωριά της περιοχής του νομού Σερρών: Βαμβακόφυτο, Χρυσό, Σιτοχώρι και Στρυμωνικό καθώς και από το χωριό του νομού Καβάλας, στις υπώρειες του όρους Παγγαίο, τις Ελευθερές. Το υλικό που κλήθηκα να οργανώσω με την παρούσα εργασία, αποτελεί ένα μικρό μόνο μέρος, που η εθνομουσικολόγος συνέλεξε, κατά τα τελευταία έτη, από την ευρύτερη περιοχή. Σε αυτό το αρχείο η κυρία Κατσανεβάκη σε μια σειρά συνεντεύξεων από κατοίκους του κάθε οικισμού, συνέλεξε πληροφορίες σχετικά με τα ήθη και τα έθιμα, τα τραγούδια και τις παραδόσεις της κάθε περιοχής. Στις ηχογραφήσεις αυτές περιλαμβάνεται και μεγάλος αριθμός τραγουδιών ερμηνευμένα από τους ίδιους πληροφορητές και κατοίκους των παραπάνω περιοχών.

Τα αρχεία, και στην περίπτωση μας τα μουσικά αρχεία, μπορεί να μεταβάλλονται και από υλικά να γίνονται εικονικά. Παρόλη τη μεταβολή τους η κοινωνική σημασία των αρχείων ως φορείς διατήρησης της μνήμης και της πολιτιστικής κληρονομιάς διατηρείται ισχυρή. Το κύριο αντικείμενο του επαγγέλματος του αρχειονόμου, παραμένει η αξιολόγηση, η ταξινόμηση και περιγραφή του περιεχομένου και του περιβάλλοντος παραγωγής των αρχειακών τεκμηρίων (ιστορική διαδρομή και διαδικασία παραγωγής του αρχείου) που έχει αποφασιστεί να διατηρηθούν για να συμβάλλουν στην αποτύπωση της εποχής τους. Πέρα από τις τεχνολογίες και τα συστήματα που θα οδηγήσουν στην υλοποίηση του στόχου, η αρχειακή παρέμβαση θα πρέπει να γίνεται σε όσο το δυνατόν προωιμότερο στάδιο δημιουργίας τους. Τα συστήματα και οι πρακτικές στην εποχή μας μπορεί να είναι αυτοματοποιημένα, στη δημιουργία, την αποθήκευση και τη διαχείριση των ψηφιακών τεκμηρίων μέσω των μεταδεδομένων τους (Μπαζμαδέλης 2019).

Με την τεχνική επεξεργασία, περιγραφή και οργάνωση των αρχειακών τεκμηρίων της συγκεκριμένης συλλογής, καθώς και την εξαγωγή των μουσικολογικών μεταδεδομένων τους, παραδίδεται ένας πλήρης κατάλογος των αρχειακών ηχογραφήσεων, σύμφωνα με τα διεθνή αρχειονομικά πρότυπα. Η διάθεση του καταλόγου μαζί με το αρχειακό μουσικό υλικό, μπορεί να αποτελέσει εργαλείο έρευνας, αλλά και μνήμης, όχι μόνο για τους ερευνητές αλλά και για τους τοπικούς πληθυσμούς. Έτσι τα ψηφιακά μουσικά αρχεία μπορούν να

αποτελέσουν ένα «σκαλοπάτι» στην διάσωση και διάδοση της μουσικής - και όχι μόνο αυτής αλλά και της παράδοσης γενικότερα.

Σχετικά με την πολιτική και τους περιορισμούς χρήσης του αρχείου, φυσικού και ψηφιακού, αυτή δεν μας απασχόλησε στην παρούσα εργασία, μιας και ξεφεύγει του αντικειμένου που κλήθηκα να διαχειριστώ. Οι όποιοι περιορισμοί και δικαιώματα επί του υλικού, ανήκουν στην κα Αθηνά Κατσανεβάκη ως δημιουργό του ψηφιακού αρχείου.

Η εργασία διαρθρώνεται σε δώδεκα κεφάλαια. Το πρώτο περιλαμβάνει την εισαγωγή ενώ στο δεύτερο κεφάλαιο αναφέρεται η μεθοδολογία της εκπόνησης της εργασίας και συγκεκριμένα της επεξεργασίας και έπειτα καταλογογράφησης του αρχαικού υλικού μέσω των προγραμμάτων επεξεργασίας Reaper και Audacity και του συστήματος μεταδεδομένων DublinCore. Στα κεφάλαια τρία έως επτά δίνονται πληροφορίες σχετικά με τα ιστορικά και γεωγραφικά δεδομένα και τα ήθη και έθιμα των περιοχών: Βαμβακόφυτο, Χρυσό, Σιτοχώρι, Στρυμονικό και Ελευθερές. Κάθε περιοχή καταλαμβάνει ένα κεφάλαιο, ενώ αναφορές υπάρχουν και σε άλλες ερευνητικές δουλειές που προηγήθηκαν, εφόσον αυτές δημοσιεύτηκαν. Στο όγδοο κεφάλαιο παρουσιάζεται περιληπτικά η απομαγνητοφώνηση της συνέντευξης με την κυρία Αθηνά Κατσανεβάκη. Γίνεται παράθεση των πληροφοριών και των συμπερασμάτων στα οποία η ίδια κατέληξε, μετά από την έρευνα της σε αυτά τα πέντε χώρια. Στο ένατο κεφάλαιο παρουσιάζονται οι μεταγραφές 5 τραγουδιών (ένα τραγούδι από το κάθε χωριό), στο δέκατο κεφάλαιο η οργάνωση και καταγραφή του αρχείου σύμφωνα με το σύστημα μεταδεδομένων Dublin Core, ενώ το ενδέκατο περιλαμβάνει μια συνοπτική περιγραφή και τεκμηρίωση των αρχαικών συμπερασμάτων. Στο δεύτερο τμήμα του κεφαλαίου αυτού παρουσιάζονται τα εθνομουσικολογικά συμπεράσματα όπως αυτά εξήχθησαν μέσα από τη μελέτη του υλικού και την ολοκλήρωση της εργασίας μου. Στο τέλος παρατίθεται η βιβλιογραφία σύμφωνα με το σύστημα Chicago Manual Style 17th ed.

2. Το Αρχείο Ηχογραφήσεων και Μεθοδολογία της Έρευνας για την Οργάνωση και Περιγραφή του

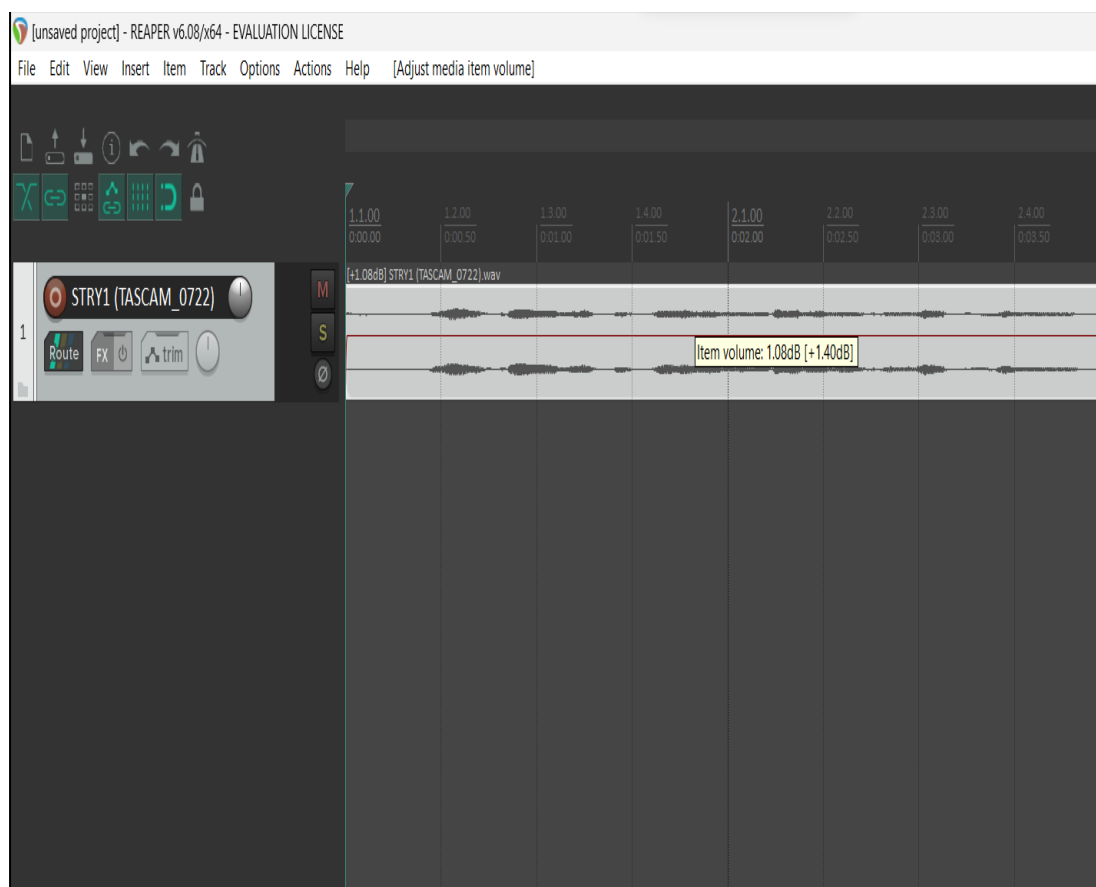
Το αρχειακό υλικό το οποίο κλήθηκα να διαχειριστώ στην παρούσα εργασία, αφορά ηχογραφήσεις και βιντεοσκοπήσεις τραγουδιών, χορών και συνεντεύξεων από το αρχείο της Εθνομουσικολόγου Αθηνάς Κατσανεβάκη. Οι περιοχές που περιλαμβάνονται στο αρχείο που παραδόθηκε για επεξεργασία και οργάνωση είναι από περιοχές των Σερρών και της Καβάλας. Συγκεκριμένα ασχολήθηκα με αρχεία από τα χωριά των Σερρών : «Βαμβακόφυτο», «Χρυσό», «Σιτοχώρι» και «Στρυμονικό» και με αρχεία από το χωριό της περιοχής Παγγαίου Καβάλας «Ελευθερές». Η αναζήτηση και καταγραφή πληροφοριών για τα ήθη, τα έθιμα, τις παραδόσεις και άλλων γενικών στοιχείων για το κάθε ένα από αυτά τα χωριά, ήταν προτεραιότητα μου στην αρχή της έρευνας μου για αυτήν την εργασία. Η έρευνα αυτή με βοήθησε να διαμορφώσω μια εικόνα για την κάθε περιοχή ξεχωριστά και να εξοικειωθώ με την διαδικασία της έρευνας πληροφοριών. Οι εργασίες συμφοιτητών μου που είχαν προηγηθεί για τις γειτονικές περιοχές, με αυτές που εγώ ασχολήθηκα (περιοχές βόρεια και νότια των λιμνών Κορώνειας και Βόλβης), καθώς και άλλων ερευνητών που είχαν ασχοληθεί με τις περιοχές ενδιαφέροντος μου κατά το παρελθόν, με βοήθησαν στην καλύτερη κατανόηση και εξοικείωση με το υλικό που κλήθηκα να διαχειριστώ. Ένα σημαντικό τμήμα της εργασίας μου αποτέλεσε η τεχνική επεξεργασία του υλικού που μου παραδόθηκε από το αρχείο της κυρίας Αθηνάς Κατσανεβάκη. Το υλικό αυτό επεξεργάστηκα μέσω προγραμμάτων επεξεργασίας ήχου, ενώ η κύρια δουλειά μου για την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας μου, υπήρξε η εφαρμογή αρχειακών πρακτικών με τη δημιουργία περιγραφικών και δομικών μεταδεδομένων με πρότυπο το Dublincore.¹

Το υλικό αποτελείται από σαράντα δυο (42) αρχεία εκ των οποίων τα δύο (2) είναι βίντεο (AVI) και τα σαράντα (40) αποτελούν ηχητικά αρχεία (WAV). Η συνολική χρονική διάρκεια αυτών των αρχείων ανέρχεται στις έντεκα ώρες, δεκαέξι λεπτά και είκοσι δύο δευτερόλεπτα (11:16:22). Μέσα σε αυτές τις ώρες ακρόασης οι κάτοικοι των χωριών που πήραν μέρος στις συνεντεύξεις δίνουν μεταξύ άλλων πληροφορίες για τα ήθη και τα έθιμα των περιοχών τους, για προσωπικές τους εμπειρίες που συνδέονται με την ιστορία και τα γεγονότα που έλαβαν μέρος στον τόπο τους κατά το παρελθόν. Ένα μεγάλο μέρος των συνεντεύξεων αποτελείται από τραγούδι των ιδίων, με παραδοσιακά τραγούδια της περιοχής τους (και όχι μόνο) διαφόρων ειδών, όπως χορευτικά, της ταύλας (επιτραπέζια), του γάμου, κ.α. . Τα tracks που εξήχθησαν έπειτα από την τεχνική επεξεργασία του υλικού είναι εκατόν δεκαέξι (116) και περιλαμβάνουν όλα τα τραγούδια που ακούστηκαν στα πρωταρχικά αρχεία. Από το Βαμβακόφυτο εξήχθησαν: 19 μουσικά κομμάτια, από το Χρυσό: 25, από το Σιτοχώρι: 21, από το Στρυμονικό: 35 και από τις Ελευθερές: 16 ηχητικά αρχεία.

Πιο συγκεκριμένα, σχετικά με τα αρχεία και την τεχνική τους επεξεργασία, παρελήφθησαν τα αρχεία από την κυρία Αθηνά Κατσανεβάκη σε μορφή AVI (βίντεο) και WAV (ηχητικά). Ορισμένα από τα tracks είχαν μεγάλη διάρκεια και ξεπερνούσαν τις 2 ώρες ενώ άλλα ήταν αρκετά συντομότερα σε διάρκεια. Το κύριο πρόγραμμα που χρησιμοποιήθηκε για την τεχνική τους επεξεργασία ήταν το Reaper, και σε μικρότερο βαθμό το Audacity.

¹ "DCMI Metadata Terms," dublicore.org (DCMI Usage Board, Ιανουάριος 20, 2020), <https://www.dublicore.org/specifications/dublin-core/dcmi-terms/>

Αρχικά αφού εισήχθησαν τα αρχεία στο Reaper, έγινε ο εντοπισμός του κάθε τραγουδιού στο κάθε αρχείο αποκόπτοντας τα και τοποθετώντας τα σε ξεχωριστά κανάλια ώστε να είναι ευκολότερη η ξεχωριστή ηχητική εξεργασία του κάθε τραγουδιού ξεχωριστά. Αρχικά έγινε επεξεργασία σε κάποια σημεία που κρίθηκε αναγκαίο, όπως στις εντάσεις του ήχου, ιδιαίτερα εκεί που υπήρχαν αποκλίσεις (αυξομειώσεις) από σημείο σε σημείο, ώστε να υπάρξει ένα πιο άρτιο αποτέλεσμα στο τελικό ηχητικό άκουσμα των κομματιών.

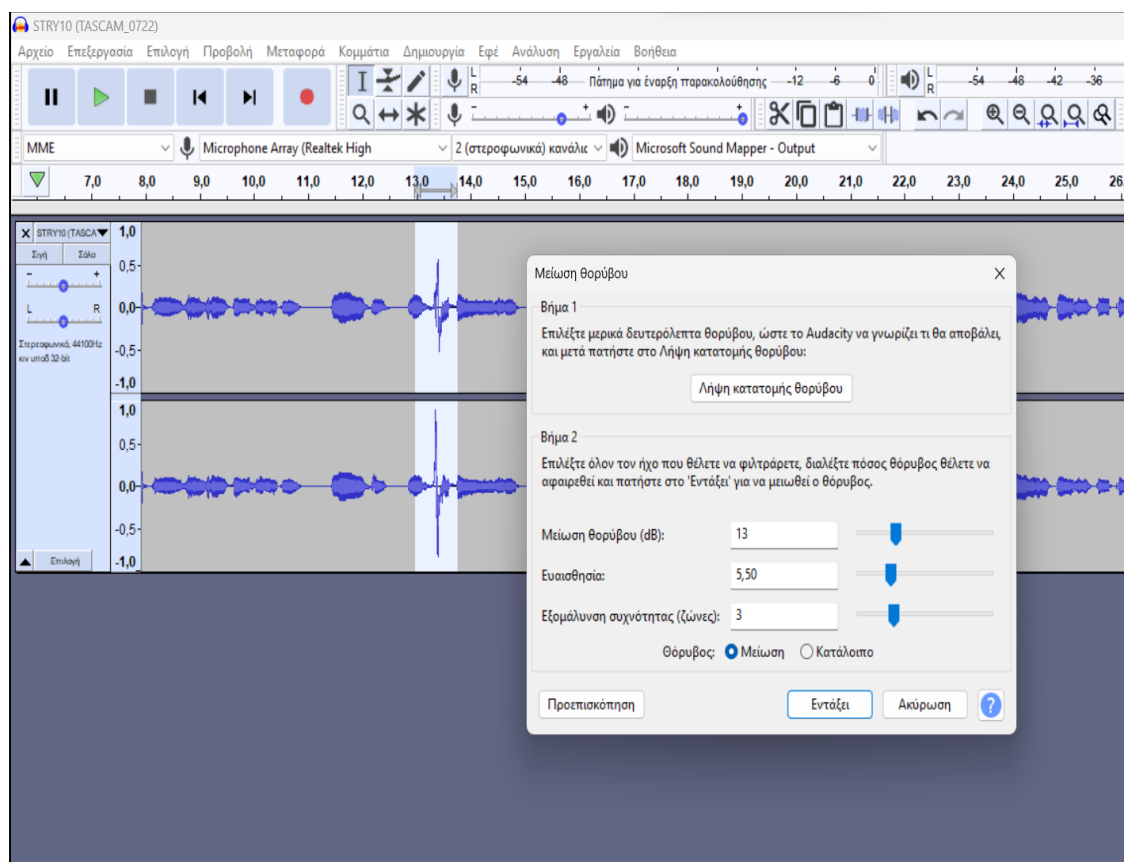
Εικόνα 1 Αυξομείωση ήχου στο Reaper

Στην συνέχεια, έπειτα από την ρύθμιση των εντάσεων, έγινε αποκοπή και απόρριψη των μεγάλων παυσεων κατά την διάρκεια της εκτέλεσης των τραγουδιών και επανένωση ώστε το τελικό αρχείο να αποτελεί ένα ενιαίο τραγούδι, χωρίς βέβαια να επηρεάζεται η πρωτότυπη ηχογράφιση σε ότι αφορά τη μελωδία και το στίχο. Σε αρκετά κομμάτια προστέθηκε το εφέ του Reaper: Fade in ώστε τα περικομμένα κομμάτια να ξεκινούν όσο το δυνατόν ομαλά και Fadeout ώστε να κλείνουν το ίδιο ομαλά.

Έπειτα έγινε εξαγωγή των αρχείων από το Reaper σε μορφή WAV και αποθήκευση τους σε διαφορετικούς φακέλους ανάλογα με το αρχείο από το οποίο αντλήθηκαν ενώ εντάχθηκαν σε ευρύτερους φακέλους που αντιστοιχούσαν στην περιοχή από την οποία προέρχονταν.

Σε ορισμένα αρχεία που υπήρξε αρκετός θόρυβος από το φυσικό περιβάλλον της ηχογράφησης χρησιμοποιήθηκε το πρόγραμμα επεξεργασίας ήχου Audacity προσπαθώντας

όσο ήταν εφικτό να μειωθεί ο θόρυβος, με ένα εφέ του προγράμματος που ονομάζεται: «Μείωση θορύβου».

Εικόνα 2 Μείωση θορύβου στο Audacity

Μετά την τελική εξαγωγή των αρχείων, τα ηχητικά εντάχθηκαν σε περιγραφικούς πίνακες δεδομένων με την κατάλληλη χρήση μεταδεδομένων, σύμφωνα με το πρότυπο DublinCore. Μεταδεδομένα (metadata) είναι δεδομένα τα χρησιμοποιούνται για να περιγράψουν μια πληροφορία. Σύμφωνα με το NISO, 2004 τα μεταδεδομένα είναι: «δομημένη πληροφορία η οποία περιγράφει, ερμηνεύει, εντοπίζει ή διευκολύνει την ανάκτηση, τη χρήση και τη διαχείριση ενός πληροφοριακού πόρου». ². Για παράδειγμα οι μηχανές αναζήτησης στο διαδίκτυο χρησιμοποιούν μεταδεδομένα για να προσδιορίσουν τι υπάρχει σε μια ιστοσελίδα και πόσο σχετικό είναι το περιεχόμενο της σε μια συγκεκριμένη αναζήτηση. ³ Το Dublin Core είναι ένα πρότυπο κανόνων που χρησιμοποιεί περιγραφικά, διαχειριστικά και δομικά μεταδεδομένα για την περιγραφή ψηφιακών τεκμηρίων.

Συγκεκριμένα, για την περιγραφή και τεκμηρίωση των αρχείων του καταλόγου περιελφθηκαν τα παρακατω πεδία:

Τίτλος (title), Συγγραφέας ή Δημιουργός (Creator), Θέμα (Subject), Περιγραφή (Description), Εκδότης (Publisher), Συντελεστής (Contributor), Ημερομηνία (Date), Τύπος

² Δάφνη Κυριάκη-Μάνεση, "Μεταδεδομένα," repository.kallipos.gr (Kallipos, Open Academic Editions, 2016), <http://hdl.handle.net/11419/2499>

³ Jenn Riley, "Understanding Metadata: What Is Metadata, and What Is It for?," UNT Digital Library (National Information Standards Organization (U.S.), Αύγουστος 29, 2017), <https://digital.library.unt.edu/ark:/67531/metadc990983/>

αρχείου (Type), Μορφότυπο (Format), Κωδικός Πόρου (Identifier), Πηγή (Source), Γλώσσα (Language), Σχέση (Relation), Κάλυψη (Coverage), Δικαιώματα χρήσης (Rights).⁴

Στην παρούσα εργασία τα πεδία που χρησιμοποιήθηκαν είναι:

dc.contributor και **dc.contributor.other** : Γράφεται το ονοματεπώνυμο του τραγουδιστή, οργανοπαίκτη, συνεντευξιαζόμενου σε σειρά: Επίθετο, Όνομα (ιδιότητα) με ελληνικούς και λατινικούς χαρακτήρες σύμφωνα με το πρότυπο ALA Romanization Tables της Library Congress των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, (. που αφορά την μεταγραφή των ελληνικών χαρακτήρων σε λατινικούς.

dc.date.created : Τοποθετείται η ημερομηνία δημιουργίας της ηχογράφησης με αριθμητικούς χαρακτήρες.

dc.identifier.other : Τοποθετείται ο κωδικός που δώσαμε σε κάθε τραγούδι και σε παρένθεση ο κωδικός που αναγραφόταν στο track από το οποίο εξήχθη.

dc.description : Γράφεται μια σύντομη περιγραφή-περίληψη του περιεχομένου

dc.language : Γράφεται η ομιλούμενη γλώσσα στο ηχητικό απόσπασμα.

dc.provenance : Γράφεται το ονοματεπώνυμο του κατόχου του αρχείου με ελληνικούς χαρακτήρες.

dc.provenance.alternative : Γράφεται το ονοματεπώνυμο του κατόχου του αρχείου με λατινικούς χαρακτήρες.

dc.subject : Καταγράφεται το είδος του τραγουδιού στα ελληνικά και σε ξεχωριστό πεδίο στα αγγλικά. Όταν δεν είναι γνωστό το είδος του τραγουδιού, καταγράφεται ως «άγνωστο».

dc.subject.other : Καταγράφεται η γεωγραφική τοποθεσία στην οποία αναφέρεται το τραγούδι-συνέντευξη στα ελληνικά και στα αγγλικά σε ξεχωριστό πεδίο. Καταγράφεται επίσης σε ξεχωριστό πεδίο η ευρύτερη περιοχή στην οποία αυτό αναφέρεται.

dc.title : Γράφεται ο τίτλος του τραγουδιού ή ο τίτλος που δόθηκε στην συνέντευξη

dc.title.alternative : Γράφεται ο τίτλος του τραγουδιού-συνέντευξης σε αγγλική μετάφραση (translate), όπου είναι δυνατόν, ή σε λατινικούς χαρακτήρες.

dc.language.iso: Γράφεται η συντομογραφία της γλώσσας σύμφωνα με το ISO (International Organization for Standardization).

dc.type : Γράφεται το είδος του περιεχομένου.

dc.relation: Προστέθηκε αυτό το πεδίο ως δομικό μεταδεδομένο διότι υπήρξαν περιπτώσεις παραλλαγών των τραγουδιών είτε από χωριό σε χωριό, από διαφορετικά άτομα στο ίδιο χωριό, η ακόμη και τραγούδια τα οποία αποκόπηκαν από αρχεία τα οποία κρατήθηκαν ολόκληρα λόγω των προφορικών πληροφοριών η και συνεντεύξεων που περιλαμβάνονταν. Ειδικότερα για τις πληροφορίες αυτές κρατήθηκαν στις περιπτώσεις στις οποίες είχαν

---

⁴ “DCMI Metadata Terms,” dublincore.org (DCMI Usage Board, Ιανουάριος 20, 2020), <https://www.dublincore.org/specifications/dublin-core/dcmi-terms/>

ιδιαίτερη αξία για την τεκμηρίωση των ηχητικών, ή είχαν ενδιαφέρον λαογραφικό, ιστορικό,εθνομουσικολογικό κ.λπ.

Η δημιουργία διαχειριστικών μεταδεδομένων, όπως για παράδειγμα τα δικαιώματα χρήσης, πρόσβασης στο αρχείο κ.λπ., σχετίζεται άμεσα με την πολιτική διαχείρισης του Ψηφιακού Αρχείου από τους διαχειριστές του και όχι από τον συγγραφέα της παρούσας εργασίας.

2.1 Η επιστήμη της μουσικής βιβλιοθηκονομίας - αρχειονομίας ως διεπιστημονικό πεδίο και η συμβολή της στην ανάπτυξη των επιστημών της πληροφορίας και της μουσικολογίας

Η μουσική βιβλιοθηκονομία – αρχειονομία είναι οι δύο συγγενικοί μεταξύ τους ,συναφείς τομείς επιστημών που επικεντρώνονται στις μουσικές συλλογές. Περιλαμβάνουν την ανάπτυξη, την καταλογογράφηση, τη διατήρηση και τη συντήρηση όλων αυτών των συλλογών, ενώ ακόμη, ασχολούνται με θέματα αναφοράς που σχετίζονται με μουσικά έργα και τεκμήρια που αφορούν τη μουσική ζωή και δημιουργία. Η επιστήμη της μουσικής αρχειονομίας, υποπέδιο της αρχειονομίας που ενσωματώνει τα δύο επιστημονικά πεδία της αρχειονομίας- βιβλιοθηκονομίας και της μουσικής- μουσικολογίας, έχει ως στόχο να παρέχει συμβουλές στους αρχειονόμους που διαχειρίζονται μουσικά αρχεία, είτε προσωπικά είτε θεσμικά, σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές για την καταγραφή και την προώθηση των πληροφοριών, με σκοπό την ανάδειξη των συλλογών τους και την ευκολότερη πρόσβαση σε αυτές. Αυτό περιλαμβάνει τη δημιουργία εργαλείων για την περιγραφή των υλικών σε επίπεδο συλλογής, με χρήση αρχειακών προτύπων και ψηφιακών εργαλείων τα οποία είναι τυποποιημένα, πολύγλωσσα και έχουν την δυνατότητα λήψης αλλά και επαναχρησιμοποίησιμης μορφής. Τα μουσικά αρχεία αποτελούν πολύ περισσότερα από απλά αποθετήρια αρχειακού υλικού και γνώσης. Αντιπροσωπεύουν ζωντανούς οργανισμούς που απαιτούν ιδιαίτερη μεταχείριση. Η οργάνωση, η πρόσβαση και η χρήση των αρχείων, καθώς και η ανάκτηση πληροφοριών, απαιτούν επαρκή εκπαίδευση και εξειδίκευση από το επιστημονικό προσωπικό που αναλαμβάνει τη διαχείριση αυτών των συλλογών. Επιπλέον, η σχέση αυτού του προσωπικού με τις εξελίξεις στον τομέα της αρχειονομίας είναι ζωτικής σημασίας. Όλες αυτές οι πτυχές παίζουν κρίσιμο ρόλο στη λειτουργία των αρχείων και στην αλληλεπίδραση τους με την κοινωνία και τις διάφορες ομάδες χρηστών. Η διεπιστημονικότητα και η συνεργασία μεταξύ δύο διαφορετικών επιστημονικών πεδίων έχουν θεμελιώδη σημασία στην ανάπτυξη της μουσικής έρευνας. Από τα τέλη της δεκαετίας του '40 και την ίδρυση της Διεθνούς Ένωσης Μουσικών, Αρχείων και Κέντρων Τεκμηρίωσης (IAML), έχουν δημιουργηθεί πρότυπα και πρακτικές που προωθούν τη συνεργασία ανάμεσα στα πεδία. Τα τέσσερα διεθνή ευρετήρια (RILM, RISM, RIPM,RIIdIM) αποτελούν αποτέλεσμα αυτής της διεπιστημονικής συνεργασίας. Μέσω αυτών των ευρετηρίων και της καθοδήγησης σε πρακτικές, η μουσικολογική έρευνα έχει προχωρήσει, καθιστώντας κατανοητούς διαφορετικούς μουσικούς δρόμους και πολιτισμούς. Για την παρούσα διπλωματική εργασία, η μουσικολογική έρευνα υπέστη αρχειακή επεξεργασία και ο άνευ προηγουμένου πλούτος πληροφοριών οργανώθηκε με συστηματικό τρόπο. Τα αποτελέσματα παρουσιάστηκαν σύμφωνα με τη γλώσσα περιγραφής, κωδικοποίησης και ιεραρχίας που προβλέπουν τα μουσικά αρχειονομικά πρότυπα, ενσωματώνοντας τα διεθνή πρότυπα που καθορίζουν τη διαδικασία. Καθοδηγούμενος από τον μουσικοβιβλιοθηκονόμο και

διδάσκοντα του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του ΑΠΘ, Άρη Μπαζμαδέλη, προσφέρεται μια συνοπτική αναπαράσταση των αποτελεσμάτων.^{5 6}

3.Βαμβακόφυτο Σερρών

3.1 Ιστορική και γεωγραφική θεώρηση

Εικόνα 1 Βαμβακόφυτο Σερρών ⁷

Το Βαμβακόφυτο ανήκει στον δήμο Σιντικής της Περιφερειακής Ενότητας Σερρών που βρίσκεται στην περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ενώ έδρα του δήμου είναι το Σιδηρόκαστρο.⁸ Η επίσημη ονομασία του είναι «το Βαμβακόφυτον». Το υψόμετρο στο οποίο βρίσκεται η περιοχή είναι τα 115 μέτρα από την επιφάνεια της θάλασσας. Η περιοχή εκτός από την καθιερωμένη του ονομασία (Βαμβακόφυτο) αναφέρεται και ως Σιάβακο, Σάβακ ή Σαβέκ. Το Βαμβακόφυτο κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας ήταν χτισμένο αρχικά στη περιοχή του Προφήτη Ηλία, το παλιό Σάβιακο όπως ονομάζεται σήμερα η περιοχή από το παλιό όνομα του χωριού και είναι περίπου τρία χιλιόμετρα βόρεια της σημερινής του θέσεως.⁹ Πριν όμως απλωθεί στα σημερινά του όρια, κατελάμβανε το βορειοανατολικό τμήμα της περιοχής του Αγίου Νικολάου. Ερείπια του παλιού οικισμού υπάρχουν μεταξύ Αγίου

⁵ Αρσινόη Ιωαννίδου, “Η Μουσική Βιβλιοθηκονομία στην Ελλάδα και οι Προοπτικές της.” 1ο Συνέδριο του Ελληνικού Παραρτήματος της Διεθνούς Ένωσης Μουσικών Βιβλιοθηκών και Αρχείων, Αθήνα Απρίλιος 2017.

⁶ Jan Gottlieb, "Libraries and the Universe of Information on Music". Music Library and Research Skills. Upper Saddle River NJ; Pearson Education, 2009.

⁷ Το Βαμβακόφυτο Σιντικής Σερρών, 2010, <https://tzotzos.files.wordpress.com/2010/03/vamvakofyto-2.jpg>

⁸ “Βαμβακόφυτο,” buk.gr, πρόσβαση Μάρτιος 10, 2023, <https://buk.gr/el/poli-perioxi/vamvakofyto>.

⁹ Βασιλική Τριανταφυλλοπούλου, “Βαμβακόφυτο Σερρών: Από Το Χθες Στο Σήμερα,” MAXMAG, Άυγουστος 17, 2018, <https://www.maxmag.gr/agnosti-ellada/vamvakofyto-serron-apo-to-chthes-sto-simera/>.

Νικολάου και της μεγάλης χαράδρας (μεγάλος λάκκος).¹⁰ Το Βαμβακόφυτο απέχει 6 χιλιόμετρα από το Σιδηρόκαστρο και 16 από τις Σέρρες και 86 από την Θεσσαλονίκη. Πολύ παλιά οι κάτοικοι ασχολούνταν με την παραγωγή ξυλανθράκων και την κτηνοτροφία, ενώ σήμερα η ασχολία των περισσότερων είναι η γεωργία με κυριότερα προϊόντα παραγωγής τον καπνό και τα σιτηρά.¹¹ Το Βαμβακόφυτο αποτελεί ένα από τα πιο παλιά χωριά της περιοχής των Σερρών και κατοικείται ολοκληρωτικά από ντόπιους κατοίκους. Όπως συνέβη και σε άλλες πόλεις και χωριά της Ελλάδας τα μεταπολεμικά χρόνια πολλοί κάτοικοι του αναγκάστηκαν να ξενιτευτούν με πολλούς από αυτούς τους κατοίκους να πηγαίνουν στο Σιδηρόκαστρο, στις Σέρρες , στην Θεσσαλονίκη και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας, ενώ περισσότεροι από 700 κάτοικοι της περιοχής ζουν σήμερα στην Γερμανία. Αποτέλεσμα αυτού του ξενιτεμού είναι ο πληθυσμός του χωριού στις μέρες μας να περνά μόλις τους χίλιους κατοίκους.¹²

3.2 Ονομασία

Το Βαμβακόφυτο πριν πάρει την σημερινή του ονομασία πέρασε άλλαξε αρκετές ονομασίες ανά τα χρόνια ανάμεσα στις οποίες ήταν τα ονόματα : «Σάβγιακ-Σάβεκ-Σάβιακ-Σάβικον-Σαβιάκον-Σάβιακον-Καλλιθέα-Βαμβακόφυτο». Παρόλο που υπάρχουν καταγεγραμμένα ιστορικά στοιχεία σχετικά με το όνομα, την προέλευση και άλλων στοιχείων της ζωής στο βαμβακόφυτο, συναντάμε ελάχιστες πηγές που να μας δίνουν στοιχεία για αυτά, με αποτέλεσμα να γίνεται δύσκολη η συλλογή μεγάλου εύρους πληροφοριών. Σύμφωνα με την πρόεδρο Κέππα Ηλ. Ελένη τα στοιχεία διατυπώνουν διάφορες απόψεις σχετικά με την ονομασία του χωριού. Σύμφωνα με μια πρώτη εκδοχή το «Σάβιακο» προέρχεται από την λέξη «σάβιακ» που σε τούρκικη διάλεκτο σημαίνει χώρος ιερός ενώ η δεύτερη εκδοχή που υπάρχει είναι πως κάποιος με το όνομα Σάββας κατοίκησε πρώτος με την οικογένεια του στο χωριό και ότι από εκείνον το χωριό πήρε το όνομα Σάβιακο. Η Τρίτη εκδοχή που υποστηρίζεται από πολλούς αναφέρει πως η ονομασία «Σάβιακ» προέκυψε από την λέξη "ζάβιατς" που σημαίνει στα σλάβικα «απάνεμο» με δεδομένο ότι τα πρώτα σπίτια κτίστηκαν γύρω από την περιοχή του Αγίου Νικολάου που είναι πλαγιά και θεωρείται απάνεμη περιοχή, ενώ τέλος υποστηρίζεται ότι το όνομα Σάβιακ μπορεί και να προέρχεται από την τούρκικη λέξη «savaski» που σημαίνει αγωνιστής – πολεμιστής. Το χωριό λίγα χρόνια μετά την απελευθέρωση από τους Οθωμανούς το 1913 έφερε το όνομα Σάβιακον, ενώ κάποια χρόνια μετά πολλοί ζήτησαν την μετονομασία του χωριού σε «Καλλιθέα» λόγω της καλής θέας που

---

¹⁰ "Βαμβακόφυτο Σερρών," Wikipedia, Wikimedia Foundation, Σεπτέμβριος 16, 2022, <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%92%CE%B1%CE%BC%CE%B2%CE%B1%CE%BA%CF%8C%CF%86%CF%85%CF%84%CE%BF-%CE%A3%CE%B5%CF%81%CF%81%CF%8E%CE%BD>

¹¹ "Βαμβακόφυτο Σερρών," Wikimapia, πρόσβαση Μάρτιος 10, 2023, <http://wikimapia.org/10432704/el/%CE%92%CE%B1%CE%BC%CE%B2%CE%B1%CE%BA%CF%8C%CF%86%CF%85%CF%84%CE%BF-%CE%A3%CE%B5%CF%81%CF%81%CF%8E%CE%BD>.

¹² Βασιλική Τριανταφυλλοπούλου, "Βαμβακόφυτο Σερρών: Από Το Χθες Στο Σήμερα," MAXMAG, Άυγουστος 17, 2018, <https://www.maxmag.gr/agnosti-ellada/vamvakofyto-serron-apo-to-chthes-sto-simera/>.

παρουσίαζε το χωριό αίτημα όμως που δεν εγκρίθηκε.¹³ Το 1928 ο οικισμός μετονομάστηκε Βαμβακόφυτον¹⁴, όνομα που προήλθε από την καλλιέργεια βαμβακιού που υπήρχε.

Εικόνα 2 Βαμβακόφυτο (τότε Σαβιάκ) το 1960¹⁵

3.3 Χορός, Τραγούδι, Ήθη και έθιμα

ΧΟΡΟΙ:

Ορμανλί. Κυκλικός μικτός χορός. «Ο χορός αποτελείται από 9 κινήσεις που εκτελούνται σε 2 μουσικά μέτρα. Η λαβή των χεριών είναι από τις παλάμες με λυγισμένους αγκώνες στα 3 πρώτα βήματα και στη συνέχεια τα χέρια τεντώνουν κάτω.» (Χορεύεται σε 9/8)¹⁶

Εικόνα 3 Ορμανλί - Χορός στο Βαμβακόφυτο¹⁷

¹³ Γεώργιος Ηλ. Κέππας, “Από το Savjak(1454 μ.Χ.) στο Βαμβακόφυτο:

Σάβγιακ-Σάβεκ-Σάβιακ-Σάβικον-Σαβιάκον-Σάβιακον-Καλλιθέα-Βαμβακόφυτο.”, Τύπος Σιντικής & Ηρακλείας, Οκτώβριος 18, 2012

¹⁴ Δημήτρης Λιθοξόου, “Η Γεωγραφία Του Ελληνικού Αντιμακεδονικού Αγώνα, πρόσβαση Μάρτιος 10, 2023, <https://www.lithoksou.net/2020/11/makedonikos-agonas-geografia.html>.

¹⁵ Φωτογραφία 1960-΄Νοτιοανατολική άποψη Βαμβακοφύτου, 1960, <http://keppas.blogspot.com/2012/11/savjak.html>

¹⁶ Γιάννης Πραντσίδης, Ο χορός στην ελληνική παράδοση και η διδασκαλία του (τοπος ? : ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΙΓΙΝΙΟΥ, 2004), 164

¹⁷ Ορμανλί, <https://www.maxmag.gr/agnosti-ellada/vamvakofyto-serron-apo-to-chthes-sto-simera/>

Ένα και ένα.

Κυκλικός κυρίως γυναικείος χορός. «Ο χορός περιλαμβάνει δύο μέρη και αποτελείται από 19 κινήσεις που εκτελούνται σε 8 μουσικά μέτρα.» (Χορεύεται σε 7/8).

Αυτοί αποτελούν μερικούς από τους χορούς που χόρευαν στο Βαμβακόφυτο. Εκτός από αυτούς συνήθιζαν να χορεύουν πολύ χορούς όπως ο Συρτός, ο Καρσιλαμάς κ.α..¹⁸

Εικόνα 4 Ένα και ένα - Χορός στο Βαμβακόφυτο¹⁹

Της Μπάμπως.

Κυκλικός μικτός χορός. «Η λαβή των χεριών είναι από τις παλάμες με τεντωμένα κάτω τα χέρια στα 3 πρώτα βήματα και στη συνέχεια με λυγισμένους τους αγκώνες. Ο χορός αποτελείται από έξι κινήσεις που εκτελούνται σε 3 μουσικά μέτρα.»(Χορεύεται σε 4/4).²⁰

Δώδεκα χρονών κορίτσι.

Κυκλικός γυναικείος χορός. «Η λαβή των χεριών είναι από τις παλάμες με τα χέρια άλλοτε τεντωμένα και άλλοτε λυγισμένα. Ο χορός αποτελείται από δεκαέξι κινήσεις που εκτελούνται σε οκτώ μουσικά μέτρα.» (Χορεύεται σε 2/4)²¹

¹⁸ Γιάννης Πραντσίδης, Ο χορός στην ελληνική παράδοση και η διδασκαλία του (τοπος ? : ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΙΓΙΝΙΟΥ, 2004), 165

¹⁹ Ένα και ένα, <https://www.maxmag.gr/agnosti-ellada/vamvakofyto-serron-apo-to-chthes-sto-simera/>

²⁰ Γιάννης Πραντσίδης, Ο χορός στην ελληνική παράδοση και η διδασκαλία του (τοπος ? : ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΙΓΙΝΙΟΥ, 2004), 163

²¹ Γιάννης Πραντσίδης, Ο χορός στην ελληνική παράδοση και η διδασκαλία του (τοπος ? : ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΙΓΙΝΙΟΥ, 2004), 169

Εικόνα 5 Δώδεκα χρονών κορίτσι²² - Χορός στο Βαμβακόφυτο

Τραγούδι (από τις συνεντεύξεις του αρχείου)

Ρόλοι φωνών: Τις Κυριακές βγαίνουν το πρωί οι γυναίκες οι οποίες έφτιαχναν ένα σχήμα από 3 φωνές από τις οποίες η μία τραγουδούσε την μελωδία και οι άλλες δύο ισοκρατούσαν. Η δεύτερη φωνή στα εντόπικα λεγότανε «Πουτσουλιάκ». ²³ Τα απογεύματα δημιουργούνταν δύο σχήματα από δύο διαφορετικές γειτονιές (και πάλι τρίφωνα) και ακούγονταν το ίδιο τραγούδι από 2 διαφορετικές “ομάδες”. Στον χορό οι νεότερες γυναίκες βρίσκονταν στην διάταξη συνήθως πιο πίσω αλλά το κύριο κριτήριο της διάταξης που κάθονταν στον χώρο, ήταν το να ταιριάζουν οι φωνές μεταξύ τους. ²⁴ Αν στο τραγούδι κάποια γυναίκα από την τριάδα τραγουδούσε πολύ δυνατά τόσο που κάλυπτε την φωνή κάποιας άλλης γυναίκας του σχήματος ή τελευταία συνήθιζε να λέει στα εντόπικα : «Φύγε μακριά να μην μου πάρεις την φωνή». ²⁵

Ήθη και έθιμα

Ανάληψη του Κυρίου: Την ημέρα της αναλήψεως οι πιστοί ξεκινώντας από την εκκλησία του Αγίου Γεωργίου κάνουν την περιφορά της εικόνας της αναλήψεως. Όπως και σε όλες τις πόλεις και τα χωριά της Ελλάδας προηγούνται το σήμαντρο και η εικόνας την αναλήψεως ενώ από πίσω ακολουθούν οι πιστοί. Παλιότερα κατά την πορεία του επιταφίου, σταματούσαν σε κάποια σημεία και αφού άνοιγαν με αρίδες τρύπες σε κορμούς δέντρων τοποθετούσαν μέσα αντίδωρο ώστε οι καρποί να είναι εύκαρποι και εύφοροι ενώ οι αρραβωνιασμένες κοπέλες συνήθιζαν σύμφωνα με το έθιμο να κεντούν μαντίλια για τους αρραβωνιαστικούς τους οι οποίοι τα έδεναν στον λαιμό τους. Αυτό το έθιμο βέβαια δεν συνεχίζεται στις μέρες μας, στις οποίες οι γυναίκες τραγουδάνε και χορεύουν παραδοσιακούς τοπικούς χορούς και μετά επιστρέφουν στο χωριό. ²⁶

²² Δώδεκα χρονών κορίτσι, <https://www.maxmag.gr/agnosti-ellada/vamvakofyto-serron-apo-to-chthes-sto-simera/>

²³ Βαμβακόφυτο 1 TASCAM_0454 (00:34:32)

²⁴ Κυρ. Γιώργος, στο Βαμβακόφυτο 1 TASCAM_0454 (00:30:10 – 00:32:40)

²⁵ Κυρ. Γιώργος, στο Βαμβακόφυτο 1 TASCAM_0454 (00:32:42)

²⁶ Γεώργιος Ηλ. Κέππας, “Βαμβακόφυτο Σιντικής Σερρών: ΑΝΑΛΗΨΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ: ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ ΣΤΟ ΒΑΜΒΑΚΟΦΥΤΟ”, tzotzos.wordpress, Ιούνιος 5, 2004, <https://tzotzos.wordpress.com/>.

Κάλαντα: Παλιότερα στο Βαμβακόφυτο στα παιδιά που έψαλλαν τα κάλαντα προσφέρονταν αντί για χρήματα ξυλοκέρατα (χαρούπια) ενώ σπανιότερα πορτοκάλια ή μανταρίνια ενώ στα κάλαντα της πρωτοχρονιάς τους προσέφεραν ένα κομμάτι λουκάνικο το οποίο τα παιδιά τοποθετούσαν σε ένα αυτοσχέδιο γαλβανισμένο σύρμα το οποίο κρατούσαν και το ετοιμάζανε από μέρες πριν τα κάλαντα. Εκτός από τα καθιερωμένα κάλαντα των Χριστουγέννων που ψάλλονταν στις περισσότερες πόλεις και χωριά της Ελλάδας στο Βαμβακόφυτο συναντάμε και τα εξής κάλαντα:

Ήρθαν τα Χριστούγεννα, εορτή μεγάλη

και το δένδρο του Χριστού, ήρθε, ήρθε πάλι.

Δένδρο με χρυσά στολίδια, με κουφέτα, με παιχνίδια,

δώρα πάρετε παιδιά, απ' του δένδρου τα κλαδιά.

Κι ο Χριστός μας πάντοτε, το καλό μας θέλει,

με αγάπη σήμερα, όλα θα τα φέρει.

Και του χρόνου, Χρόνια πολλά !

Φωτιές στις γειτονιές: Τα χαράματα της παραμονής των Χριστουγέννων άναβαν φωτιές στις γειτονιές και τραγουδούσαν «Σηκωθείτε βρε παιδιά για ν' ανάψουμε φωτιά, για να ζεσταθεί ο Χριστός και να περπατάει στη γη». Σήμερα αυτό το έθιμο τείνει να σβήσει καθώς πια μόνο ο Σύλλογος Γονέων και κηδεμόνων ανάβει φωτιά στην κεντρική πλατεία του χωριού. σημειώνει ο Γιώργος Ηλ. Κέππας.²⁷

Λαχανοντολμάδες και λιβάνισμα: Οι λαχανοντολμάδες αποτελούν το αποκλειστικό πιάτο του δείπνου της παραμονής των Χριστουγέννων και της πρωτοχρονιάς στο Βαμβακόφυτο, ενώ όπως συνηθίζεται και σε άλλες πόλεις και χωριά της Ελλάδας ο νοικοκύρης λιβανίζει με θυμιατήρι το σπίτι και τα μέλη αυτού ώστε να διώξει τα κακά πνεύματα.²⁸

Μπαμπούγερα: Τα καρναβάλια στο Βαμβακόφυτο ονομάζονται «Μπαμπούγερα» ό που αποτελεί λέξη του τοπικού λεξικού ιδιώματος και συναντάτε και σε άλλες περιοχές με το όνομα «Μπαμπόγεροι». Γίνεται κατανοητό ότι η σύνθετη αυτή λέξη προέρχεται από τις λέξεις: μπάμπω που σημαίνει «γιαγιά» και από την λέξη γέρος που σημαίνει «παππούς».²⁹ Τα καρναβάλια αυτά αποτελούν ένα πολύ παλιό έθιμο (εκατοντάδων ετών) του οποίου οι ρίζες είναι πολύ βαθιές καθώς συνδέεται με την αρχαιότητα και συγκεκριμένα με την εποχή του Διόνυσου. Οι ηθοποιοί της αρχαιότητας κατά την διάρκεια των παραστάσεων φορούσαν προσωπεία και πάνω σε αυτό βασίζονται και τα καρναβάλια «Μπαμπούγερα». Αυτό το καρναβάλι όπως είχε αναφέρει κ Πρόεδρος Μο.Λ.Ο.Β. Νίκος Κούλιαρης «Είναι αντιγραφή της κοινωνίας την συγκεκριμένη εποχή με όποιες σατιρικές επινοήσεις ανακάλυπτε ο κάθε

²⁷ Γεώργιος Ηλ. Κέππας, “Ήθη Και Έθιμα Στο Βαμβακόφυτο”, keppas.blogspot, Δεκέμβριος 24, 2012, <http://keppas.blogspot.com/2012/>. Ανώνυμος πληροφορητής. Αρχείο Αθηνάς Κατσανεβάκη.

²⁸ ο.π.,

²⁹ Γεώργιος Ηλ. Κέππας, “Βαμβακόφυτο Σιντικής Σερρών: Μπαμπούγερα”, tzotzos.wordpress, Φεβρουάριος 3, 2010, <https://tzotzos.wordpress.com/>.

καρνάβαλος και με προσθήκες θεμάτων πού προσφέρονταν για σάτιρα.».³⁰ Τα «Μπαμπούγερα» παρουσιάζονται στους δρόμους και στην κεντρική πλατεία του χωριού. Αν και υπήρξε μια περίοδος που αυτό το έθιμο είχε σταματήσει ο Μορφωτικός Λαογραφικός Όμιλος τον επανέφερε και παίρνει κανονικά μέρος έως και σήμερα. Στα καρναβάλια αυτά οι άνθρωποι μεταμφιεσμένοι αναπαριστούν διάφορες μορφές της κοινωνίας που σατιρίζονταν και την αρχαία εποχή όπως ήταν καθημερινές μορφές όπως ο Παππούς, η Γιαγιά, ο Γαμπρός και η Νύφη, ο Γανωτής, ο Ταχυδρόμος, ένα μικρό παιδί και 4-5 Ταπουζήδες και πολλές άλλες μορφές.³¹ Ο Ταπουζής αποτελεί το κύριο πρόσωπο του καρναβαλιού καθώς είναι εκείνος που προστατεύει όλους τους υπόλοιπους από οποιονδήποτε ενοχλεί την παρέα. Συνήθως Ταπουζήδες γίνονται οι πιο δυνατοί και θαρραλέοι της παρέας και φορούν τρομακτικές μάσκες που οι ίδιοι φτιάχνουν με δέρματα. Συνήθως αυτά τα προσωπεία αναπαριστούν κάποια μορφή ζώου, ενώ κρεμάνε στην μέση και στα πόδια τους μεγάλα κουδούνια και προσπαθούν να βρίσκονται σε συνεχή κίνηση είτε μπροστά είτε πίσω από την κομπανία ώστε να ακούγονται τα κουδούνια και να προκαλούν τον φόβο. Στο χέρι τους κρατάνε το «Ταπούς» το οποίο κατασκευάζεται από ένα κομμάτι ξύλου στο ποίο επάνω δένουν ένα σχοινί ενός μέτρου που καταλήγει σε μια τούφα πανιών σε σχήμα μπάλας με μέγεθος σαν αυτό μιας γροθιάς. Χτυπώντας το «Ταπούς» στο έδαφος εκφοβίζουν όποιον επιχειρήσει να ενοχλήσει την κομπανία και προστατεύουν τον εαυτό τους δείχνοντας την δύναμη τους.³² Η εκδήλωση ξεκινά της Κυριακή της Τυροφάγου (η Κυριακή πριν την έναρξη της μεγάλης Σαρακοστής) στην πλατεία του χωριού μετά το τέλος της εκκλησίας με την συνοδεία της γκάιντας και τώρα τελευταία των ζουρνάδων και περιφέρονται σε όλο το χωριό και κορυφώνεται με χορούς και γλέντι. Όσο περνούν τα χρόνια τα «Μπαμπούγερα» εκμοντερνίζονται όλο και περισσότερο με πιο σύγχρονες και εντυπωσιακές φορεσιές αλλά αυτό τείνει να αλλοιώνει κατά κάποιον τρόπο την παραδοσιακή υφή τους.³³ Αντίστοιχο έθιμο επιβιώνει και στο Σοχό Θεσσαλονίκης, ως το «Καρναβάλι του κουδουνοφόρου Μέριου»³⁴

---

³⁰ Νίκος Κουλιιάλης, Μπαμπούγερα στο Βαμβακόφυτο Σερρών (Αθήνα: Δ.Ο.Λ.Τ., 2003), 20-21

³¹ Γεώργιος Ηλ. Κέππας, “Βαμβακόφυτο Σιντικής Σερρών: Μπαμπούγερα”, tzotzos.wordpress, Φεβρουάριος 3, 2010, <https://tzotzos.wordpress.com/>.

³² Νίκος Κουλιιάλης, Μπαμπούγερα στο Βαμβακόφυτο Σερρών (Αθήνα: Δ.Ο.Λ.Τ., 2003), 20-21

³³ Γεώργιος Ηλ. Κέππας, “Βαμβακόφυτο Σιντικής Σερρών: Μπαμπούγερα”, tzotzos.wordpress, Φεβρουάριος 3, 2010, <https://tzotzos.wordpress.com/>.

³⁴ Αγγελάκαρος, Παναγιώτης, «Η Προφορική μουσική παράδοση του Λαγκαδά, της Όσσας, του Βερτίσκου, του Σοχού, του Προφήτη, μέσα από την επιτόπια έρευνα της Αθηνάς Κατσανεβάκη: Αρχειακή καταγραφή, επεξεργασία, και αξιολόγηση δεδομένων. (Θεσσαλονίκη; ΑΠΘ, 2022)

Εικόνα 6 Ταπουζάρηδες στα "Μπαμπόγερ" ³⁵

Εικόνα 7 Μάσκα από τα "Μπαμπόγερ" η οποία εκτίθεται στην έκθεση masqke d' Europe (Βιτρέ Γαλλία) ³⁶

³⁵ Ταπουζάρηδες,

<https://molon1982.com/%CE%BC%CF%80%CE%B1%CE%BC%CF%80%CE%BF%CF%8D%CE%B3%CE%B5%CF%81%CE%B1-%CE%BC%CE%AC%CF%83%CE%BA%CE%B5%CF%82/>

³⁶ Μάσκα απο τα "Μπαμπόγερ" η οποία εκτίθεται στην έκθεση masqke d' Europe (Βιτρέ Γαλλία),
<https://molon1982.com/%CE%BC%CF%80%CE%B1%CE%BC%CF%80%CE%BF%CF%8D%CE%B3%CE%B5%CF%81%CE%B1-%CE%BC%CE%AC%CF%83%CE%BA%CE%B5%CF%82/>

Εικόνα 8 "Μπαμπόγεροι"³⁷

Χοιροσφάγια: Ένα πολύ παλιό έθιμο που τείνει να εξαφανιστεί. Τα χοιροσφάγια, είναι η σφαγή των χοίρων με τελετουργικό τρόπο, η οποίες γίνονταν τις παραμονές των Χριστουγέννων προς τιμήν του θεού Κρόνου. Από το πρωί ξεκινούσε η σφαγή του χοίρου και στην συνέχεια αφού γινόταν οι απαραίτητες ετοιμασίες με βραστό νερό στο καζάνι και το καθάρισμα του τριχώματος του γουρουνιού, το παιδί της οικογένειας περίμενε να φιλήσει τον πισινό του γουρουνιού για να πάρει την φούσκα του από την ουροδόχο κύστη και να την κάνει μπάλα για το ποδόσφαιρο. Πλέον αυτό το έθιμο έχει σχεδόν εξαλειφθεί.³⁸

Γαλοπούλα: Η γαλοπούλα τα τελευταία χρόνια τείνει να αντικαθιστά τον χοίρο στα πιάτα των κατοίκων του Βαμβακόφυτου τις γιορτινές ημέρες.³⁹

Φύλλα ελιάς: Την παραμονή της πρωτοχρονιάς συνηθίζεται να ρίχνουν χλωρά φύλλα ελιάς στο τζάκι ή στην θερμάστρα του σπιτιού ενώ ταυτόχρονα λένε μια ευχή. Η κοπέλα έριχνε ένα φύλλο στην φωτιά και έλεγε: «Αϊ Βασίλη, Βασιλιά, δείξε και φανέρωσε, αν μ' αγαπά ο.....». Άμα το φύλλο όταν το έριχνε στο τζάκι γυρνούσε από την ανάποδη και δεν θα σήμαινε ότι την αγαπά ενώ άμα καιγόταν και δεν γυρνούσε θα σήμαινε ότι ο Άγιος Βασίλης απαντούσε αρνητικά σε αυτό της το ερώτημα.⁴⁰

Το άναμμα της φωτιάς: Τα παλιά χρόνια όμως, βαθιά χαράματα την παραμονή των Χριστουγέννων, τα παιδιά άναβαν φωτιές στις γειτονιές και μετά επισκέπτονταν τα σπίτια, κρατώντας τα μισοσβησμένα ξύλα φωνάζοντας «κάλαντα μπάμπω» κτυπώντας με αυτά τα ξύλα την πόρτα. Πρόσφατα ο Μορφωτικός λαογραφικός Όμιλος Βαμβακοφύτου,

³⁷"Μπαμπόγεροι", <https://www.koinwniaenergwnpolitwn.gr/2016/03/2016.html>

³⁸Γεώργιος Ηλ. Κέππας, "Ήθη Και Έθιμα Στο Βαμβακόφυτο", keppas.blogspot, Δεκέμβριος 24, 2012, <http://keppas.blogspot.com/2012/>.

³⁹ ο.π.,

⁴⁰ ο.π.,

αναβιώνοντας το έθιμο, διοργανώνει λαϊκό γλέντι με ζουρνάδες στην πλατεία του χωριού με κρέατα και ποτά.⁴¹

Έθιμα μέσα από τις συνεντεύξεις του αρχείου

Του Αγίου Ιωάννη του Κλήδονα: «Ανέβαιναν πάνω στο βουνό, μαζεύανε αγιόκλημα (αναρριχώμενο φυτό), και όταν επέστρεφαν πίσω στεφάνωναν τα κέρατα των ζώων, έβαζαν στην μέση τους στύλους των σπιτιών για να είναι γερό και να προφυλάσσονταν από διάφορες ασθένειες»⁴²

Την ημέρα του Αγίου Γεωργίου: έκαναν κούνιες (αυτές με τα σκοινιά).⁴³

---

⁴¹ “Αποκριάτικα Έθιμα Νομού Σερρών,” Pass2greece, πρόσβαση Μάρτιος 10, 2023, http://www.pass2greece.gr/culture_det.asp?culture_id=10.

⁴² Κυρ. Γιώργος, Στο: Βαμβακόφυτο 1 TASCAM_0454 (00:08-00:00:30)

⁴³ Κυρ. Γιώργος, Στο: Βαμβακόφυτο 1 TASCAM_0454 (00:46-00:00:55)

4.Χρυσό Σερρών

4.1 Ιστορική και γεωγραφική θεώρηση

Εικόνα 9 Αεροφωτογραφία του Χρυσού Σερρών ⁴⁴

Το Χρυσό, ανήκει στον δήμο Εμμανουήλ Παππά της Περιφερειακής Ενότητας Σερρών που ανήκει στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και βρίσκεται σε υψόμετρο 100 μέτρων από την επιφάνεια της θάλασσας.⁴⁵ Βρίσκεται σε απόσταση περίπου δέκα χιλιομέτρων από την πόλη των Σερρών και ανατολικά αυτής.⁴⁶ Ο πληθυσμός του σύμφωνα με την απογραφή του 2011 ανέρχεται στους 1571 κατοίκους⁴⁷, αποτελεί ένα από τα πέντε Νταρνακοχώρια του δήμου Καλλικράτειου. Το Χρυσό που αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα χωριά, δημιουργήθηκε έπειτα από την απελευθέρωση από τους Οθωμανούς το 1832 και ακόμα και κάτω από τον Τουρκικό ζυγό οι κάτοικοι της περιοχής παρέμειναν ορθόδοξοι και Ελληνόφωνοι.⁴⁸ Το χρυσό φημίζεται για τα επιστήμονες που προάγει καθώς λέγεται ότι έχει τους περισσότερους επιστήμονες σε Ελληνικά και ξένα πανεπιστήμια από όλα τα υπόλοιπα χωριά των Σερρών. Επιπλέον φημίζεται για τους πολλούς κατοίκους του που έχουν διαπρέψει στα γράμματα, τις τέχνες και το εμπόριο όπως και σε άλλες επιστήμες. Η καλλιέργεια του καπνού και των σιτηρών αποτελεί την κύρια ασχολία των κατοίκων του Χρυσού. Στο παρελθόν αυτή η ασχολία με την καλλιέργεια καπνού έφερε μεγάλες οικονομικές απολαβές στα χωριά που ασχολούνταν με αυτήν και αυτό έχει ως αποτέλεσμα στις μέρες μας να συναντάμε ακόμη διώροφα και τριώροφα σπίτια από την εποχή εκείνη στο

⁴⁴ Α. Αθανασιάδης, Αεροφωτογραφία του Χρυσού Σερρών, 2008, <http://users.sch.gr/athanasiadi/darnakas/xrisoairphoto.htm#>

⁴⁵ "Χρυσό," buk.gr, πρόσβαση Μάρτιος 11, 2023, <https://buk.gr/el/poli-perioxi/hryso>.

⁴⁶ "Η Ιστορία Του Χωριού Μας: Τοπόλιανη Το Σημερινό Χρυσό Σερρών," mparmpaantonis.wordpress, Ιούνιος 4, 2012, <https://mparmpaantonis.wordpress.com/about-chriso/>.

⁴⁷ "Χρυσό (Σέρρες)," greekhistoryrepository, πρόσβαση Μάρτιος 11, 2023, <https://www.greekhistoryrepository.gr/archive/item/9759>.

⁴⁸ "Δήμος Εμμανουήλ Παππά: Χρυσό," edemocracy-empapas, πρόσβαση Μάρτιος 11, 2023, <http://edemocracy-empapas.gr/dimotikes-kinotites/chriso/>.

Χρυσό γεγονός που “προδίδει” αυτήν την οικονομική ευφορία. Στο Χρυσό ακόμα δεν έγινε συστηματική αρχαιολογική έρευνα. Υπάρχουν όμως ενδείξεις για αρχαιολογικούς τόπους και αρχαιολογικούς οικισμούς.⁴⁹

4.2 Ονομασία

Το Χρυσό παλιότερα λέγονταν «Τουπολιάν» ή «Τοπολιάνη», «Τοπόλτζος» (1345), «Τοπόλτζα», «Τοπόλνιτσα» : χρησιμοποιήθηκε στα τέλη του 19^{ου} και τον 20^ο αιώνα, «Τιπουλιάν». Από το 1926 και μετά το χωριό ονομάζεται Χρυσό.⁵⁰ Η ονομασία Χρυσό του δόθηκε λόγω του πλούτου που προήλθε τότε από τις καλές παραγωγές των πολιτών από τις γεωργικές ασχολίες και ιδιαίτερα του καπνού, που υπήρξε η πιο κερδοφόρα πηγή πλούτου, καθώς και από την συνήθεια που είχαν οι νιόπαντρες γυναίκες να φοράνε στον λαιμό τους στις γιορτές σειρές από χρυσά φλουριά για να επιδεικνύουν την οικονομική τους ευπορία και καταγωγή.⁵¹

4.3 Τα Νταρνακοχώρια

Το Χρυσό όπως έχει αναφερθεί αποτελεί ένα από τα πέντε Νταρνακοχώρια (ή Δαρνακοχώρια). Τα πέντε χωριά που περιλαμβάνονται στην ομάδα των Δαρνακοχωρίων είναι τα ακόλουθα: Νέο Σούλι (Σουμπάσκιοϊ), Πεντάπολις (Σαρμουσακλί), Άγιο Πνεύμα (Βεζνίκο), Εμμανουήλ Παπάς (Δόβιστα) και το Χρυσό (Τοπόλιανη).⁵² Η διαφοροποίηση των πέντε αυτών χωριών πιστεύεται ότι οφείλεται στην ανάγκη της επιβίωσης των ίδιων των κατοίκων των Νταρνακοχωρίων στα 530 χρόνια της Τούρκικης σκλαβιάς, του Μακεδονικού αγώνα και των τριών Βουλγάρικων κατοχών που υπέστησαν.⁵³ Αυτά τα πέντε χωριά μπορεί να έχουν διαφορετικές ονομασίες αλλά έχουν πάρα πολλά κοινά γνωρίσματα, έχουν κοινές καταβολές

---

⁴⁹“Η Ιστορία Του Χωριού Μας: Τοπόλιανη Το Σημερινό Χρυσό Σερρών,” mparmpaantonis.wordpress, Ιούνιος 4, 2012, <https://mparmpaantonis.wordpress.com/about-chriso/>.

⁵⁰“Δήμος Εμμανουήλ Παππά: Χρυσό,” edemocracy-empapas, πρόσβαση Μάρτιος 11, 2023, <http://edemocracy-empapas.gr/dimotikes-kinotites/chriso/>.

⁵¹ Απόστολος Στερ. Μελισσάς , “Τα Νταρνακοχώρια,” pol-pentapolis, Πολιτιστικός Σύλλογος Πεντάπολης, June 17, 2014, <https://pol-pentapolis.gr/%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B1/%CF%84%CE%B1-%CE%BD%CF%84%CE%B1%CF%81%CE%BD%CE%B1%CE%BA%CE%BF%CF%87%CF%8E%CF%81%CE%B9%CE%B1/>.

⁵² Αθανάσιος Αθανασιάδης, Δαρνακοχώρια, accessed March 11, 2023, <http://users.sch.gr//athanasiadi/darnakas/>.

⁵³ Γεώργιος ΔΚόκκινος και Αναστάσιος Ι Μπέγκος, Το Ν. Σούλι Σερρών (Σουμπάσκιοϊ): ιστορία – λαογραφία (Νέο Σούλι: Ιστορική και Λαογραφική Εταιρία Σερρών – Μελενίκου, 2002) 267-268.

και ενιαίο γεωγραφικό-ιστορικό χώρο καθώς και ενιαία γλωσσική ομοιογένεια.⁵⁴ Επιπλέον ένα ακόμα κοινό χαρακτηριστικό των πέντε αυτών χωριών είναι η ότι η κοινά ομιλούμενη γλώσσα του «χαρακτηρίζεται για τις ιδιομορφίες της, στο τυπικό, στην προφορά και στον τονισμό».⁵⁵ Η κάθε κοινότητα παρόλα αντιμετώπιζε μόνη της τα εσωτερικά της προβλήματα εκτός αν υπήρχε κάποιο ουσιαστικό ζήτημα που τότε λειτουργούσαν όλες οι κοινότητες σαν να ήταν ένα, όπως για παράδειγμα σε θέματα εθνικής ταυτότητας ή άλλα σοβαρά θέματα.⁵⁶ Ο τίτλος της πτυχιακής είναι : «Η φωνητική παράδοση στα Νταρνακοχώρια. Η περίπτωση του χωριού Εμμανουήλ Παπά» και εκπονήθηκε από την φοιτήτρια του Πανεπιστημίου Μακεδονίας του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης: Βελλή Μαγδαληνή, Επιβλέπουσα: Κατσανεβάκη Αθηνά, Φεβρουάριος 2008.

Εικόνα 10 Χάρτης Νταρνακοχωριών⁵⁷

⁵⁴ Αθανάσιος Αθανασιάδης, Δαρνακοχώρια, accessed March 11, 2023, <http://users.sch.gr/athanasiadi/darnakas/>.

⁵⁵ Απόστολος Στερ. Μελισσάς, "Τα Νταρνακοχώρια," pol-pentapolis, Πολιτιστικός Σύλλογος Πεντάπολης, June 17, 2014, <https://pol-pentapolis.gr/%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B1/%CF%84%CE%B1-%CE%BD%CF%84%CE%B1%CF%81%CE%BD%CE%B1%CE%BA%CE%BF%CF%87%CF%8E%CF%81%CE%B9%CE%B1/>.

⁵⁶ Μαγδαληνή Βελλή, "«Η ΦΩΝΗΤΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΣΤΑ ΔΑΡΝΑΚΟΧΩΡΙΑ» (πτυχιακή εργασία, Πανεπιστημίου Μακεδονίας του τμήματος ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ, 2008) 5

⁵⁷ Τα Νταρνακοχώρια — Πολιτιστικός Σύλλογος Πεντάπολης, <https://pol-pentapolis.gr/wp-content/uploads/2017/04/Ntarnakoxoria.jpg>

4.4 Ονομασία Νταρνακοχωρίων

Για την ονομασία Νταρνακοχώρια (Δαρνακοχώρια) υπάρχουν πολλές διαφορετικές εκδοχές, εξηγήσεις και αναφορές. Κάποιες από αυτές τις εκδοχές είναι επιστημονικά ατεκμηρίωτες ενώ κάποιες άλλες βασίζονται σε τεκμηριωμένες τοπογραφικές και ανθρωποκοινωνικές μελέτες και έρευνες.⁵⁸ Πάντως πολλοί συνήθιζαν και συνηθίζουν ακόμα να δίνουν της δική του ερμηνεία από την ίδια τους την φαντασία.⁵⁹ Πιθανές εκδοχές για το πώς δόθηκε το όνομα Νταρνακίδες στους κατοίκους των Νταρνακοχωρίων είναι: 1) Λόγω της συχνής χρήσης των λέξεων και «δάρι» που σημαίνει = τώρα και το «δω νάκα» που σημαίνει = εδώ αμέσως, 2) Από την Τούρκικη λέξη «Dernek» που σημαίνει «ένωση» στα Τούρκικα. Αυτή η εκδοχή υποστηρίζεται διότι κατά την Οθωμανική κατοχή τον 13^ο αιώνα οι Τούρκοι αντίκρισαν τους κατοίκους να ζουν, συνεργάζονται και να υποστηρίζουν ο ένας τον άλλον με μεγάλο πάθος και έτσι το Dernek (ένωση) ήταν μια λέξη που τους χαρακτήριζε. 3) Μια Τρίτη εκδοχή είναι πώς οι Δάρνακες πιθανόν να είναι απόγονοι κατοίκων της Δαρδανίας που αποτελούσε αρχαία περιοχή που βρισκόταν στην Μικρά Ασία, οι οποίοι δαρδάνιοι λέγεται ότι καταδιώχθηκαν και εγκαταστάθηκαν στα σημερινά πέντε Δαρνακοχώρια (Νταρνακοχώρια).⁶⁰ 4) Άλλοι υποστηρίζουν ότι οι κάτοικοι ονομάστηκαν Ντάρνακες (Δάρνακες) επειδή ήταν ανοιχτοχέρηδες και δεν υπολόγιζαν τα χρήματα, σημασία που προκύπτει από την λέξη «Ντέρνεκ» = ανοιχτοχέρης. 5) Άλλοι υποστηρίζουν ότι η λέξη «δάρι» αποτελούσε επιφώνημα φόβου των κατοίκων όταν καταδιώκονταν από τους στρατιώτες.⁶¹

---

⁵⁸ Απόστολος Στερ. Μελισσάς, “Τα Νταρνακοχώρια,” pol-pentapolis, Πολιτιστικός Σύλλογος Πεντάπολης, June 17, 2014, <https://pol-pentapolis.gr/%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B1/%CF%84%CE%B1-%CE%BD%CF%84%CE%B1%CF%81%CE%BD%CE%B1%CE%BA%CE%BF%CF%87%CF%8E%CF%81%CE%B9%CE%B1/>.

⁵⁹ Μαγδαληνή Βελλή, “«Η ΦΩΝΗΤΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΣΤΑ ΔΑΡΝΑΚΟΧΩΡΙΑ» (πτυχιακή εργασία, Πανεπιστημίου Μακεδονίας του τμήματος ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ, 2008) 5

⁶⁰ Απόστολος Στερ. Μελισσάς, “Τα Νταρνακοχώρια,” pol-pentapolis, Πολιτιστικός Σύλλογος Πεντάπολης, June 17, 2014, <https://pol-pentapolis.gr/%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B1/%CF%84%CE%B1-%CE%BD%CF%84%CE%B1%CF%81%CE%BD%CE%B1%CE%BA%CE%BF%CF%87%CF%8E%CF%81%CE%B9%CE%B1/>.

⁶¹ Η Ιστορία Του Χωριού Μας: Τοπόλιανη Το Σημερινό Χρυσό Σερρών,” mparmpaantonis.wordpress, Ιούνιος 4, 2012, <https://mparmpaantonis.wordpress.com/about-chriso/>.

4.5.1. Ήθη και έθιμα στο Χρυσό Σερρών και στα Νταρνακοχώρια (Δαρνακοχώρια) μέσα από τις συνεντεύξεις του αρχείου

Το έθιμο του γάμου στο Χρυσό Σερρών: Οι γάμοι γινότανε τις Κυριακές. Την Πέμπτη (πριν από τον γάμο) καλούσαν κόσμο για να έρθει και αφού έφτιαχναν κριθαράκι με κρέας και ετοιμάζαν μια κανάτα με κρασί τα έστελναν στα σπίτια των κουμπάρων μαζί με την πρόσκληση (κάλεσμα) για να παρευρεθούν το Σάββατο στο γλέντι πριν την ημέρα του γάμου. Το Σάββατο γλεντούσαν όλοι μαζί και σε αντίθεση με την σημερινή εποχή στο γλέντι παρευρίσκονταν και ο γαμπρός παρόλο που γίνονταν την παραμονή του μυστηρίου.⁶² Την Παρασκευή έστρωναν την προίκα με πορτοκάλια και μήλα για τους προσκεκλημένους (συγγενείς) που θα έρχονταν το Σάββατο και το Σάββατο που ερχότανε ο κόσμος να δει την νύφη, η παρέα της νύφης σιδέρωνε τα προικιά και τραγουδούσαν αστικά τραγούδια όπως : «Σήμερα γάμος γίνεται», «Να ζήσει η νύφη και ο γαμπρός», Ωραία είναι η νύφη μας», τραγούδια τα οποία φανερώνουν ότι η περιοχή υπήρξε «πέρασμα» και ότι οι αστικές επιρροές ήταν αισθητές. Αν και στις σύγχρονες εκδοχές των τραγουδιών υπήρχε η συνοδεία από νταούλια και ζουρνάδες ο κύριος Πέτρος Ζιάκας μας λέει: «Οι ζουρνάδες ήταν εκσυγχρονισμός στο Χρυσό, διότι παλιότερα όταν παντρεύονταν δεν είχαν μουσικά όργανα, έκαναν το γλέντι “με το στόμα».⁶³ Στον αρραβώνα έλεγαν τραγούδια όπως: «Κίνησε η γερακίνα», «Τρα πετρούδια θα σε ρίξω», «Στο άδη θα κατέβω», «Πόψε’ δω θέλω να μείνω, το Κατερινιώ».⁶⁴ Όταν έφευγε η νύφη για τον γάμο της τραγουδούσαν το τραγούδι «Φεύγω μάνα μου γλυκιά».⁶⁵ Όταν ήταν να φύγει η νύφη από το σπίτι την σκέπαζαν με μια άσπρη σάλπα και αφού έφτιαχνε τον σταυρό της, τριγυρνούσε μέσα στο σπίτι και σήκωνε την μαντίλα και κάνοντας τον σταυρό της έβγαινε από το σπίτι.⁶⁶ Όταν ήταν να έρθει ο γαμπρός για να πάρει την νύφη από το σπίτι της, η παρέα της νύφης έκλεινε την πόρτα του σπιτιού και ο κουμπάρος έπρεπε να τάξει χρήματα στην νύφη ώστε να την καταφέρει να βγει έξω.⁶⁷ Πριν από τον γάμο ερχότανε στις 11 η ώρα ο κουρέας για να ξυρίσει τον γαμπρό και μαζί με τον κουρέα ερχότανε και τα νταούλια του χωριού. «Όταν τον στόλιζαν για γαμπρό και ήτανε έτοιμος για να πάει να πάρει την νύφη για να πάνε στην εκκλησία πρώτα οι γονείς του τον «αξίωσαν», τον έπιαναν από την μέση και τον σήκωναν, πηδούσε τρεις φορές και του φώναζαν «άξιος, άξιος, άξιος!».⁶⁸ Όταν τελείωνε ο γάμος το μεσημέρι ετοιμάζαν καζάνια με διάφορα φαγητά και έτρωγαν οι συγγενείς το μεσημέρι και έτρωγαν ξανά το βράδυ με τον ήχο των νταουλιών και ακολουθούσε ολονύχτιο ξενύχτι.⁶⁹

Τα μοιρολόγια στο Χρυσό Σερρών: Στα μοιρολόγια χρησιμοποιούσαν μια κοινή μελωδία και απλά ανάλογα με το πένθος που είχανε βάζανε δικά τους λόγια.⁷⁰ Άμα πέθαινε ο άντρας τον μοιρολογούσε η γυναίκα του ενώ άμα πέθαινε η γυναίκα την μοιρολογούσε η

⁶² Στέλλα Παλάζη, Στο: 3 Απριλίου 2017 Χρυσό Σερρών 1. TASCAM_0456 (00:01:48)

⁶³ Πέτρος Ζιάκας, Στο: 3 Απριλίου 2017 Χρυσό Σερρών 1. TASCAM_0456 (00:03:52)

⁶⁴ Ζωή Τιάνη, Στο: 3 Απριλίου 2017 Χρυσό Σερρών 1. TASCAM_0456 (00:04:43)

⁶⁵ ο.π., (00:05:25)

⁶⁶ Στέλλα Παλάζη και Ζωή Τιάνη, Στο: 3 Απριλίου 2017 Χρυσό Σερρών 1. TASCAM_0456 (00:05:44)

⁶⁷ Ζωή Τιάνη, Στο: 3 Απριλίου 2017 Χρυσό Σερρών 1. TASCAM_0456 (00:22:00)

⁶⁸ Στέλλα Παλάζη, Στο: 3 Απριλίου 2017 Χρυσό Σερρών 1. TASCAM_0456 (00:13:15)

⁶⁹ ο.π., (00:15:10)

⁷⁰ Ζωή Τιάνη, Στο: 3 Απριλίου 2017 Χρυσό Σερρών 1. TASCAM_0456 (00:39:35)

αδερφή της ή κάποια άλλη γυναίκα.⁷¹ Στις τσέπες των νεκρών έβαζαν λεφτά και καραμέλες για να πάει στο παράδεισο και να δώσει από αυτά στους άλλους «δικούς του» που είχαν πεθάνει. Στα μνήματα έκλαιγαν με δυνατή φωνή και έλεγαν τα μοιρολόγια με λυγμό

Λαζαρίνες στο Χρυσό Σερρών: «Οι μανάδες έντυναν τα κοριτσάκια με τσεμπέρια και ποδιές και γύρω από την ποδιά αλλά και στα μαλλιά τους έβαζαν λουλούδια (το κίτρινο λουλούδι που ονομάζονταν λαζαρίνα), τριγύριζαν στο χωριό και οι μεγάλες γυναίκες έβρεχαν τα κοριτσάκια για να βρέξει. Τραγουδούσαν το τραγούδι «Λαζαρίνα περπατεί, τον Θεό παρακαλεί, για να βρέξει μια βροχή, για να γίνουν τα στερούδια και να τρώμε κουματουδια».⁷²

Εικόνα 11 Λαζαρίνες⁷³

4.5.2. Άλλα Έθιμα μέσα από την βιβλιογραφική έρευνα.

Το έθιμο του «Ποδαριστή» στα Νταρνακοχώρια: Γιορτάζονταν σε όλα τα Νταρνακοχώρια την δεύτερη ημέρα του χρόνου. Το άτομο της οικογένειας που θεωρούνταν ότι έκανε καλό ποδαρικό, έβγαινε το πρωί της δεύτερης μέρας πρώτος έξω και γέμιζε ένα τσουκάλι με άμμο και έπειτα έμπαινε στην αυλή για να κάνει το ποδαρικό στο σπίτι και σκορπούσε την άμμο στην αυλή δίνοντας την παρακάτω ευχή: «Όσους κόκκους έχει η άμμος τόσο πολύ μπερεκέτι να έχει το σπίτι». Έπειτα άναβε φωτιά και έριχνε αλάτι στην φωτιά δίνοντας πάλι μια ευχή: «Όπως σκάει το αλάτι, να σκάσει και το κακό. Στην συνέχεια ο νοικοκύρης έριχνε στην φωτιά τρία φύλλα από το κλαδί της ελιάς και αν τα φύλλα πήγαιναν ψηλά, θεωρούσαν ότι η χρονιά θα πήγαινε καλά, ενώ αν αυτά καίγονταν θεωρούνταν κακός ο καιρός για την χρονιά. Μια άλλη διαδικασία στο έθιμο του ποδαριστή ήταν να βάζουν τα παιδιά να τοποθετούν από ένα φύλλο πάνω στην σόμπα και ανάλογα από ποιά κατεύθυνση θα

⁷¹Στέλλα Παλάζη, Στο: 3 Απριλίου 2017 Χρυσό Σερρών 1. TASCAM_0456 (00:39:45)

⁷² ο.π., (00:20:10)

⁷³Λαζαρίνες, <https://www.goumenissa.eu/blog/?p=17403>

αναποδογύριζε το φύλλο, μαρτυριόνταν αν όταν θα παντρευτούν θα έκαναν αγόρι ή κορίτσι. Αν το φύλλο γύριζε ανάσκελα θα έκαναν κορίτσι και αν γύρισε μπρούμυτα θα έκαναν αγόρι. Στην περίπτωση που ερχόταν κάποιος επισκέπτης στο σπίτι τότε σύμφωνα με το έθιμο έπρεπε και εκείνος να ρίξει τρία φύλλα ελιάς στην φωτιά και να πει: «Πουλλά πλούδια» (κοτοπουλάκια)

«Πουλλά μισρκούδια» (γαλοπουλακία)

«Πουλύ μπιρικέτ» (σοδειά).⁷⁴

Χριστουγεννιάτικα φαγητά στα Νταρνακοχώρια: Σαραγλί, είχαν έτοιμη την τηγανιά έτσι ώστε μόλις επέστρεφαν από την εκκλησία να φάνε όλοι μαζί, καθάριζαν το χοιρινό, έβαζαν το αρνί μέσα στα πιθάρια και το κόβανε ή κόβαν μοσχαράκι και έφτιαχναν με αυτά καβουρμά.⁷⁵

4.6 Άλλες ερευνητικές δουλειές που έχουν γίνει στην περιοχή

Για την περιοχή των Νταρνακοχωρίων έχει γίνει μια πτυχιακή εργασία σχετικά με την φωνητική παράδοση στα χωριά αυτά, η οποία πτυχιακή εξετάζει και την περίπτωση του χωριού Εμμανουήλ Παπά. Ο τίτλος της πτυχιακής είναι : «Η ΦΩΝΗΤΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΣΤΑ ΔΑΡΝΑΚΟΧΩΡΙΑ. Η περίπτωση του χωριού Εμμανουήλ Παπά» και εκπονήθηκε από την φοιτήτρια του Πανεπιστημίου Μακεδονίας του τμήματος ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ: Βελλή Μαγδαληνή, Επιβλέπουσα: Κατσανεβάκη Αθηνά, Φεβρουάριος 2008.⁷⁶

Επιπλέον σχετικά με τα Νταρνακοχώρια έχει γίνει και μια Διδακτορική διατριβή της Αποστολοπούλου Σοφίας, με τίτλο «Το ιδίωμα των Δαρνακοχωρίων του νομού Σερρών», η οποία μελετά, σύμφωνα με την ίδια, «τη γλωσσολογική προσέγγιση και περιγραφή της γλωσσικής φυσιογνωμίας και ιδιαιτερότητας του ιδιώματος των Δαρνακοχωρίων του νομού Σερρών». Η διδακτορική διατριβή της Σοφίας Αποστολοπούλου εκπονήθηκε το 2019.⁷⁷

Το 2015 εκπονήθηκε η πτυχιακή εργασία σχετικά με την εκπαίδευση στα Νταρνακοχώρια από τους φοιτητές του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, Ευάγγελο Λασπά, Χαράλαμπος Τσαλκίδης και Γεωργία Τσανάκα με τίτλο «Η εκπαίδευση στα Δαρνακοχώρια Σερρών (1900-1950)». ⁷⁸ Εκτενής είναι και η έρευνα της Ζωής Χατζηδημητρίου πάνω στο τραγουδιστικό ρεπερτόριο των Νταρνακοχωρίων που εκδόθηκε πρόσφατα από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Γυναικών και Φίλων Νέου Σουλίου και την Εταιρεία Μελέτης και Έρευνας της Ιστορίας των Σερρών (Ε.Μ.Ε.Ι.Σ) με τίτλο Έφη Χατζηδημητρίου «Συλλογή Δημοτικών Τραγουδιών Νταρνακοχωρίων Ν.Σερρών» 2023. Η

⁷⁴“Σέρρες: Το Έθιμο Του Ποδαριστή Στα Νταρνακοχώρια Των Σερρών,” Epilogos.TV, Πολιτιστικός Σύλλογος Γυναικών Νέου Σουλίου Σερρών και Epilogos press, Ιανουάριος 2, 2022, <https://epilogos.tv/serres-to-ethimo-toy-podaristi-sta-ntarnakochoria-ton-serron/>.

⁷⁵ Χεμελίδου Φωτεινή, Χριστουγεννιάτικα έθιμα, γλυκά και φαγητά στο Χρυσό Σερρών μετά την κατοχή (1945-50), επιμέλεια ταινίας από Έφη Τζούρη (2014; Χρυσό Σερρών: Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Σερρών, 2014) <http://repository.serrelib.gr/estories/handle/11644/106>

⁷⁶(<https://docplayer.gr/1931091-Ptyhiaki-ergasia-i-fonitiki-paradosi-sta-darnakochoria-i-periptosi-toy-horion-emmanoyil-papa.html>).

⁷⁷(<https://phdtheses.ekt.gr/eadd/handle/10442/45797>).

⁷⁸ (<https://repo.lib.duth.gr/jspui/bitstream/123456789/10844/1/LaspasE.TsalkidisCh.TsanakaG.pdf>)

Yvonne Hunt τέλος επικεντρώνεται περισσότερο στον χορό σε διαφορες περιοχές των Σερρών (έχει επιτελέσει καταγραφές και στο Χρυσό και στο Βαμβακόφυτο) και έχει γράψει το βιβλίο «A Nest Of Gold» (Μια Φωλιά Απο Χρυσάφι).

5. Σιτοχώρι Σερρών

5.1 Ιστορική και γεωγραφική θεώρηση

Εικόνα 12 Αεροφωτογραφία από το Σιτοχώρι Σερρών ⁷⁹

Το Σιτοχώρι ανήκει στον δήμο Βισαλτίας της Περιφερειακής Ενότητας Σερρών,⁸⁰ απέχει 13 χιλιόμετρα από την Νιγρίτα και 30 χιλιόμετρα από τις Σέρρες και αποτελεί την πρωτεύουσα της δημοτικής ενότητας Αχινού.⁸¹ Η επίσημη ονομασία του είναι «Σιτοχώριον» και έχει υψόμετρο 98 μέτρα από την επιφάνεια της θάλασσας.⁸² Το Σιτοχώρι σε γραπτή πηγή του 1569 αναφέρεται σε γραπτή πηγή ως «Τσίντσα» η οποία ονομασία έχει συγγένεια με ην παλιά ονομασία του χωριού που λεγόταν «Τζίντζος» (αναφέρεται επίσημα με το παλιό όνομα Τζίντζος το 1920, μετά την απελευθέρωση), το οποίο θεωρείται ότι είναι παραφθορά του ονόματος των Τυντηνών το οποίο έχει γραφτεί σε αρχαία νομίσματα.⁸³ Μία ερμηνεία που δίνεται από τους κατοίκους του χωριού σχετικά με την προέλευση του παλιού ονόματος του χωριού (Τζίντζος) είναι ότι οι κάτοικοι του χωριού ήταν «τζίνιοι» = «ατίθασοι» καθώς δεν

⁷⁹ Αεροφωτογραφία απο το Σιτοχώρι Σερρών, http://ellinika-xwria.blogspot.com/2015/11/blog-post_20.html

⁸⁰ "Σιτοχώρι," buk.gr, πρόσβαση Μάρτιος 11, 2023, <https://buk.gr/el/poli-perioxi/sitohori>.

⁸¹ "Δημοτική Ενότητα Αχινού: Κοινότητα Σιτοχωρίου", dimosvisaltias, September 9, 2022, <https://www.dimosvisaltias.gr/economy/dimotiki-enotita-achinoy/>.

⁸² "Σιτοχώρι," buk.gr, πρόσβαση Μάρτιος 11, 2023, <https://buk.gr/el/poli-perioxi/sitohori>.

⁸³ "Δημοτική Ενότητα Αχινού: Κοινότητα Σιτοχωρίου", dimosvisaltias, September 9, 2022, <https://www.dimosvisaltias.gr/economy/dimotiki-enotita-achinoy/>.

ανέχονταν τους Τούρκους, μιας και το Σιτοχώρι αποτέλεσε το μοναδικό συμπεριλαμβανομένων των γύρω χωριών που δεν κατοικήθηκε από τους Τούρκους.⁸⁴

Το χωριό μετονομάστηκε σε Σιτοχώρι στις 08/08/1928,⁸⁵ αφού οι κάτοικοι, που έως τότε καλλιεργούσαν αποκλειστικά καπνό, στράφηκαν στην καλλιέργεια σιταριού. Ο πληθυσμός του σύμφωνα με την απογραφή του 2011 είναι 533 άτομα.⁸⁶ Παρόλο που ο πληθυσμός του μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο ήταν 2.000 κάτοικοι και το χωριό έσφυζε από ζωή στις μέρες μας τα πράγματα είναι διαφορετικά αφού πολλοί ιδιαίτερα νέοι έχουν εγκαταλείψει το χωριό για να ζήσουν ή και να σπουδάσουν σε μεγαλύτερες πόλεις όπως για παράδειγμα η Θεσσαλονίκη και η Αθήνα. Η εκκλησία του χωριού που είναι αφιερωμένη στον Άγιο Γεώργιο έχει ιδιαίτερη αρχαιολογική αξία καθώς χτίστηκε το 1760 και είναι αγιογραφημένη από μοναχούς το Αγίου Όρους (1.800 μ.Χ.).⁸⁷

5.2.1. Ήθη και έθιμα

«**Χελιδονίσματα**» : Αποτελούν ένα έθιμο της 1^{ης} Μαρτίου στο Σιτοχώρι αλλά και σε πολλά άλλα μέρη της Ελλάδας στο οποίο τα παιδιά αφού χωριστούν σε ζευγάρια πηγαίνουν από σπίτι σε σπίτι και τραγουδάνε ειδικά τραγούδια για το καλωσόρισμα του Μάρτη και συγκεκριμένα της άνοιξης. Οι κάτοικοι συνήθως αντάμειβαν τα παιδιά με αυγά και εκείνα ως αντάλλαγμα προσέφεραν τον μάρτη.⁸⁸ Συνήθως τα ζευγάρια παιδιών κρατούσαν ένα στεφάνι λουλουδιών ή ένα κλαδί από κισσό και ομοίωμα χελιδονιού. Τα παιδιά με το τραγούδι τους προσπαθούν ουσιαστικά να επικαλέσουν τα χελιδόνια να έρθουν και να φέρουν μαζί τους και την άνοιξη.

Χελιδόνα έρχεται, από Μαύρη θάλασσα

Θάλασσα επέρασε. Έκατσε και λάλησε

Μάρτης μας ήρθε, τα λουλούδια ανθίζουν

Όξω ψύλλοι και κοριοί, μέσα υγεία και χαρά...

---

⁸⁴ "ΣΙΤΟΧΩΡΙ", old.dimosvisaltias, πρόσβαση Μάρτιος 11, 2023,

<https://old.dimosvisaltias.gr/www.dimosvisaltias.gr/index.php/mn-odimosmas/mn-dhmotikes-enotites/mn-dhmotikh-enothta-axinou.html>.

⁸⁵ "Δημοτική Ενότητα Αχινού: Κοινότητα Σιτοχωρίου", dimosvisaltias, September 9, 2022,

<https://www.dimosvisaltias.gr/economy/dimotiki-enotita-achinou/>.

⁸⁶ "Σιτοχώρι Σερρών", Wikipedia, Wikimedia Foundation, Μάρτιος 1, 2022),

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A3%CE%B9%CF%84%CE%BF%CF%87%CF%8E%CF%81%CE%B9_%CE%A3%CE%B5%CF%81%CF%81%CF%8E%CE%BD.

⁸⁷ "ΣΙΤΟΧΩΡΙ", old.dimosvisaltias, πρόσβαση Μάρτιος 11, 2023,

<https://old.dimosvisaltias.gr/www.dimosvisaltias.gr/index.php/mn-odimosmas/mn-dhmotikes-enotites/mn-dhmotikh-enothta-axinou.html>.

⁸⁸ Ζωή Χειμωνίδου, "Χελιδονίσματα" Την 1η Μαρτίου 1967 Στο Σιτοχώρι Σερρών-Ένα Βίντεο Που 'Ξυπνά' Μνήμες", InfoNews24, Μάρτιος 1, 2022, https://infonews24.gr/2022/03/01/chelidonismata-tin-1i-martioy-1967-sitochori-serron-vinteo-poy-xyrna/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=chelidonismata-tin-1i-martioy-1967-sitochori-serron-vinteo-poy-xyrna.

Εικόνα 13 Χελιδονίσματα στο Σιτοχώρι Σερρών το 1967⁸⁹

Εικόνα 14 Χελιδονίσματα στην Κομοτηνή το 2013⁹⁰

⁸⁹ Χελιδονίσματα στο Σιτοχώρι Σερρών το 1967,

<https://markosazaros.wordpress.com/2018/02/28/%CF%87%CE%B5%CE%BB%CE%B9%CE%B4%CE%BF%CE%BD%CE%AF%CF%83%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B1-%CF%84%CE%B1-%CE%BA%CE%AC%CE%BB%CE%B1%CE%BD%CF%84%CE%B1-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%AC%CE%BD%CE%BF%CE%B9%CE%BE%CE%B7/>

⁹⁰ Φωτογραφία από την εκδήλωση που πραγματοποίησε ο Πολιτιστικός Σύλλογος περιοχής Βυζαντινού Φρουρίου Κομοτηνής, στις 2/3/2011, σε συνεργασία με δημοτικά σχολεία και της παραδοσιακής ορχήστρας του Μουσικού Σχολείου Κομοτηνής, όπου τραγουδήθηκαν τα κάλαντα των «χελιδονισμάτων» της Θράκης.,

<https://ilovethrace.files.wordpress.com/2015/03/xelidonismata232011.jpg>

5.2.2. Άλλες πληροφορίες για τα έθιμα μέσα από τις συνεντεύξεις του αρχείου

Τα συγκροτήματα: Στο Σιτοχώρι παλαιότερα υπήρχαν συγκροτήματα με βιολί, λαούτο, κλαρίνο και με ακορντεόν τα οποία έστηναν τον χορό και χόρευαν το «Σιργιάνι Χαβασί» (γενικός χορός) με 3 βήματα μπροστά και 3 βήματα πίσω.⁹¹

Στην γιορτή του Αη Γιάννη του Κλήδωνα: Μαζεύονταν κορίτσια και μεγάλες γυναίκες γύρω από το πηγάδι του χωριού και χόρευαν. Αφού μαζεύονταν στο πηγάδι, οι γυναίκες έριχναν μέσα σε ένα δοχείο (μπακράτσι) από ένα αντικείμενο η κάθε μια και άφηναν αυτό το μπακράτσι όλη την νύχτα στο πηγάδι. Την επόμενη ημέρα μοίραζαν τα αντικείμενα λέγοντας « μαρ τήνωσ είναι αυτό το ριζικό;». Όταν άνοιγαν και έκλειναν τον κλήδωνα συνήθιζαν να λένε « μαζεύεστε, συνάζεστε να ανοίξουμε τον κλήδωνα».⁹²

6.Στρυμονικό Σερρών

6.1 Ιστορική και γεωγραφική θεώρηση

Εικόνα 15 Αεροφωτογραφία του Στρυμονικού Σερρών ⁹³

Το Στρυμονικό με επίσημη ονομασία «το Στρυμονικόν» ανήκει στον δήμο Ηράκλειας ο οποίος ανήκει στο γεωγραφικό διαμέρισμα της Μακεδονίας. Βρίσκεται σε

⁹¹ Παναγιώτης Καζίλας, Απο: dat 223 (2) 224 (2) Sitochori Serres kyr Panagiotis (00:02:28)

⁹² ο.π., (00:10:09)

⁹³ Portal Ελληνικών Αεροφωτογραφιών, Αεροφωτογραφία του Στρυμονικού Σερρών, <https://www.gtp.gr/LocPage.asp?id=7587&lng=1>

υψόμετρο 45 μέτρων⁹⁴ και ο πληθυσμός του ανέρχεται στους 1.645 κατοίκους. Η παλιότερη ονομασία του χωριού ήταν «Όρλιακο» (όνομα προερχόταν από το βουνό Όρλιακας των Γρεβενών), και αποτελούσε παλιότερα αυτόνομη κοινότητα με την ονομασία: Κοινότητα Ορλιάκου στις 04/01/1920 ενώ έπειτα μετονομάστηκε σε Κοινότητα Στρυμονικού στις 30/08/1927.⁹⁵ Το 1000 μ.Χ. οικογένειες από την περιοχή Όρλιακας Γρεβενών, ξεκίνησαν να ταξιδεύουν προς τον Βορρά και έφτασαν μέχρι το Κορφοβούνι (Σιβρί) όπου δημιούργησαν την πρώτη κοινότητα. Σε αυτήν εγκαταστάθηκαν πρόσφυγες από την Μικρά Ασία, τον Πόντο και από χωριά της Ανατολικής Ρωμυλίας μέχρι σήμερα που το χωριό ονομάζεται Στρυμονικό.⁹⁶

Το χωριό στην τωρινή του τοποθεσία (χαμηλά) υπάρχει από το 1700μ.Χ.. Παλιότερα που ονομαζόταν Όρλιακας βρισκόταν πάνω στο βουνό.⁹⁷ Στο χωριό μιλούσαν εντόπικα αλλά όταν ήρθαν οι βούλγαροι, έμαθαν και Βουλγάρικα αλλά και Τούρκικα από τους Τούρκους (Τουρκοκρατία).⁹⁸ Είναι άξιο να σημειωθεί ότι παρόλο που παλιότερα μιλούσαν κυρίως Μακεδονικά αλλά και Τούρκικα, τραγουδούσαν πάντοτε στα Ελληνικά.⁹⁹

6.2 Εορτές, έθιμα και πανηγυρίες στο Στρυμονικό μέσα από τις συνεντεύξεις του αρχείου

Ο γάμος στο Στρυμονικό: «Παλιότερα έφτιαχναν κουλούρες και πήγαιναν στα σπίτια και τις μοίραζαν σε αυτούς που ήθελαν να καλέσουν στον γάμο. Στην εκκλησία οι πόντιοι συνήθιζαν να χορεύουν μπροστά στον γαμπρό και στην νύφη».¹⁰⁰ «Μαζί με τους ζουρνάδες χορεύανε «τζίτζι» με κάτι παπούτσια σαν τσαρούχια και όταν επιθυμούσαν να χορέψουν πιο ελεύθερα, έβγαζαν τα παπούτσια και χόρευαν με τις κάλτσες».¹⁰¹ «Την Πέμπτη έπιαναν το προζύμι και τα κορίτσια τραγουδούσαν. Την Παρασκευή οι μανάδες έφτιαχνα το ψωμί και τα κορίτσια στολίζανε την προίκα ενώ το βράδυ περνούσε όλο το χωριό. Το Σάββατο γίνονταν ετοιμασίες για το τραπέζι, την Κυριακή το μεσημέρι έτρωγαν ενώ μετά το βράδυ μετά τον γάμο πήγαιναν στο σπίτι του γαμπρού όπου και γινότανε γλέντι. Η πεθερά περίμενε στην πόρτα με κεράσματα (λουκούμια) και μετά έβαζαν κάτω από την πόρτα ένα πιάτο και το πατούσαν. Άμα το πιάτο έσπαγε θα έκαναν κορίτσι ενώ άμα δεν έσπαγε το ζευγάρι θεωρούνταν ότι θα έκανε αγόρι. Την Δευτέρα το πρωί η μάνα του γαμπρού καλούσε το σόι και γινότανε οικογενειακό γλέντι στο σπίτι του γαμπρού. Την Τετάρτη έπρεπε να πάνε

⁹⁴ «Στρυμονικό», buk.gr, πρόσβαση Μάρτιος 12, 2023, <https://buk.gr/el/poli-perioxi/strymoniko>.

⁹⁵ «Στρυμονικό Σερρών»,hellenicaworld.com, πρόσβαση Μάρτιος 12, 2023, <https://www.hellenicaworld.com/Greece/Geo/gr/StrymonikoSerron.html>.

⁹⁶ «Χαρταλάτσια': Κι Όμως Αυτή Την Συνταγή Την Έκαναν Στο Στρυμονικό Οι Ντόπιοι», oikohouse.wordpress, Σεπτέμβριος 16, 2014, <https://oikohouse.wordpress.com/2014/09/16/%cf%87%ce%b1%cf%81%cf%84%ce%b1%ce%bb%ce%ac%cf%84%cf%83%ce%b9%ce%b1-%ce%ba%ce%b9-%cf%8c%ce%bc%cf%89%cf%82-%ce%b1%cf%85%cf%84%ce%ae-%cf%84%ce%b7%ce%bd-%cf%83%cf%85%ce%bd%cf%84%ce%b1%ce%b3%ce%ae/#more-7520>.

⁹⁷ Από: TASCAM_0726, 1.12.2019 (01:30:55) συνέντευξη από το αρχείο.

⁹⁸ ο.π., (01:45:05)

⁹⁹ ο.π., (01:39:45)

¹⁰⁰ Ελισάβετ Ναλβάντη, Απο: TASCAM_0722 (00:02:52)

¹⁰¹ ο.π., (00:10:04)

την νύφη στο πηγάδι για να μάθει τον δρόμο ώστε να πηγαίνει να φέρνει νερό.»¹⁰² Τότε σε αντίθεση με σήμερα πήγαινε και ο γαμπρός μαζί με τον κουμπάρο για να πάρουν την νύφη για να πάνε στην εκκλησία.¹⁰³

Τον Αη Γιώργη: Πήγαιναν έξω από το χωριό σε δέντρα και τα αγόρια έφτιαχναν κούνιες. Σε κοπέλες που δεν συμπαθούσαν πιθανώς επειδή δεν τους «ήθελαν» δεν έδεναν καλά τα σχοινιά της κούνιας με αποτέλεσμα εκείνες να πέφτουν κάτω, ενώ σε κάποιες άλλες κοπέλες που ανέβαιναν για να κάνουν κούνια έβαζαν τσουκνίδες στα πόδια τους και αναφωνούσαν «ποιον αγαπάς;!» ώστε εκείνες να ομολογήσουν ποιόν αγαπούσαν.¹⁰⁴

Κάποια άλλα πανηγύρια τα οποία αναφέρονται σε άλλες πηγές και που θα ήταν καλό να τα αναφέρουμε εδώ είναι τα παρακάτω:

Πανηγύρι Αγίων Μεθοδίου και Κυρίλλου: Το πανηγύρι των Αγίων Μεθοδίου και Κυρίλλου στις 11 Μάιου συνδυάζεται με τον εορτασμό της εκκλησίας του πολιούχου του Στρυμονικού Αγίου Αντωνίου.¹⁰⁵

Πανηγύρι Κοίμησης της Θεοτόκου (Στρυμονικό, Χείμαρος): Θρησκευτικό πανηγύρι στο Στρυμονικό και στο χωριό Χείμαρρος Σερρών που βρίσκεται 8 χιλιόμετρα βορειοδυτικά του Στρυμονικού και παίρνει μέρος στις 14 και 15 Αυγούστου.¹⁰⁶

6.3 Η Εκκλησία του πολιούχου Αγίου Αντωνίου στο Στρυμονικό

Η Εκκλησία αυτή έχει μεγάλη ιστορία και σημασία για τους κατοίκους του Στρυμονικού αλλά και για τις Σέρρες γενικότερα. Χτίστηκε το 1703 υπό την κατοχή των Τούρκων και παρά το γεγονός αυτό, η εκκλησία επιβίωσε και χρησιμοποιήθηκε μάλιστα στην περίοδο του Μακεδονικού αγώνα σαν τόπος αποθήκευσης υλικού, συναντήσεων αγωνιστών κ.α. Η εκκλησία είναι χτισμένη σε οικόπεδο που δωρίθηκε από κάποιο Τούρκο που ζούσε στο χωριό επειδή ο Άγιος Αντώνιος ο θαυματουργός θεράπευσε την παράλυτη γυναίκα του, ενώ το 1918 την περίοδο που το χωριό βρίσκονταν κάτω από τον Αγγλικό ζυγό έγινε ακόμα ένα θαύμα σε αυτήν την εκκλησία. Ένας Άγγλος αξιωματικός διέταξε τους Κύπριους στρατιώτες να ανοίξουν τις πόρτες της εκκλησίας και να βάλουν μέσα τα άλογα. Καθώς έδινε αυτήν την εντολή είχε το χέρι του ακουμπημένο πάνω στην δεξιά πλευρά του τοίχου της εκκλησίας και όταν οι στρατιώτες αρνήθηκαν αυτή του την εντολή, εκείνος αντέδρασε και θέλησε να χειροδικήσει εναντίον τους. Προσπάθησε να σηκώσει το χέρι του λοιπόν από τον τοίχο αλλά η προσπάθεια του αποδείχθηκε άκαρπη γιατί το χέρι είχε κολλήσει και δεν μπορούσε να το σηκώσει, με αποτέλεσμα οι γιατροί του Αγγλικού στρατού να του κόψουν το χέρι το οποίο μάλιστα παρέμεινε κολλημένο στον τοίχο της Εκκλησίας. Μετά από αυτό ο Αξιωματικός πέθανε και θάφτηκε στο προαύλιο της εκκλησίας, ο τάφος του οποίου μάλιστα σήμερα δεν υπάρχει καθώς παρασύρθηκε από τα νερά ενός χειμάρου. Πάρα

¹⁰² Από: TASCAM_0726, 1.12.2019 (00:42:55)

¹⁰³ ο.π., (01:09:33)

¹⁰⁴ ο.π., (01:11:49)

¹⁰⁵ «Στρυμονικό Σερρών: MunicipalityofStrymoniko», strymoniko.com, Μάρτιος 20, 2010, https://web.archive.org/web/20120318121445/http://www.strymoniko.com/?page_id=22.

¹⁰⁶ ο.π.,

πολλοί μάρτυρες υπήρξαν μπροστά σε αυτά τα γεγονότα με αποτέλεσμα να μην υπάρχει αμφιβολία για την πραγματικότητα των συμβάντων. Η μνήμη του Αγίου Αντωνίου γιορτάζεται από την ομώνυμη Εκκλησία στις 17 Ιανουαρίου. Δίπλα από αυτήν την εκκλησία έχει χτιστεί η εκκλησία του Κυρίλλου και Μεθοδίου.¹⁰⁷

Εικόνα 16 Ιερός Ναός Αγίου Αντωνίου στο Στρυμονικό¹⁰⁸

6.4 Συνεισφορά της Αγγελικής Ζώης για τις ηχογραφήσεις στο Στρυμονικό

Σημαντική ύπηρξε η συνεισφορά της φοιτήτριας του τμήματος Μουσικών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Ζώης Αγγελικής στην προσπάθεια αυτήν της ηχογράφησης των τραγουδιών και συνεντεύξεων στο Στρυμονικό καθώς εκτός από το ότι αποτέλεσε τον συνδετικό κρίκο με το χωριό, υπήρξε συμμετοχος στις συνεντεύξεις στο πλευρό της εθνομουσικολόγου Αθηνάς Κατσανεβάκη. Επιπλέον ανέλαβε εξ ολοκλήρου την συνέντευξη προς την γιαγιά της (Άγκου Αγγελική) που δίνει σημαντικές πληροφορίες για το χωριό όπως και ηχογραφήσεις τραγουδιών.

¹⁰⁷“Σέρρες: Η Θαυμαστή Ιστορία Της Εκκλησίας Του Αγίου Αντωνίου Στο Στρυμονικό Που Κτίστηκε Το 1703 ”, Epilogos.TV, Epiloges press, Ιανουάριος 16, 2022, <https://epilogos.tv/serres-i-thaymasti-istoria-tis-ekklisias-toy-agiou-antonioy-sto-strymoniko-poy-ktistike-to-1703/>.

¹⁰⁸Ιερός Ναός Αγίου Αντωνίου στο Στρυμονικό, <https://www.eproodos.gr/post/panigyrizei-o-ieros-naos-ag-antonioy-sto-strymoniko>

7.Ελευθερές Καβάλας

7.1 Ιστορική και γεωγραφική θεώρηση

Οι Ελευθερές Καβάλας, με επίσημη ονομασία «αί Ελευθεραί» βρίσκεται σε υψόμετρο 67 μέτρων από την επιφάνεια της θάλασσας και ανήκουν στον δήμο Παγγαίου της Περιφερειακής ενότητας Καβάλας με έδρα του δήμου την Ελευθερούπολη.¹⁰⁹ Αποτελούσε και αποτελεί το ιστορικότερο και παλαιότερο χωριό της περιοχής και ήταν το χωριό των δεκατεσσάρων εκκλησιών, από τις οποίες σήμερα διασώζεται μόνο αυτή των Παμμεγίστων Ταξιαρχών η οποία χτίστηκε για δεύτερη φορά το 1891.¹¹⁰ Οι ρίζες του χωριού κρατούν από τον 7^ο π.Χ. αιώνα. Το 1664 το χωριό καταστράφηκε ολοσχερώς εξαιτίας ενός μεγάλου σεισμού, ενώ κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας η ονομασία του χωριού πέρασε από πολλές παραλλαγές αρχικά μετονομάστηκε σε «Λευτερόπολη» και έπειτα σε Λευτεραί για να καταλήξει στα τέλη του 18^{ου} αιώνα στην σημερινή του ονομασία «Ελευθεραί». Στο χωριό κατοικούσαν αρκετές Τούρκικες οικογένειες οι οποίες είχαν μάλιστα τα δικά τους χωράφια, ενώ παράλληλα οι ντόπιοι Έλληνες είχαν λιγοστέψει “επικίνδυνα”. Τα δεδομένα στο χωριό άλλαξαν ολοκληρωτικά μετά από την Μικρασιατική καταστροφή του 1922 αφού οι Ελευθερές υποδέχθηκαν πρόσφυγες από την Μικρά Ασία και Ανατολική Θράκη, οι οποίοι αρχικά διέμεναν σε καταυλισμούς και στην συνέχεια με την ανταλλαγή πληθυσμών εγκαταστάθηκαν στα σπίτια των Τούρκων που υποχώρησαν για την Τουρκία, ενώ τα επόμενα χρόνια εγκαταστάθηκαν στο χωριό και άλλοι κάτοικοι. Όλοι αυτοί οι πρόσφυγες που προέρχονταν από διαφορετικά μέρη, είχαν διαφορετικά γλωσσικά ιδιώματα, πολιτισμούς, ήθη και νοοτροπίες καλούνταν να προσαρμοστούν και να συμβιώσουν μεταξύ τους και τελικά να ομογενοποιηθούν. Οι ντόπιοι τα πρώτα χρόνια αντιμετώπιζαν τους πρόσφυγες με αρνητικότητα αλλά κάποια χρόνια αργότερα η κατάσταση αυτή άλλαξε και η συμφιλίωση μεταξύ ντόπιων ήλθε κάνοντας όλους του κατοίκους «συγχωριανούς» πια και ενωμένους μεταξύ τους. Η γεωργία αποτέλεσε την κύρια ασχολία των κατοίκων του χωριού. Η Βουλγαρική κατοχή του 1941 με 1944 αποτέλεσε άλλη μια μεγάλη δοκιμασία για το χωριό των «Ελευθερών» αλλά παρά τις αντιξοότητες οι κάτοικοι στάθηκαν ξανά στα πόδια τους, προοδεύοντας και δημιουργώντας. Όσο περνούσαν τα χρόνια το χωριό όλο και προόδευε ενώ βελτιώνονταν και το μορφωτικό και πολιτιστικό επίπεδο των κατοίκων, μέχρι να φτάσουμε στο σήμερα που έχει εκσυγχρονιστεί κρατώντας βέβαια και τα έθιμα και τις παραδόσεις που διαμορφώθηκαν όλα αυτά τα χρόνια.¹¹¹

¹⁰⁹ “Ελευθερές”,buk.gr, πρόσβαση Μάρτιος 12, 2023, <https://buk.gr/el/poli-perioxi/eleytheres>.

¹¹⁰“Δημοτική Ενότητα Ελευθερών: Ελευθερές”, dimospaggaiou.gr, πρόσβαση Μάρτιος 12, 2023, <https://www.dimospaggaiou.gr/dimos/dim-enotites/de-orfanou/300-dimos-cat/dim-enotites/de-elftherwn>.

¹¹¹Σπύρος Δ.Μπαστούνης, "Μνημη των Μικρασιατων Καβαλας," (Καβάλα, ΕΛ.) Νοεμβ. 15, 2016

Εικόνα 17 Παλιά φωτογραφία από τις Ελευθερές (τότε Ελευθεραί)¹¹²

Άξιο αναφοράς είναι το αξιοθέατο των Ιαματικών λουτρών που βρίσκονται στις Ελευθερές Καβάλας. Τα λουτρά αυτά μάλιστα χαρακτηρίστηκαν «Ιστορικός Τόπος» σπω το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων (ΚΣΝΜ).¹¹³

7.2.1. Ήθη και έθιμα στις Ελευθερές Καβάλας μέσα από την βιβλιογραφική έρευνα

Τα «μαζίδια»: Αποτελούν ένα έθιμο που χρονολογείται από τα χρόνια της Τουρκοκρατίας λαμβάνει μέρος μέχρι και σήμερα στις «Ελευθερές» κάθε Τρίτη ημέρα του Πάσχα.¹¹⁴ Αφού οι πιστοί μεταφέρουν τις εικόνες από την Βυζαντινή Εκκλησία του Αγίου Ταξιάρχη στα «Μαζίδια» όπου βρίσκεται το εξωκλήσι των Αγίων Ραφαήλ, Ειρήνης και Νικολάου, τελούν αρτοκλασία και αγιασμό και έπειτα κάνουν παρακλήσεις προς τον Χριστό για να λάβουν την ευλογία του ώστε η καλλιεργητική περίοδος να είναι εύφορη και αποδοτική. Αφού οι πιστοί προσκυνήσουν τις εικόνες έπειτα τις επιστρέφουν στην Εκκλησία του Αγίου Ταξιάρχη. Στην συνέχεια ακολουθεί γλέντι με παραδοσιακά τραγούδια και χορούς, χορούς τους οποίους μάλιστα ξεκινά ο Ιερέας και ακολουθούν οι κάτοικοι. Το γλέντι

¹¹² Παλιά φωτογραφία απο τις Ελευθερές (τότε Ελευθεραί),

<https://www.facebook.com/photo?fbid=477471184394338&set=pb.100063943809887.-2207520000>

¹¹³ «Ιστορικός Τόπος' Τα Ιαματικά Λουτρά Ελευθερών Καβάλας,» Αρχαιολογία Online, Archaeology Newsroom, Ιούλιος 20, 2015),

[https://www.archaiologia.gr/blog/2015/07/20/%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CF%82-%CF%84%CF%8C%CF%80%CE%BF%CF%82-%CF%84%CE%B1-%CE%B9%CE%B1%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AC-%CE%BB%CE%BF%CF%85%CF%84%CF%81%CE%AC/.](https://www.archaiologia.gr/blog/2015/07/20/%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CF%82-%CF%84%CF%8C%CF%80%CE%BF%CF%82-%CF%84%CE%B1-%CE%B9%CE%B1%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AC-%CE%BB%CE%BF%CF%85%CF%84%CF%81%CE%AC/)

¹¹⁴ Θανάσης Σοφιανός και Βασίλης Ιωάννου, «Μαζίδια' Στις Ελευθερές: Ένα Πασχαλινό Έθιμο Με Ρίζες Από Την Τουρκοκρατία [Φωτογραφίες],» KAVALA POST, Απρίλιος 10, 2018, [https://www.kavalapost.gr/kinonia/199857/mazidia-stis-elftheres-ena-paschalino-ethimo-rizes-apo-tin-tourkokratia-fotografies/.](https://www.kavalapost.gr/kinonia/199857/mazidia-stis-elftheres-ena-paschalino-ethimo-rizes-apo-tin-tourkokratia-fotografies/)

ολοκληρώνεται με την προσφορά γλυκών και φαγητού από τις γυναίκες του Πολιτιστικού Συλλόγου Ελευθερών.¹¹⁵

Εικόνα 18 Μαζιδια στις Ελευθερές τον Απρίλιο του 2018 ¹¹⁶

7.2.2. Ήθη και έθιμα στις Ελευθερές Καβάλας μέσα από τις συνεντεύξεις του αρχείου

Το τρίτο ψυχοσάββατο για το Πάσχα, των Αγίων Θεοδώρων επειδή κάνουν ζωντανά κόλλυβα εις μνήμην των Αγίων Θεοδώρων, τα κορίτσια έπαιρναν ζωντανά κόλλυβα, έλεγαν ένα στιχάκι και έβλεπαν αυτόν που θα παντρευτούνε. «Άγιεμ Θόδωρε καλέ, Άγιε και θαυματουργέ και στην έρημο που πας και τις τύχες συναντάς, άμα δεις και την δική μου, πες της να έρθει να με βρει». Μετά έβαζες τα κόλλυβα κάτω από το μαξιλάρι για τρία βράδια και έλεγες τα παραπάνω λόγια κάθε βράδυ αυτών των τριών ημερών.¹¹⁷

¹¹⁵“Τα ‘Μαζιδια’ Γιορτάστηκαν Ξανά Στο Παγγαίο - Από Την Τουρκοκρατία Στο Σήμερα (ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ),” Kavala News, Απρίλιος 26, 2022, <https://www.kavalanews.gr/26380-mazidia-giortastikan-xana-paggaiο-toyrkokratia-simera-fotografies.html>.

¹¹⁶Μαζιδια στις Ελευθερές, 2018, <https://www.kavalapost.gr/kinonia/199857/mazidia-stis-elftheres-ena-paschalino-ethimo-rizes-apo-tin-tourkokratia-fotografies/>

¹¹⁷ Χρυσούλα Καλούδη, Απο: Ελευθερές Καβάλας TASCAM_0015 (00:20:00)

8.0 Απομαγνητοφώνηση της συνέντευξης της Αθηνάς Κατσανεβάκη

Η συνέντευξη πραγματοποιήθηκε στις 17 Μαΐου 2023 και ώρα 5μιση περίπου, στη Βιβλιοθήκη του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του ΑΠΘ, στην περιοχή της Θέρμης Θεσσαλονίκης. Συμμετείχαν οι Αθηνά Κατσανεβάκη, Άρης Μπαζμαδέλης, Νίκος Κογιαννης.

(00:01:13)

Άρης Μπαζμαδέλης: Αρχίζοντας τη συζήτηση νομίζω ότι θα πρέπει να ξεκινήσουμε τη συζήτηση μας με την αναφορά σου στο λόγο υλοποίησης αυτής της δουλειάς, για το πώς ξεκίνησε όλη αυτή επιτόπια έρευνα και πότε ολοκληρώθηκε.

(00:01:49)

Αθηνά Κατσανεβάκη: Αυτό ξεκίνησε χωρίς να το θέλω, χωρίς να το θέλω εννοώ ότι θεωρούσα ότι ήταν περιοχή που θα δεν ασχολούμουν πότε, με την έννοια δηλαδή ότι ασχολούμουν με την περιοχή Δυτικής Ελλάδας από κει μεριά και δεν είχα φανταστεί ποτέ ότι θα ήταν κάτι που θα το έβαζα σε σχεδιασμό έρευνας και να ξανοιχτώ δηλαδή και προς αυτή την περίπτωση αυτή την περιοχή εδώ, παρόλο που είναι μια περιοχή που είναι και κοντά στη Θεσσαλονίκη, δηλαδή είναι μια περιοχή κοντά στον τόπο που μένω και γεννήθηκα. Αλλά λέμε ότι ένας άνθρωπος δεν είναι σωστό να κάνει εκατό πράγματα και γενικά η αντίληψη μου είναι ότι δεν πρέπει να ξανοίγεται σε πάρα πάρα πολλά... σε πολύ διαφορετικές περιοχές. Η συστηματική του δουλειά θα πρέπει να είναι εντοπισμένη σε μια περιοχή και να την ανοίγει προς τα έξω, δηλαδή να την εμπλουτίζει με διπλανές περιοχές και να τη χτίζει σιγά σιγά, αλλά όχι να κάνει πράγματα σπασμωδικά.

(00:03:00)

Οι δειγματοληπτικές έρευνες έχουν σημασία όταν έχουν κάποιο λόγο για ένα γενικότερο σχέδιο έρευνας που εξυπηρετούν και έχουν κάποιο συγκεκριμένο λόγο για να γίνουν. Εγώ έκανα και τέτοια πράγματα, που θα τα χαρακτήριζα ως πούμε δειγματοληπτικά, σπασμωδικά, αλλά υπήρχε λόγος πίσω στο κεφαλάκι μου. Ένας σοβαρός λόγος, είναι ότι ήθελα επειδή ασχολούμαι πλέον και με το φωνητικό παραδοσιακό τραγούδι, δηλαδή την έρευνα στο φωνητικό κομμάτι, ήθελα διδάσκοντας στους μαθητές μου, έχοντας ξεκινήσει μια μεγάλη περιοχή και στη Δυτική Ελλάδα, να δω και σε άλλες περιοχές πάρω φωνητικά παραδείγματα από ανθρώπους που τραγουδούσαν στις προφορικές παραδόσεις κάποιων άλλων περιοχών, ώστε να έχω από πρώτο χέρι ηχογραφήσεις και να έχω από πρώτο χέρι μια εμπειρία βλέποντας τους πώς τραγουδάνε, γνωρίζοντας τους πώς εκφέρουν τη φωνή και πώς είναι το τραγούδι της περιοχής τους, για να μπορώ να τα μεταφέρω και στα δικά μου παιδιά.

Υπήρχε αυτό το σκεπτικό να εμπλουτίσω τη εμπειρία μου στην διαδικασία του να δίνω κοινά χαρακτηριστικά που μπορεί να υπήρχαν στις περιοχές, από τη μια πλευρά, αλλά από την άλλη για κάποιες περιοχές υπήρχαν και άλλοι λόγοι. Για την ενασχόληση μου με την περιοχή της Κεντρικής Μακεδονίας, υπήρχε ένας λόγος που ήταν κάπως συμπτωματικός όταν ξεκίνησα. Ο ένας... είχε πρόγραμμα... ήταν επί τούτου δηλαδή από πρόγραμμα και ήταν στην περιοχή της Βαλμάδας και προσπάθησα να αποκτήσω σχέση με το χωριό και να ξανοιχτώ σε αυτό. Το ήθελα επειδή έκανα έρευνα για τους σλαβόφωνους της Δυτικής Μακεδονίας και

ηθελα να έχω μια εμπειρία από σλαβόφωνο χωριό της Κεντρικής Μακεδονίας και να δω τι γίνεται, δηλαδή πώς διαμορφώνεται το ρεπερτόριο σε ένα τέτοιο χωριό. Πως είναι διαμορφωμένο, τι είδους ρεπερτόριο και ποια είναι η διάφορα σε χωριά που είναι στην κυρίως Δυτική Μακεδονία, από την Έδεσσα πιο πάνω και μέσα προς Φλώρινα. Οπότε είχα μια πρόταση, μια πρώτη επαφή, με την Κεντρική Μακεδονία λόγω αυτού του θέματος και μετά,... είχα μια πρόταση από ένα φοιτητή μας στο ΠΑΜΑΚ, το Δημήτρη τον Σπούρα, τον οποίο τον είχα και μαθητή στο Μουσικό Σχολείο πάρα πολλά χρόνια, ο οποίος είχε τύχει τότε να πάρει τα ηνία από τον πολιτιστικό σύλλογο του χωριού του, του Βερτίσκου. Επειδή ήξερε ότι ασχολούμαι και κάνω καταγραφές σε χωριά και οικισμούς κτλ. θεώρησε καλό να μου κάνει την πρόταση να κάνουμε μια δουλειά στο χωριό του. Μου είπε "κυρία Κατσανεβάκη ξέρω ότι σας αρέσουν αυτά τα πράγματα και επειδή έχω ασχοληθεί με τον πολιτιστικό σύλλογο θα ήθελα, αν θέλετε, να κάνουμε κάτι για το χωριό μου και να καταγράψουμε το παλιό ρεπερτόριο και έτσι να αφήσουμε κάτι στο χωριό". Και έτσι ξεκίνησε. Αυτός ήταν ο ένας λόγος που ήταν σοβαρός. Μετά αυτό έγινε σαν πρόγραμμα και με τους φοιτητές, με τα παιδιά που είχαμε τους φοιτητές στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, που είχα στην ειδίκευση του παραδοσιακού τραγουδιού ή στα καλλιτεχνικά.. στο αντικείμενο.. και κάναμε μια δουλειά που συμμετείχαν για ένα διάστημα .. – τουλάχιστον.. και τα παιδιά.. και μετά κάναμε και μια συναυλία,.. αλλά ταυτόχρονα εγώ συνέχισα, γιατί ήθελα να δω και με τα γύρω χωριά πως συνδέεται ο Βερτίσκος. Οπότε πήγα στη Όσσα, πήγα στο Σιτοχώρι Σερρών όπου μου βρέθηκε μια γνωριμία, ένας άνθρωπος μπορούσε να με συνδέσει εκεί πέρα...

(00:07:00)

Άρης Μπαζμαδέλης: Πόσο απέχει το Σιτοχώρι από τον Βερτίσκο;

Αθήνα Κατσανεβάκη : Ο Βερτίσκος είναι στην Όσσα , στο κέντρο της Όσσας στο βουνό, ενώ το Σιτοχώρι είναι στην αρχή του κάμπου. Και όντως βρέθηκαν κοινά σημεία στο ανδρικό ρεπερτόριο, αλλά όταν λέμε για κοινά σημεία μιλάμε για παλιό ρεπερτόριο, ιστορικά τραγούδια.

Άρης Μπαζμαδέλης : Οπότε κάπως έτσι αποφασίζεις να ξεκινήσεις.

Αθήνα Κατσανεβάκη : Κάπως έτσι ξεκίνησε το πράγμα όλο και άρχισαν σιγά σιγά να βγαίνουν πράγματα...

(00:12:09)

Έκανα δουλειά και σε άλλα χωριά, έχω κάνει δουλειά στα Πορόια για τα βλαχόφωνα στα οποία μου έχουν τραγουδήσει και κάποια σλαβόφωνα τραγούδια, οι Βλάχες οι γιαγιάδες που ξέραν τρεις γλώσσες, τέσσερις την εποχή εκείνη. Έχω κάνει δουλειά και στο Βόλακα, αλλά έτυχε να έχω μια προσωπική μου φίλη από εκεί πέρα και μου ανοίξε το δρόμο για να γράψω τον παραδοσιακό.. τον γάμο της.. αρχικά. Μετά ασχολήθηκα 5 χρόνια με τον Βόλακα. . Δεν ήταν απλή υπόθεση αυτό. Βιντεοσκοπούσα ένα σαββατοκύριακο, ίσως και τριήμερο έναν ολόκληρο γάμο, πριν πάω να ηχογραφήσω τραγούδια. Δηλαδή ήταν δύσκολα τα πράγματα. Και μετά, στην προκειμένη περίπτωση, το Βαμβακόφυτο ήταν ένα χωριό στο οποίο μου είχαν προτείνει απο αυτό το πρότζεκτ να πάω.

Όμως θεωρώ ότι στο Βαμβακόφυτο έχω κάνει ημιτελή δουλειά. Ήθελε κι άλλη δουλειά. Ήθελα να ξαναπάω.

Νίκος Κογιαννής: Και εκείνοι οι άνθρωποι είναι που σας προτείνανε σε ποιον να μιλήσετε;

Αθήνα Κατσανεβάκη: Ναι στη συγκεκριμένη περίπτωση. Στις άλλες περιπτώσεις που έχεις εδώ, στο Σιτοχώρι, Χρυσό, ελευθερές και Στρυμονικό, πήγα μέσω φίλων.

Άρης Μπαζμαδέλης: Δηλαδή το Βαμβακόφυτο ουσιαστικά είναι διαφορετική περίπτωση. Σε ό, τι αφορά όμως τις μουσικές συγγένειες;

Ό, τι αφορά τις μουσικές συγγένειες, ένα μέρος του Βαμβακόφυτου ρεπερτορίου, από ότι κατάλαβα από αυτή τη μικρή δουλειά που έκανα (την θεωρώ μικρή) σχετίζεται με το πολυφωνικό στυλ του Βόλακα. Υπάρχει όμως και ένα άλλο μέρος του ρεπερτορίου που ήταν ένα παλιό κομμάτι.

Τα τραγούδια τα οποία τραγουδιούνται είναι δίφωνα με ίσο και μελωδία όπως στο Βόλακα, στον οποίο τραγουδάνε οι γιαγιάδες και στα εντοπικά και στα ελληνικά.

(00:14:32)

Άρης Μπαζμαδέλης: Στο Βαμβακόφυτο είχε και ανθρώπους που μπορούσαν να τραγουδήσουν εκτός από ελληνικά και σε άλλη γλώσσα;

Αθήνα Κατσανεβάκη: Ναι, ναι, αλλά τα περισσότερα από αυτά τα τραγούδια που είπανε ήταν στα ελληνικά. Ένα μέρος τους τουλάχιστον ήταν και πρέπει να ήταν παλιό ρεπερτόριο. Υπάρχει όμως και ένα παλιότερο σλαβόφωνο μικρό ρεπερτόριο, το οποίο ευτυχώς το κατέγραψε ο Λάμπρος Λιάβας σε μια επίσκεψη που έκανε παλιότερα, αρκετά χρόνια πριν από εμένα και υπήρχαν δύο γυναίκες, δύο γιαγιάδες. Όταν πήγα εγώ ζούσε μόνο η μία, άρα δεν μπορούσαν να το ξανά τραγουδήσουν και ίσως και δεν υπήρχε λόγος, εφόσον έχει καταγραφεί. Αυτό το ρεπερτόριο είναι διαφορετικό. Υπάρχει ένας δυϊσμός στο Βαμβακόφυτο. Πιστεύω ότι υπάρχει και ένα είδος δυϊσμού στον πληθυσμό, δηλαδή ένας πληθυσμός ο οποίος ήταν σχετιζόμενος και είχε συγγένεια μεγάλη σαν πληθυσμός με την περιοχή όλων των άλλων χωριών της Δράμας και ήταν και μια μικρή νησίδα πληθυσμού λόγω του οποίου... είχε εγκατασταθεί εκεί πέρα και άφησε κάτι διαφορετικό μέσα στον ιστό του ρεπερτορίου του χωριού. Ας πούμε λοιπόν ότι υπάρχει ένα ίχνος το οποίο θεωρώ ότι έχει να κάνει με αρχαίες σκλαβηνίες στην περιοχή. Μπορεί να κάνω και λάθος, αλλά θυμίζει πάρα πολύ σερβικό, πολυφωνικό, κεντρικής και ανατολικής Σερβίας, ..το παλιό... Το λέω με μεγάλη σιγουριά, αλλά και με μια επιφύλαξη, με την έννοια ότι θα μπορούσε να είναι και μια παλιότερη εκδοχή τραγουδιών με ίσο, αλλά με λίγο διαφορετικό τρόπο, με ένα πιο αρχαικό τρόπο που θυμίζει όμως πάρα πολύ στην νοοτροπία σέρβικο ρεπερτόριο.

(00:18:00)

Και πιστεύω ότι επειδή υπήρχαν οι σκλαβηνίες του Στρυμόνα, οι Βυζαντινοί αποδυνάμωσαν τις σκλαβηνίες του Στρυμόνα γιατί υπήρξε περίπτωση να επαναστατήσουν κάποια στιγμή, παίρνοντας τον πληθυσμό σε μεγάλη ποσότητα (χιλιάδες) και εγκαθιστώντας τον στη Βιθυνία, της σημερινής Μικράς Ασίας. Τους αιχμαλώτισαν δηλαδή, τους πήγανε έναν μεγάλο αριθμό του πληθυσμού, τον πήγαν και τον εγκατέστησαν στη Βιθυνία και έφεραν και εγκατέστησαν ελληνόφωνο πληθυσμό από άλλες περιοχές αυτοκρατορίας. Ο λόγος ήταν ότι επειδή υπήρχε κίνδυνος με τις συνεχείς βουλγαρικές επιδρομές να συμμαχήσουν οι

Βούλγαροι από τη βορειότερη πλευρά να βρουν εκεί ανθρώπους που θα τους βοηθούσαν. Θα πρόδιδαν ίσως, θα συμμαχούσαν μεταξύ τους και θα βρισκόντουσαν ξαφνικά οι Βυζαντινοί να έχουν στην οπισθοφυλακή τους πίσω στις πλάτες τους, κάποιον πληθυσμό που θα επαναστατούσε και θα ενωνόταν ξαφνικά με την εμπροσθοφυλακή, δηλαδή για στρατηγικούς λόγους πήραν τον πληθυσμό αυτό από το Στρυμονικό και από κάποιες άλλες σκλαβηνίες που υπήρχαν στη Βόρεια Ελλάδα, - αυτά τα πράγματα τα λέει η Χριστοφιλοπούλου στο βιβλίο της - και τους μεταφέραν στη Βιθυνία. Γι αυτό ως εκ θαύματος, μου είχε πει κάποιος ότι στη σημερινή Βιθυνία είχαν εντοπίσει κάποια σλαβικά στοιχεία σε κάποιες ντοπιολαλιές και κάποιες σλαβόφωνους και δεν μπορούσαν να το εξηγήσουν αυτό πως συνέβη.

Μου είχε πει κάποιος ότι στη σημερινή Βιθυνία είχαν εντοπίσει κάποια σλαβικά στοιχεία σε κάποιες ντοπιολαλιές και κάποιους σλαβόφωνους και δεν μπορούσαν να το εξηγήσουν αυτό πως συνέβη.

(00:18:15)

Θεωρώ ότι αυτά τα πράγματα αφενός μεν, δεν αλλάζουν τίποτα, διότι ένα μικρό μέρος πληθυσμού... δεν σημαίνει ότι είναι ο πληθυσμός ολόκληρος... Και είναι σημαντικό αυτό, το ότι μπόρεσε και έμεινε αυτό το ρεπερτόριο μετά από τόσους αιώνες και είναι εκπληκτικό, διότι δείχνει την επιμονή που έχουν αυτά τα παλιά ρεπερτόρια. Και για τον ελληνόφωνο πληθυσμό συμβαίνει αυτό και για όλους τους πληθυσμούς αυτού του τύπου συμβαίνει αυτό. Αυτά τα παλαιά ρεπερτορία έχουν τρομερή επιμονή στο χρόνο.

(00:21:00)

Στο Βαμβακόφυτο λοιπόν υπάρχει αυτός ο δυϊσμός, τον οποίο εγώ τον διαπίστωσα από τη δική μου την έρευνα και από τα αρχεία που μελέτησα, που έχει ανεβάσει ο σύλλογος των Φίλων της Μουσικής στο Μέγαρο Μουσικής. Κάθισα και άκουσα όλα τα τραγούδια ένα ένα. Όλα τα τραγούδια που έχουν ανεβάσει εκεί απ όλα τα χωριά της Θράκης και της Ανατολικής Μακεδονίας, και έτσι εντόπισα αυτά τα τέσσερα τραγούδια τα οποία είχε καταγράψει ο Λάμπρος ο Λιάβας και έχοντας την εμπειρία όλη, έχοντας καταγράψει και στη Σερβία πολυφωνικό τραγούδι, ουσιαστικά βλέπω ότι υπάρχει αυτή η ομοιότητα ρεπερτορίου. Φυσικά τώρα κυκλοφορεί και στη δισκογραφία Σέρβικο, έχουν ομάδες στη Σερβία που τραγουδούν. Θεωρώ ότι υπάρχει αυτή η ομοιότητα η οποία είναι σημαντική γιατί δείχνει ότι στο Στρυμονικό, στον Στρυμόνα, επιβίωσε κάτι από την αρχαία σκλαβηνία.

(00:22:15)

Άρης Μπαζμαδέλης: Δηλαδή ότι το Στρυμονικό έχει κάποια συγγένεια με το Βαμβακόφυτο;

Αθήνα Κατσανεβάκη: Στο Στρυμονικό (εννοεί εδώ το χωριό «Στρυμονικό») δεν βρήκαμε αντίστοιχα πράγματα. Στο Στρυμονικό από τις ιστορίες που μου είπαν, το ρεπερτόριο είναι αρκετά νεότερο ή πιο σχετιζόμενο με το ελληνόφωνο ρεπερτόριο των Σερρών και αυτό δεν θεωρώ ότι είναι και πολύ τυχαίο. Γιατί από τις ιστορίες που είπαν στο Στρυμονικό φαίνεται ότι οι κάτοικοι του, έχουν έρθει από άλλα χωριά και φτιάξαν το χωριό αυτό. Φτιάχτηκε έτσι σταδιακά, με έναν τρόπο που δεν ήταν, όλος ο πληθυσμός ή ας πούμε ο περισσότερος πληθυσμός κατεξοχήν ντόπιοι της περιοχής. Δεν σημαίνει όμως ότι οι ντόπιοι των άλλων χωριών, οι ελληνόφωνοι, ήταν από σκλαβηνίες ή μπορεί κάποιος να ήταν και κάποιος όχι.

Γιατί αυτές οι σκλαβηνίες απορροφήθηκαν σχεδόν εντελώς. Έτσι, παρόλο που μπορεί να βρει κανείς ρεπερτόριο τέτοιου είδους, που έχει ως πούμε ένα δυσισμό, αυτό έχει ελληνοποιηθεί πλέον. Τώρα στο Βαμβακόφυτο συνεχίζει να έχει μια Σλαβοφωνία το ρεπερτόριο. Τώρα αν αυτό, έχει παραμείνει έτσι από την παλιότερη Σκλαβηνία ή αν ήρθε και αργότερα επί Οθωμανικής αυτοκρατορίας κάποιος μικρός πληθυσμός από βορειότερες περιοχές και ενίσχυσε την παλιά σκλαβηνία που υπήρχε... Αυτό είναι ένα άλλο θέμα.

Άρης Μπαζμαδέλης: Γειτονικά με το Βαμβακόφυτο χωριά ;

Αθηνά Κατσανεβάκη: Δεν έχω κάνει σε άλλες περιοχές. Οπότε μπορώ να πω, ότι θεωρώ ότι η έρευνά μου είναι ημιτελής στην περιοχή. Κανονικά για να βγάλει κανείς και συμπέρασμα πρέπει να πάει στα χωριά ένα ένα...

(00:24:58)

Άρης Μπαζμαδέλης: Το Βαμβακόφυτο είναι μέσα στην ομάδα αυτών των χωριών που έχει αναλάβει Ο Νίκος Κογιανής Είναι μια ιδιαιτερότητα. Είναι μια νησίδα. Η οποία απλά τοποθετήθηκε μέσα στο αρχείο, γιατί προφανώς υπήρχε, όχι γιατί είχε απαραίτητα συγγένεια με την περιοχή.

Αθηνά Κατσανεβάκη: Ουσιαστικά είναι μια δειγματοληπτική έρευνα. Κι εγώ επειδή είχα κάνει παλιότερα πολύ δουλειά στο Βώλακα, μπορώ να συνδέσω ως πούμε τα δυο είδη ρεπερτορίων Βώλακα με το Βαμβακόφυτο. Τώρα χρειάζεται περισσότερη δουλειά σ αυτή την περιοχή.

(00:26:40)

Άρης Μπαζμαδέλης: Οπότε για να φύγουμε μετά από το Βαμβακόφυτο πάμε στις υπόλοιπες περιοχές νοτιότερα.

Αθηνά Κατσανεβάκη: Για το Βαμβακόφυτο βέβαια σας είπα ότι υπάρχει αυτό το μικρο ρεπερτόριο αλλά υπάρχει και το άλλο ρεπερτόριο, το οποίο το θεωρώ ντόπιο στο Βαμβακόφυτο, ελληνικό. Το ελληνόφωνο, το πολυφωνικό που ταιριάζει με το Βώλακα. Το θεωρώ ντόπιο όσο και το σλαβόφωνο. Και γιατί το λέω αυτό; Γιατί φάνηκε από τον τρόπο με τον οποίο μου εξήγησαν τον τρόπο με τον οποίον μοιράζουν τις φωνές του πολυφωνικού και τις ονομασίες που δίνουνε ότι ήτανε πολύ παλιά η διαδικασία αυτή στο χωριό.

(00:29:54)

Η ελληνόφωνία στο Βώλακα είναι πολύ παλιό φαινόμενο. Δεν ήταν αποκλειστικά ποτέ σλαβόφωνο το ρεπερτόριο στον Βώλακα. Επειδή μόνοι τους μεταφράσαν κάποια τραγούδια, που όντως αυτό συνέβη, που ήταν στα βουλγαρικά - στο βουλγαροφωνο ιδίωμα και τα μεταφράσαν στα ελληνικά, κάποιοι είπαν ότι όλα τα ελληνόφωνα τραγούδια στον Βώλακα είναι όλα από μεταφράσεις. Αυτό είναι πολύ λάθος.

Οπότε το Βαμβακόφυτό θα έπρεπε κανείς να το συσχετίσει και να το συνδέσει και με άλλους οικισμούς γύρω. Θα ήταν το πιο σωστό αυτό, αλλά δυστυχώς ακόμη κι αυτοί που κάνουν κάποια έρευνα πολλές φορές έδωσαν περισσότερο σημασία στο θέμα της Σλαβοφωνίας αυτό καθαυτό, χωρίς όμως να το συνδέσουν και να το ερευνήσουν μέσα από την ίδια τη διαδικασία του ρεπερτορίου.

Εγώ προσωπικά δε θεωρώ ότι το Βαμβακόφυτο το έχω ερευνήσει αρκετά, απλά επειδή είχα ερευνήσει άλλα χωριά μπορώ να βγάλω κάποια συμπεράσματα και επειδή ξέρω και το ευρύτερο πλαίσιο στα Βαλκάνια αρκετά πράγματα από φωνητικές παραδόσεις, προσπάθησα να κάνω δουλειά για να ξέρω από πρώτο χέρι.

(00:33:10)

Το Στρυμονικό το ξεκινήσαμε με την Αγγελική, τη συμφοιτήτριά σας εδώ στα πλαίσια της εργασίας που έκανε για το μάθημα της Ελληνικής Δημοτικής Μουσικής. Επειδή όσο έχω τις εργασίες αυτές των παιδιών, τα σπρώχνω λίγο προς αυτή η κατεύθυνση αφού εμείς δεν προλαβαίνουμε, τουλάχιστον, δηλαδή... μπορεί να καταγραφούν τελικά πολύ σημαντικά πράγματα όταν μας λείπουν ολόκληρες περιοχές πολλές φορές.

(00:35:10)

Όταν μου είπε η Αγγελική ότι είναι από το Στρυμονικό της λέω.. Αγγελική, θέλω να κάνω δουλειά στο Στρυμονικό, μπορείς; Και η Αγγελική ήταν ένα παιδί που ήθελε πραγματικά έτσι, της άρεσε πολύ αυτό και προσφέρθηκε να μου ανοίξει (δρόμο) και να κάνουμε μαζί.

[00:38:40]

Δεν πρέπει με τίποτα να βγάζουμε ολοκληρωτικά συμπεράσματα για μια περιοχή, γιατί αυτό είναι ολοκληρωτισμός. Για μια περιοχή όπως στη Δυτική Μακεδονία και η περιοχή Πίνδου κτλ. που μπορώ να πω πιά ότι ξέρω κάποια πράγματα με μια σιγουριά. Αυτό όμως μου πήρε 25 χρόνια δουλειάς και πολλαπλή έρευνα σε πολλά διαφορετικά πεδία για να συνδυάσω πληροφορία και να μειώσω ας πούμε τις πιθανότητες να κάνω κάποιο πολύ σοβαρό λάθος. Οπότε αυτά δεν είναι πράγματα που μπορεί να χρησιμοποιήσει κανείς με αυτό τον ολοκληρωτικό τρόπο, γιατί αυτός είναι είναι αυτοκρατορικός τρόπος για να βγάλεις την επιστήμη προς τα έξω.

(00:39:46)

Οπότε το Βαμβακόφυτο, Στρυμονικό για μένα ήταν, ας πούμε πως να το πει κανείς μια επιθυμία βαθύτερη και ξεκινήσαμε με την Αγγελική μαζί. Πήγαμε μαζί αφενός γιατί ήθελα να ακούσω κι εγώ με τα αυτιά μου κάποια πράγματα αφετέρου γιατί ήθελα να κάνουμε μαζί τις συνεντεύξεις ώστε να δώσω κάποιες κατευθύνσεις που να μπορέσουμε να ψάξουμε περισσότερο κάποια πράγματα.

Νομίζω όμως ότι η Αγγελική έκανε μια πρώτη συνέντευξη μόνη της, αν θυμάμαι καλά και μετά ξαναπήγαμε μαζί στους ίδιους ανθρώπους. Πήγαμε και μαζί δυο φορές και μετά κάναμε και μια τρίτη.. σε διαφορετικά σπίτια ..δηλαδή σε ένα ζευγάρι, μια γυναίκα και έναν άντρα. Μας είπαν αρκετά πράγματα, μας είπαν πιο πολύ αστικό ρεπερτόριο, αλλά μας είπαν και κάποια που λέγανε τα κοριτσάκια. Όλα τα Λαζαριάτικα που μας είπανε ήταν παλιά, δεν ήταν σχολικά αν θυμάμαι καλά. Μετά πήγαμε σε ένα άλλο σπίτι που μας τραγούδησε μια γυναίκα γύρω στα 65 - 70 και μας είπε εκτός από τραγούδια και άλλα χορευτικά της περιοχής πάρα πολλές ιστορίες και αρκετά ζητήματα που είχαν σχέση τέλος πάντων με το χωριό, και με την βουλγαρική κατοχή. Διάφορες ιστορίες οι οποίες ήταν σημαντικές γιατί μας δίνουν μια εικόνα από το χωριό. Μας είπαν για τα ήθη, τα έθιμα και μια τρίτη φορά κάναμε και ένα ζουμ. Ένα σκαίπ. Με τη γιαγιά της Αγγελικής που ήτανε μεγάλης ηλικίας και μένει στην Πελοπόννησο

οπότε δεν μπορούσαμε να τη βρούμε εύκολα. Και κάναμε σκαιπ με τη γιαγιά και έχουμε και έτσι έχουμε μια συνέντευξη βίντεο με σκαιπ.

Τώρα το Στρυμονικό ας πούμε, έχει αυτή την ιδιαιτερότητα. Δεν βρήκαμε πολυφωνικά τραγουδια σαν του Βαμβακόφυτου, στο Στρυμονικό. Δεν φαινόταν να τραγουδούν τέτοιο ρεπερτόριο, παρόλο που είναι γειτονικά χωριά. Γι αυτό είπα ότι θέλει το χωριό χωριό. Συνδέεται ας πούμε με κάποιο τρόπο με το ελληνόφωνο ρεπερτόριο και με την ελληνόφωνη πλευρά της περιοχής και όχι με την περιοχή της Δράμας, είτε ελληνόφωνη είτε σλαβόφωνη.

(00:44:10)

Το Σιτοχώρι, έχει ένα πολύ σημαντικό χαρακτηριστικό. Το ανδρικό του ρεπερτόριο ήταν πάρα πολύ ανεπτυγμένο και περιλαμβάνει πάρα πολλά καθιστικά τραγουδια. Το ίδιο βλέπει κανείς και στο Σοχό. Και οι δύο περιοχές έχουν πολύ Βυζαντινό στυλ, Βυζαντινο-μακαμίσιο. Είναι δηλαδή πολύ μεγάλης σημασίας οι ήχοι τους, που ταιριάζουν πάρα πολύ με της Βυζαντινής μουσικής. Αλλά από την άλλη πλευρά βλέπεις στον τρόπο που τραγουδάνε να έχει μπει λιγάκι και ο ζουρνάς, ο οποίος ζουρνάς σαν είδος τραγουδιού, έχει διαφορετικούς τρόπους στα γυρίσματα και τα τσακίσματα στη φωνή είναι διαφορετικός στο τραγούδισμα.

Στο Σιτοχώρι πήγα μέσω γνωστού φίλων Μια φίλη μου, μου γνώρισε κάποιον άλλο φίλο δικό της, ο οποίος ήταν από τις Σέρρες και είχε θείο, τον κυρ Παναγιώτη και με έστειλε ετσι συστημένη λοιπόν στο σπίτι αυτό. είχα ήδη πάει στο Βερτίσκο και ήθελα να δω και τι γίνεται στο Σιτοχώρι που είναι λίγο παρακάτω, να έχω μια μεγαλύτερη ακτίνα στην περιοχή, έχοντας Βερτίσκο, Όσσα, Χωρούδα και συνδέοντας και με το Σιτοχώρι γινόταν ας πούμε, έβλεπες περισσότερα πράγματα από την περιοχή.

Έπειτα μπορεί να μην έβρισκα μοιρολόγια, να μη βρήκα μοιρολογία στο Σιτοχώρι, αλλά βρήκα στα Στεφανινά μοιρολόγια. Οπότε αυτό ήταν πολύ σημαντικό. Κατέγραψα μοιρολόγια και από την περιοχή των Σερρών.

(00:48:25)

Στο Χρυσό και εκεί κάναμε πιο μεγάλη καταγραφή. Πήγα δυο φορές στο Χρυσό και κάναμε καταγραφή του ρεπερτορίου συνολικά. Είναι πολύ ενδιαφέρον ότι για παράδειγμα στο Άγιο Πνεύμα υπάρχει πασχαλιάτικος χορός τελετουργικός, ενώ στο Χρυσό που είναι ακριβώς δίπλα δεν υπάρχει αυτό το είδος τραγουδιών - το πασχαλιάτικο, που το χορεύουν οι γυναίκες. Στο Άγιο Πνεύμα είχε κάνει μια παλιότερη καταγραφή ευτυχώς, ο Νίκος Βαβρίτσας, ένας συνάδελφος ο οποίος είχε κάνει και διδακτορικό πάνω στους χορούς. Έκανε μια πολύ καλή καταγραφή στο Άγιο Πνεύμα Σερρών, τους παλιούς πασχαλιάτικους χορούς. Αυτή η γυναίκα που κατέγραψε αυτό και που τους έδειξε τα βήματα και όλα αυτά τον παλιό τρόπο τραγουδιού. Εγώ την πρόλαβα. Ευτυχώς τα είχε γράψει αυτός. Εγώ αυτό που έκανα μετά ήταν επειδή το Άγιο Πνεύμα συνεχίζουν και το χορεύουν το χορό αυτόν το Πάσχα, πήγα και έκανα και μια βιντεοληψία Αυτή σας την έχω δώσει νομίζω. Τον πασχαλιάτικο χορό που χορεύουν έξω από την Εκκλησία στο Άγιο Πνεύμα, όπως το χορεύουν τώρα οι γυναίκες για να υπάρχει σύγχρονη, ας πούμε, καταγραφή του χορού. Έτσι για να έχω κι εγώ μια καλύτερη ιδέα του τι γίνεται, αφού είχα πάει στο Χρυσό, θέλησα να συμπληρώσω κατά κάποιο τρόπο την περιοχή, και έχοντας τα δεδομένα που είχα από το σύλλογο που κάνει μια πάρα πολύ καλή δουλειά με έβαλαν και ακουσα τραγουδια, πήγα στο σύλλογο, μου άνοιξε τα αρχεία του, στάθηκα, άκουσα μαζί τους πράγματα, ενημερώθηκα και ταυτόχρονα έκανα κάτι ώστε

να έχω μια προσωπική εμπειρία κι εγώ από αυτό που γινόταν τότε στο χωριό και που ακόμα που γίνεται. (εννοεί ότι κατέγραψε τον γυναικείο χορό την μέρα που επιτελείται έξω από την εκκλησία)

(00:52:00)

Είναι δουλειά του μουσικολόγου, του εθνομουσικολογού του εθνοχορολόγου να καθίσει και να καταγράψει το χωριό με λεπτομέρεια όσο το δυνατόν μεγαλύτερη. Αυτά τα οποία αποτελούν το βασικό κορμό, το corpus της πολιτισμικής φόρμας που έχει πάρει πλέον αυτός ο πολιτισμός, αυτή όλη η διαδικασία που κατέληξε σε μια συγκεκριμένη φόρμα. Δεν μπορούμε να το αφήσουμε αυτό να πάει έτσι χαμένο. Αυτό που έκανε ο Νίκος Βαρβίτσας για το Άγιο Πνεύμα, είναι πάρα πολύ σημαντικό για μένα, όμως το πολύ σημαντικό είναι να το καταγράψω κι εγώ κάποια στιγμή, εφόσον συνεχίζει να υπάρχει, αφ ενός μεν να κάνω τη σύγκριση αν υπάρχει κάποια αλλαγή, αφετέρου να δω τι γίνεται με άλλες περιοχές. Γιατί ας πούμε επάνω στα Στεφανινά υπήρχε ένας αντίστοιχος χορός που έμοιαζε κιόλας πάρα πολύ και χορευόταν από τις γυναίκες.

(00:57:25)

Μετά βρέθηκα Ελευθερές γιατί μου ζήτησαν να πάω πάλι φίλοι, οι οποίοι ξέρανε όμως ότι η περιοχή των Ελευθέρων είναι μια περιοχή που δεν την έχει δώσει κανείς απολύτως σημασία. Στις Ελευθερές Καβάλας δεν έχει γίνει καμία καταγραφή και επίσης αποτελεί ένα χωριό-πόλη, το οποίο ήταν από τα πολύ παλιά ελληνόφωνα χωριά που έχουν απομείνει στην περιοχή, ελάχιστα ανάμεσα σε πολλά προσφυγικά χωριά, γιατί στην περιοχή μάλλον πρέπει να είχαν κάνει οι Τούρκοι εκκαθαρίσεις. Δεν υπήρχαν πια ελληνόφωνα χωριά, καθόλου ντόπιοι πληθυσμοί. Υπήρχαν πολλοί τουρκόφωνοι γύρω γύρω, οι οποίοι μετά ανταλλάχθηκαν με πρόσφυγες, Ήταν δηλαδή ουσιαστικά σχεδόν ένα από τα μοναδικά χωριά, μοναδική περίπτωση έξω από την Καβάλα, στην επαρχία της Καβάλας, που ήτανε παλιό ελληνόφωνο χωριό. Αν υπήρχε και κανένα ακόμα. Οπότε ήταν σημαντικό να πάει κάποιος να δει τι τραγουδούσαν αυτοί οι άνθρωποι για να δει τι σχέση είχε με την άλλη περιοχή. Πήγαμε στις Ελευθερές και κάναμε καταγραφή από 4 περίπου διαφορετικά πρόσωπα. Διαφορετικά είδη ανθρώπων. Ανθρώπων που μπορούσαν φυσικά να βρουν και να ξέρουν κάποια πράγματα να μας πούνε. Η μία περίπτωση ήταν μια κυρία η οποία ήταν παραδοσιακή... του χωριού,... ντόπια γυναίκα, η οποία ήταν λιγάκι γραμματιζούμενη, την οποία μας την γνώρισε επίσης η κυρία που ήταν υπεύθυνη για τον Πολιτιστικό Σύλλογο.

Οποτε στις Ελευθερές βρίσκουμε τέτοια στοιχεία, δηλαδή μπορεί να βρει κανείς κάποια τραγουδάκια που να είναι λίγο πιο βυζαντινό στυλ, με λίγο μακάμισιο στυλ μέσα, πιο βυζαντινά ας πούμε πεδινά, κάμπος Σερρών και να βρει και κάποια που είναι «ντιπ για ντιπ» αστικά.

(01:03:25)

Στις Ελευθερές μπορεί να βρει κανείς κάποια τραγουδάκια που να είναι λίγο πιο βυζαντινό στυλ, με λίγο «μακαμίσιο» στυλ μέσα, πιο βυζαντινά ας πούμε, πεδινά και να βρει και κάποια που είναι εντελώς αστικά. Ο χορός που μας χόρεψαν ήταν λιγάκι σαν παιχνίδι. Παιχνίδι για να γνωρίσουν τα αγόρια τα κορίτσια, οι μεγάλες γυναίκες να προβάλουν τις νύφες. Υπήρχε βέβαια ο αλληλοσυσχετισμός πολύ πιο έντονα και πολύ με πιο εξωστρεφή τρόπο και με πιο απλές μελωδίες, χορευτικές και πιο ζωηρές. Τρίσιμα, δύσιμα, που θυμίζουν και λίγο νησιά πολλές φορές με πιο αστικοποιημένο τρόπο από άλλες περιοχές.

Όποτε βλέπει κανείς δηλαδή ένα πιο έντονο αστικό χαρακτήρα στις Ελευθερές. Και αν πας στο παλιό χωριό, το οποίο είναι πιο ψηλά, πιο μέσα στο βουνό, υπάρχει όλος αυτός ο εξαιρετικά όμορφος αρχιτεκτονικός ιστός του παλιού χωριού, που είναι με τα παλιά τα σπίτια τα πέτρινα, την κεντρική πλατεία με τα πλατάνια, όλα αυτά και νομίζει κανείς ότι είναι ένα χωριό πιο ορεινό. Βλέπει όμως κανείς μέσα στη μουσική του, την παράδοση και τον χορό του, ότι είναι ένα χωριό το οποίο είχε αστικές επιδράσεις από πολύ παλιότερα και ας ήταν φτιαγμένο σε πιο ορεινή περιοχή. Η Καβάλα ήταν μια παλιά βυζαντινή πόλη. Οπότε υπήρχε βυζαντινή αστική παράδοση από πολύ παλιά.

(01:08:20)

Στο Μυριόφυτο δεν μπορέσαμε να καταγράψουμε λόγω κάποιων άσχημων συγκυριών εκείνη την περίοδο στο χωριό. Μετά ήρθε και ο Κορονοϊός και σταματήσαμε γενικώς τις καταγραφές.

(01:09:48)

Νίκος Κογιαννής: Επομένως το Βαμβακόφυτο είναι αυτό που διέφερε περισσότερο και τα άλλα 4 έχουν αρκετά κοινά;

Αθηνά Κατσανεβάκη: Ναι έτσι ακριβώς είναι.

(01:12:03)

Εγώ με αυτό που έκανα, με όλη αυτή τη δουλειά, πραγματικά αισθάνθηκα ότι έμαθα για τον τόπο μου. Δηλαδή για την πατρίδα μας την Ελλάδα. Νομίζω ότι δεν υπάρχει άλλος τρόπος για να μάθεις πράγματα. Γιατί τα βιβλία της ιστορίας εκ των πραγμάτων δεν μπορούν να σου μάθουν πολλά πράγματα. Σου δίνουν πολύ συνοπτικές πληροφορίες και υπάρχουν πάρα πολλά πράγματα που ακόμη και να ήθελαν, δεν μπορούν να τα αναφέρουν όλα. Υπάρχουν κάποια ζητήματα που αν τα θίξεις ή πρέπει να τα αναλύσεις πάρα πολύ και να αφιερώσεις βιβλίο ολόκληρο επάνω σε αυτά, ή καλύτερα μην τα θίξεις καθόλου γιατί ζημιιά κάνεις, καλό δεν κάνεις

(01:14:00)

Επομένως, μερικά πράγματα είτε τα θίγει κανείς ή άμα τα αφήσει, πρέπει να τα αναλύσει πάρα πολύ μετά. Οπότε, εκ των πραγμάτων στα βιβλία της ιστορίας που είναι για την εκπαίδευση, δυστυχώς δε μπορούμε να τα θίξουμε όλα. Οπότε εγώ αισθάνθηκα ότι έμαθα τον τόπο μου με την έρευνα. Δεν μπορείς να μάθεις τον τόπο σου αλλιώς. Αν δεν τον περπατήσεις.

Νίκος Κογιαννής: Με την εμπειρία;

Αθηνά Κατσανεβάκη: Ναι, δεν γίνεται αν δεν τον γνωρίσεις λίγο – λίγο. Αλλιώς καλύτερα να μην έχει κανείς άποψη. Για αυτό λένε οι παλιοί ότι η ημιμάθεια είναι χειρότερη από την αμάθεια. Ήταν μια πατριδογνωσία για μένα αυτή η διαδικασία και μετά συνδέει κανείς τις περιοχές. Ουσιαστικά έτσι βλέπει πως πραγματικά συνδέονται όλα αυτά μεταξύ τους και ότι υπάρχει αυτός ο κοινός ιστός και οι δεσμοί ανάμεσα σε μικρές περιοχές που έχουν σημασία.

Όχι να βγάλει κανείς αυθαίρετα συμπεράσματα ας πούμε. Πχ "Πηγα σ ένα χωριό, άκουσα ας πούμε κάποιους να μιλάνε σλαβόφωνα" άρα είναι σλαβόφωνο και όλο το χωριό. Αυτό θέλει προσοχή. Δηλαδή πρέπει να πας να καταγράψεις, να πεις, να ψάξει κανείς πιο πολύ χωριό-χωριό. Δεν βγαίνουν έτσι αυτά τα πράγματα λοιπόν.

Οπότε αυτό για μένα ήτανε κάτι πολύ σημαντικό, Δηλαδή ήταν ένα είδος, ας πούμε, πολιτισμικής γνωριμίας με τις περιοχές, αλλά ταυτόχρονα και ιστορικής, γιατί αυτά πάνε μαζί. Πολιτισμός σημαίνει ιστορία και δεν βγαίνει αυτό από μόνο του, καθώς δεν είναι αυτό που γίνεται τώρα, πατάω το Youtube και έκανα πολιτισμό ας πούμε. Τώρα πια είναι αλλιώς τα πράγματα. Ναι, είναι αυτό το πράγμα που λένε, ας πούμε, η παγκόσμια που λέμε παγκοσμιοποίηση. Αυτό είναι ένα είδος παγκόσμιας αστικοποίησης, η οποία επειδή ακριβώς είναι μια αστικοποίηση τεράστιας διάστασης, δεν μπορεί να παράγει πολιτισμό επί της ουσίας. Αυτό το πράγμα, ο πολιτισμός, χρειάζεται τον ανθρώπινο παράγοντα. Όταν ανθρώπινος παράγοντας εκμηδενιστεί μέσα σε τέτοιες τεράστιες λειτουργικότητες, τότε δεν παράγεται πολιτισμός.

(01:21:20)

Νίκος Κογιανής: Πιστεύετε ότι η τεχνολογία βοηθάει στο να διασωθεί η παράδοση (μουσική και μη);

Αθηνά Κατσανεβάκη: Βοηθάει αρκεί να υπάρχουν άνθρωποι που θα ασχοληθούν με αυτό, θα πάρουν από αυτό και θα το διαχειριστούν αυτό και θα θελήσουν να το αξιοποιήσουν. Αν χαθούν τα χωριά, χαθήκαμε. Σε αυτό το πράγμα εγώ προσωπικά είμαι κάθετη. Σαν Αθηνά Κατσανεβάκη. Εάν εξαφανιστούν τα χωριά και όπως το έχουμε καταφέρει σε πολλές περιοχές στην Ελλάδα, μετά μην περιμένουμε ούτε πολιτισμό ούτε τίποτα.

(01:29:20)

Η επαρχία είναι βασικό πράγμα. Η Επαρχία χρειάζεται.

(01:30:35)

Σχετικά με την παραδοσιακή μουσική στις μέρες μας, δεν ασχολούμαστε με το να καταγράψουμε ρεπερτόριο, που υπάρχει πάρα πολύ, ενώ για έναν μελετητή εθνομουσικολόγο στην Ευρώπη, όταν υπάρχει αυτό το ρεπερτόριο, σε αυτούς θα ήταν το πρώτο που θα έκαναν και μετά θα ασχολούνταν και με πολλά άλλα. Και δεν είναι θέματα μόνο της μουσικής λαογραφίας για να τα κάνει, αλλά και της εθνομουσικολογίας. Αυτή είναι η δική μου εκτίμηση. Από κει και πέρα φυσικά η εθνομουσικολογία προχωράει τις προοπτικές της και προχωράει τις θεματικές της και βρίσκει και άλλα ενδιαφέροντα, αλλά αυτό θα γίνει μέσα από την γνώση πρώτα της περιοχής της ίδιας. Δηλαδή γνωρίζουμε την περιοχή και από εκεί μετά βγαίνουν οι θεματικές μας. Δεν προκαταβάλλουμε θεματικές που ενδιαφέρουν την εθνομουσικολογική έρευνα για τις περιοχές. Αν υπάρχουν περιοχές ανεξερεύνητες πρέπει να τις εξερευνήσουμε. Είναι δική μας δουλειά,... οπότε ενδεχομένως να μην ταιριάζουν οι θεματικές που έχουμε σαν προοπτικές έρευνας στη εθνομουσικολογία για τις συγκεκριμένες περιοχές. Θα τις έχουμε υπόψη φυσικά. Εντάξει, και εγώ το λέω για μένα αυτό γιατί θεωρώ ότι έχω ελλείψεις σε αυτό. Θα τις έχουμε υπόψη, θα τις ψάξουμε, αλλά ψάχνοντας μια περιοχή ανεξερεύνητη, θα πρέπει τα μάτια μας να είναι ορθάνοιχτα και να δούμε πρώτα εκεί... αυτό... τι μας βγάζει. Με αυτόν τον τρόπο να προχωράμε λοιπόν.

Οπότε είναι σοβαρή έλλειψη να υπάρχουν ανεξερευνητες, περιοχές. Τώρα πάνω σε αυτά που λέγαμε να πούμε ότι στην περιοχή Ανατολικής Μακεδονίας, αν εξαιρέσει κάποιος δουλειές σαν αυτές που έκανε το πρόγραμμα της Θράκης που το επεκτείναν στην Ανατολική Μακεδονία και έγιναν αυτές οι κάποιες καταγραφές έστω, που ωστόσο βλέπεις ότι είναι πολύτιμες..... Αν εξαιρέσεις αυτό, αν εξαιρέσει κανείς τη δουλειά που έχουνε κάνει άλλοι ερευνητές που έχουν ασχοληθεί όμως με τον χορό και και επ' ευκαιρία όπως η Yvonne Hunt, όπως ο Κυριάκος ο Μωυσίδης,μας λείπουν πάρα πολλά πράγματα στην εθνομουσικολογική έρευνα.

9.0 Μεταγραφές Κομματιών

Σε αυτό το κεφάλαιο της εργασίας μου, επιλέχθηκαν πέντε τραγούδια (ένα απο κάθε χωριό) για μεταγραφή κατόπιν προσεκτικής και επαναλαμβανόμενης ακρόασης. Οι πέντε επιλογές τραγουδιών είναι:

Βαμβακόφυτο: Στην βρύση όταν κάθομαι,

Χρυσό: Τρία Πετρούδια,

Σιτοχώρι: Σήμερα Άγιος Γιάννης,

Στρυμονικό: Νύφη μου το φουστάνι σου,

Ελευθερές: Η Βαγιώ .

Τα συγκεκριμένα τραγούδια (τα οποία είναι όλα τραγουδισμένα από γυναίκες), επιλέχθηκαν με κριτήριο να καταδειχθεί η μοναδικότητα της κάθε μίας από τις γυναίκες στην εκτέλεση του τραγουδιού και επιπρόσθετα να αναδειχθούν τα διαφορετικά είδη τραγουδιών, όπως τα χορευτικά με συρτό χορό στο Βαμβακοφυτο και τις Ελευθερές, την Καντάδα στο Χρυσό Σερρών , το τελετουργικό, τύπου μοιρολογιού, τραγούδι του Άϊ-Γιάννη στο Σιτοχώρι και το τραγούδι του Γάμου στο Στρυμονικό.

Στην βρύση όταν κάθομαι : **Χορευτικό – Συρτός** (dc.identifier: **VAM3 (Βαμβακόφυτο 1 TASCAM_0454)**)

Τρα πετρούδια: **Καντάδα στην νύφη** (dc.identifier: **XRY 3 (3 Απριλίου 2017 Χρυσό Σερρών 1. TASCAM_0456)**)

Σήμερα άγιος Γιάννης: **Μοιρολόι επί τουρκοκρατίας (του Άϊ-Γιάννη)** (dc.identifier: **SIT19 (Track02, dat 224 (2.2) Sitochori Serres kyra Niki)**)

Νύφη μου το φουστάνι σου: **Του γάμου** (dc.identifier: **STRY2 (TASCAM_0722)**)

Η Βαγιώ: **Συρτός χορός** (dc.identifier: **EL9 (Ελευθερές Καβάλας TASCAM_0015)**)

Στην βρύση όταν κάθομαι

dc. identifier: VAM3 (Βαμβακόφυτο 1 TASCAM_0454)

$\text{♩} = 208$

Στην βρύση ό - ταν κα - θο-μαί κοι - τώ-ντας τα κο - ρί - τια το ύ-φος και το
6
σο-βαρό τα νά-ζατα κο - ρί-τια το ύ-φος και το σο-βαρό τα νά-ζατα κο -
12
ρί-τια πε - ρνώ και δεν με χαι-ρε-τάς βα - ριέ-σαι να μι - λή - σεις δυο λό-για α-πό τα
18
χεί-λησου να με πα-ρη - γο - ρή-σεις δυο λό-για α-πό τα χεί-λησου να με πα-ρη - γο -
24
ρή - σεις

Τρία Πετρούδια

dc. identifier: XRY 3 (3 Απριλίου 2017 Χρυσό Σερρών 1. TASCAM_0456)

$\text{♩} = 128$

τρία πε - τρού - δια θα σε ρί - ξω τρία πε - τρού - δια θα σε ρί - ξω
5
τρία πε-τρού-δια θα σε ρί-ξω τριανο-η-μα-τα-α-α τρία πε-τρού-δια θα σε ρί-ξω
8
τρία νο - η - μα - τα

Σημερά Άγιος Ιωάννης

dc.identifier: SIT19 (Track02, dat 224 (2.2) Sitochori Serres kyra Niki)

$\text{♩} = 60$

Σή - με - ρα Ά - γιος Γιάν - νης και βα - ριά γιο - ρτή μα - ζευ - έται ό - λος κόσ - μος απ'
ό - λα τα χω - ριά του ε - σαν - α θε - ρί - ζουν τον κα - πε - ταν πα - σά θε -
ρί - ζουν και θε - ρι - ζουν ως το προ - γευ - μά
κι ά - στρα - πη βρο - ντή στρα - το - κά - ψη του Γιάν - νη το γραμ - μα - τι - κο Γιάν -
νη δεν έ - χει μά - να δεν έ - χει κι α - δερ - φή δεν έ - χει μη - τέ - ρα για να σε λυ - πή - θει

Η Βαγιώ

dc. identifier: EL9 (Ελευθερές Καβάλας TASCAM_0015)

$\text{♩} = 104$
mp

Βα - γιω μ' δεν πας Βα - γιω μ' δεν πα - ας Βα - γιω μ' δεν πας στην Εκ - κλη - σια να πας να
8 προ - σκυ - νή - σεις Βα - γιω μ' πα - να - θε - μά - σε να πας να προ - σκυ - νή - σεις Βα - γιω μ' πα -
17 να - θε - μά - σε μον' μπαι - νο βγαί - ν' μον' μπαι - νο - βγαί - ν' μον' μπαι - νο - βγαί - νεις και τη -
25 ρας τη - ρας τα πα - λι - κά - ρια Βα - γιω μ' πα - να - θε - μά - σε τη - ρας τα πα - λι - κά - ρια
35 Βα - γιω μ' πα - να - θε - μά - σε

Νύφη μου το φουστάνι σου

dc. identifier: STRY2 (TASCAM_0722)

p

νύ-φημου το φου-στά-νι σου νύ-φημου το φου-στά-νι σου αγ-γέ-λοι

6

σου το ρά - ψαν καικά-τω απ' τον ρο τονσί-ζυ - γο σου γρα

11

ψεν ναζή-σή νύ-φη κι, ο γά - μπρός ναζή-σή νύ-φη κι, ο γα - μπρός ναζή-σει

16

κι, ο κου-μπά - ρος ναζή-σει το συ-μπε-θε - ριό νακά-νουν κι άλ-λους γα - μους

10. Οργάνωση και καταγραφή ηχογραφήσεων

10.1 Βαμβακόφυτο

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγούδι) = Unkown, (singer); Άγνωστος, (Συνεντευξιαζόμενος) = Unkown, (interviewee)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφιση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	25/2/2017
dc.identifier.other	VAM01 (Βαμβακόφυτο 1 TASCAM_0454)
dc.description	Περιέχει 10 τραγούδια και συνέντευξη σχετικά με τα έθιμα του Βαμβακόφυτου el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Τραγούδια και έθιμα στο Βαμβακόφυτο el
dc.subject	Songs and customs in Vamvakophyto en
dc.subject.other	Βαμβακόφυτο el
dc.subject.other	Vamvakophyto en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Συνέντευξη και τραγούδια προς την Κυρία Αθηνά Κατσανεβάκη el
dc.title.alternative	Synente en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, has parts	VAM1- 10

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγούδι) = Unkown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	25/2/2017
dc.identifier.other	VAM02 (ΒΑΜΒΑΚΟΦΥΤΟ ημερομηνια δεσ Audio. Χρυσο Σερρών 3 Απριλίου 2017)
dc.description	Περιέχει 7 τραγούδια , και χορούς στο Βαμβακόφυτο el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Τραγούδια και χοροί στο Βαμβακόφυτο el
dc.subject	Songs and dance in Vamvakophyto en
dc.subject.other	Βαμβακόφυτο el
dc.subject.other	Vamvakophyto en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Τραγούδια και χοροί προς την Αθηνά Κατσανεβάκη el
dc.title.alternative	Songs and dancing for Athena Katsanebaē ken
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, has parts	VAM11-16

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγούδι) = Unkown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	25/2/2017
dc.identifier.other	VAM1 (Βαμβακόφυτο 1 TASCAM_0454)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Χορευτικό - Συρτός el
dc.subject	Dance – Syrtos en
dc.subject.other	Βαμβακόφυτο el
dc.subject.other	Vamvakophyto en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Ελένη el
dc.title.alternative	Elenē en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	VAM01

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγούδι) = Unkown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	25/2/2017
dc.identifier.other	VAM2 (Βαμβακόφυτο 1 TASCAM_0454)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Χορευτικό - Συρτός el
dc.subject	Dance – Syrtos en
dc.subject	Σε κάθε μαχαλά el
dc.subject	In every Machala en
dc.subject.other	Βαμβακόφυτο el
dc.subject.other	Vamvakophyto en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Ιωάννης ήτανε κλέφτης el
dc.title.alternative	Ioannis Ētane kleptēs en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation.has version	TRA4
dc.relation, is part of	VAM01

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγουόδι) = Unkown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	25/2/2017
dc.identifier.other	VAM3 (Βαμβακόφυτο 1 TASCAM_0454)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Χορευτικό - Συρτός el
dc.subject	Dance – Syrtos en
dc.subject.other	Βαμβακόφυτο el
dc.subject.other	Vamvakophyto en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Στην βρύση όταν κάθομαι el
dc.title.alternative	Stēn brysē otan kathomai en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	VAM01

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγούδι) = Unkown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	25/2/2017
dc.identifier.other	VAM4 (Βαμβακόφυτο 1 TASCAM_0454)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Χορευτικό - Συρτός el
dc.subject	Dance – Syrtos en
dc.subject	Στους γάμους el
dc.subject	In weddings en
dc.subject.other	Βαμβακόφυτο el
dc.subject.other	Vamvakophyto en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Θέλω να πάω στην αραπιά el
dc.title.alternative	Thelw na paw stēn arapiāen
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	VAM01

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγούδι) = Unkown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφιση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	25/2/2017
dc.identifier.other	VAM5 (Βαμβακόφυτο 1 TASCAM_0454)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Στο τέλος απο το παστάλιασμα (καπνά)el
dc.subject	The last day of sprinkling (smokes) en
dc.subject.other	Βαμβακόφυτο el
dc.subject.other	Vamvakophyto en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Μάστορα καλέ μάστορα el
dc.title.alternative	Mastora kale mastora en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	VAM01

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγούδι) = Unkown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	25/2/2017
dc.identifier.other	VAM6 (Βαμβακόφυτο 1 TASCAM_0454)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greektraditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	ΧορευτικόΤραγούδιel
dc.subject	Dance songen
dc.subject	Σε όλους τους μαχαλάδες el
dc.subject	Se olous tous machalades en
dc.subject.other	Βαμβακόφυτο el
dc.subject.other	Vamvakophyto en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Μάυρα μάτια που χα'ποψεel
dc.title.alternative	Maura matia pou cha'pouse en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation.has version	TRA3
dc.relation, is part of	VAM01

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγούδι) = Unkown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	25/2/2017
dc.identifier.other	VAM7 (Βαμβακόφυτο 1 TASCAM_0454)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Όταν έφευγε η νύφη απο το σπίτι για να πάει στην εκκλησία el
dc.subject	When the bride was leaving the house to go to the churchen
dc.subject.other	Βαμβακόφυτο el
dc.subject.other	Vamvakophyto en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Αφήνω γειά την γειτονιά el
dc.title.alternative	Afēnō geia tēn geitonia en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	VAM01

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγούδι) = Unkown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	25/2/2017
dc.identifier.other	VAM8 (Βαμβακόφυτο 1 TASCAM_0454)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greekt raditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Καθιστικό τραγούδι el
dc.subject	Seatted song en
dc.subject	Για τον αργαλειό el
dc.subject	For loom en
dc.subject.other	Βαμβακόφυτο el
dc.subject.other	Vamvakophyto en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Εψές το βράδυ όνειρο είδα el
dc.title.alternative	Epses to brady oneiro eida en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	VAM01

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγούδι) = Unkown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	25/2/2017
dc.identifier.other	VAM9 (Βαμβακόφυτο 1 TASCAM_0454)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Του γάμου el
dc.subject	Wedding songen
dc.subject.other	Βαμβακόφυτο el
dc.subject.other	Vamvakophyto en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Ποιά είναι εκείνη που κατεβαίνει el
dc.title.alternative	Poia einai ekeinē rou katebainei en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	VAM01

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγουόδι) = Unkown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	25/2/2017
dc.identifier.other	VAM10 (Βαμβακόφυτο 1 TASCAM_0454)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγουόδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Χορευτικότραγουόδι – Συρτός el
dc.subject	Dance song – Syrtos en
dc.subject	Σε μαχαλάδες στα γλέντια el
dc.subject	To mahalades in festivals en
dc.subject.other	Βαμβακόφυτο el
dc.subject.other	Vamvakophyto en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Μια κόρη ρόδια μάζευε el
dc.title.alternative	Mia korē rodia mazeue en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	VAM01

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγούδι) = Unkown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφιση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	25/2/2017
dc.identifier.other	VAM11 (ΒΑΜΒΑΚΟΦΥΤΟ ημερομηνια δεξ Audio. Χρυσο Σερρών 3 Απριλίου 2017)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Συρτός χορός el
dc.subject	Syrtos danceen
dc.subject	Στους μαχαλάδες el
dc.subject	In machalades en
dc.subject.other	Βαμβακόφυτο el
dc.subject.other	Vamvakophyto en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Χαμά ντι λιαμά el
dc.title.alternative	Chama di liama en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	VAM02

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγούδι) = Unkown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφιση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	25/2/2017
dc.identifier.other	VAM12 (ΒΑΜΒΑΚΟΦΥΤΟ ημερομηνια δεξ Audio. Χρυσο Σερρών 3 Απριλίου 2017)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Συρτός χορός el
dc.subject	Syrtos dance en
dc.subject.other	Βαμβακόφυτο el
dc.subject.other	Vamvakophyto en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Δώδεκα χρονών κορίτσι el
dc.title.alternative	Dōdeka xronōn koritsi en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	VAM02

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγούδι) = Unkown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	25/2/2017
dc.identifier.other	VAM13 (BAMBAΚΟΦΥΤΟ ημερομηνια δεξ Audio. Χρυσο Σερρών 3 Απριλίου 2017)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Συρτός χορός el
dc.subject	Syrtos dance en
dc.subject	Στους μαχαλάδες el
dc.subject	In machalades en
dc.subject.other	Βαμβακόφυτο el
dc.subject.other	Vamvakophyto en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Μάυρα μάτια που χα'ποψε el
dc.title.alternative	Maura matia pou cha'popse en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation.has version	VAM6
dc.relation, is part of	VAM02

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγουόδι) = Unkown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφιση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	25/2/2017
dc.identifier.other	VAM14 (BAMBAKOΦΥΤΟ ημερομηνια δεσ Audio. Χρυσο Σερρών 3 Απριλίου 2017)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγουόδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Χορευτικό - Συρτός el
dc.subject	Dance – Syrtos en
dc.subject	Σε κάθε μαχαλά el
dc.subject	In every Machala en
dc.subject.other	Βαμβακόφυτο el
dc.subject.other	Vamvakophyto en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Ίωαννης ήτανε κλεφτής el
dc.title.alternative	Iōannis ētane klephtēsen
dc.type	Recording, oral el
dc.relation.has version	VAM2
dc.relation, is part of	VAM02

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγούδι) = Unkown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	25/2/2017
dc.identifier.other	VAM15 (ΒΑΜΒΑΚΟΦΥΤΟ ημερομηνια δεξ Audio. Χρυσο Σερρών 3 Απριλίου 2017)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Μονοφωνικότραγούδι el
dc.subject	Monophonic song en
dc.subject.other	Βαμβακόφυτο el
dc.subject.other	Vamvakophyto en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Μες στην Αγία Παρασκευή el
dc.title.alternative	Mes stēn Agia Paraskeuēen
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	VAM02

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγούδι) = Unkown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	25/2/2017
dc.identifier.other	VAM16 (BAMBAΚΟΦΥΤΟ ημερομηνια δεξ Audio. Χρυσο Σερρών 3 Απριλίου 2017)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Άγνωστοel
dc.subject	Unkownen
dc.subject.other	Βαμβακόφυτο el
dc.subject.other	Vamvakophyto en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.subject.other	Κωνσταντινούπολη el
dc.subject.other	Konstantinoplē en
dc.title	Σείς περήφανα καλέ πουλιά μου σείς el
dc.title.alternative	Seis perēphana kale poulia mou seis en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	VAM02

10.2 Χρυσό Σερρών

dc.contributor.other	Παλάζη, Στέλλα, (τραγουδιστή) = Palazē, Stella, (singer); Τιάνη Ζωή (Τραγουδιστή) = Tianē Zōē (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/4/2017
dc.identifier.other	XRY01 (3 Απριλίου 2017 Χρυσό Σερρών 1. TASCAM_0456)
dc.description	Περιέχει 19 τραγούδια και συνέντευξη σχετικά με τα έθιμα του Χρυσού = Includes 19 songs and interview for the customs of Chryso el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Τραγούδια και συνέντευξη στο Χρυσό el
dc.subject	Songs and interview in Chryso en
dc.subject.other	Χρυσό el
dc.subject.other	Chryso en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Τραγούδια και συνέντευξη προς την Αθηνά Κατσανεβάκη el
dc.title.alternative	Songs and interview to Athēna Katsanevakē en
dc.relation, has parts	XRY1-19

dc.contributor.other	Τιάνη, Ζωή, (τραγούδι) = Tianē, Zōē, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/4/2017
dc.identifier.other	XRY02 (BAMBAKOΦΥΤΟ ημερομηνία δεξ Audio. Χρυσό Σερρών 3 Απριλίου 2017)
dc.description	Περιέχει 4 τραγούδια και χορούς στο Χρυσό = Includes 4 songs and dance in Chryso el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Τραγούδια και χοροί στο Χρυσό Σερρών el
dc.subject	Songs and dance in Chryso Serres en
dc.subject.other	Χρυσό el
dc.subject.other	Chryso en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Τραγούδια και χοροί προς την Αθηνά Κατσανεβάκη el
dc.title.alternative	Songs and dancing for Athēna Katsanebakē en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	XRY01
dc.relation, has parts	XRY20-23

dc.contributor.other	Παλάζη, Στέλλα, (τραγουδιστή) = Palazē, Stella, (singer); Τιάνη Ζωή (Τραγουδιστή) = Tianē Zōē (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/4/2017
dc.identifier.other	XRY1 (3 Απριλίου 2017 Χρυσό Σερρών 1. TASCAM_0456)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Όταν έφευγε η νύφη για τον γάμοel
dc.subject	When the bride was leaving the house to go to the wedding en
dc.subject.other	Χρυσό el
dc.subject.other	Chryso en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Φεύγω μάνα μου γλυκιά el
dc.title.alternative	Pheugō mana mou glykiaen
dc.relation, is part of	XRY01

dc.contributor.other	Παλάζη, Στέλλα, (τραγουδιστή) = Palazē, Stella, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/4/2017
dc.identifier.other	XRY2 (3 Απριλίου 2017 Χρυσό Σερρών 1. TASCAM_0456)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greektraditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Όταν έφευγε η νύφη για τον γάμο el
dc.subject	When the bride was leaving the house to go to the wedding en
dc.subject.other	Χρυσό el
dc.subject.other	Chryso en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Φεύγω μάναμ el
dc.title.alternative	Pheugō manam en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	XRY01

dc.contributor.other	Παλάζη, Στέλλα, (τραγουόδι) = Palazē, Stella, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/4/2017
dc.identifier.other	XRY3 (3 Απριλίου 2017 Χρυσό Σερρών 1. TASCAM_0456)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Χορευτικό – Συρτός στα 3 el
dc.subject	Dancing song – Syrtos in 3 steps en
dc.subject	Καντάδα στην νύφη el
dc.subject	Cantada to the bride en
dc.subject.other	Χρυσό el
dc.subject.other	Chryso en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Τριά πετρούδια el
dc.title.alternative	Tria petroudia en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation.has version	XRY22
dc.relation, is part of	XRY01

dc.contributor.other	Παλάζη, Στέλλα, (τραγουδιστή) = Palazē, Stella, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/4/2017
dc.identifier.other	XRY4 (3 Απριλίου 2017 Χρυσό Σερρών 1. TASCAM_0456)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Στα αραβωνιάσματα el
dc.subject	In engagement rituals en
dc.subject.other	Χρυσό el
dc.subject.other	Chryso en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Να μην περηφανεύεσαι el
dc.title.alternative	Na mēn perēphaneuesai en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	XRY01

dc.contributor.other	Παλάζη, Στέλλα, (τραγουδιστή) = Palazē, Stella, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/4/2017
dc.identifier.other	XRY5 (3 Απριλίου 2017 Χρυσό Σερρών 1. TASCAM_0456)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Μοιρολόι της Μεγάλης Πέμπτης el
dc.subject	Dirge of the Great Thursdayen
dc.subject.other	Χρυσό el
dc.subject.other	Chryso en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Σήμερα μαύρος ουρανός, σήμερα μαύρη μέρα el
dc.title.alternative	Sēmeron mauros ouranos sēmera maurē mera en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation.has version	XRY9
dc.relation, is part of	XRY01

dc.contributor.other	Παλάζη, Στέλλα, (τραγουδιστή) = Palazē, Stella, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/4/2017
dc.identifier.other	XRY6 (3 Απριλίου 2017 Χρυσό Σερρών 1. TASCAM_0456)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Μοιρολόι el
dc.subject	Dirge en
dc.subject.other	Χρυσό el
dc.subject.other	Chryso en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Αχ Θανασάκημ el
dc.title.alternative	Ach Thanasakēm en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	XRY01

dc.contributor.other	Παλάζη, Στέλλα, (τραγουδιστή) = Palazē, Stella, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/4/2017
dc.identifier.other	XRY7 (3 Απριλίου 2017 Χρυσό Σερρών 1. TASCAM_0456)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Μοιρολόι el
dc.subject	Dirge en
dc.subject.other	Χρυσό el
dc.subject.other	Chryso en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Αχ πατέραμ el
dc.title.alternative	Ach pateram en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	XRY01

dc.contributor.other	Παλάζη, Στέλλα, (τραγουδιστή) = Palazē, Stella, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/4/2017
dc.identifier.other	XRY8 (3 Απριλίου 2017 Χρυσό Σερρών 1. TASCAM_0456)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Μοιρολόι el
dc.subject	Dirge en
dc.subject.other	Χρυσό el
dc.subject.other	Chryso en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Άμα θα βρείς τον δημητρώ
dc.title.alternative	Ama tha breis ton dēmētrōen
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	XRY01

dc.contributor.other	Αναγνώστου, Ευδοξία, (τραγούδι) = Anagnostou, Eudoksia (singer); Παλάζη, Στέλλα, (τραγούδι) = Palazē, Stella, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/4/2017
dc.identifier.other	XRY9 (3 Απριλίου 2017 Χρυσό Σερρών 1. TASCAM_0456)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Μοιρολόιτης Μεγάλης πέμπτηςel
dc.subject	Dirgeof the Great Thursdayen
dc.subject.other	Χρυσό el
dc.subject.other	Chryso en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Σήμερα μαύρος ουρανός, σήμερα μαύρη μέρα el
dc.title.alternative	Sēmera mauros ouranos sēmera maurē mera en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation.has version	XRY5
dc.relation, is part of	XRY01

dc.contributor.other	Παλάζη, Στέλλα, (τραγουδιστή) = Palazē, Stella, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/4/2017
dc.identifier.other	XRY10 (3 Απριλίου 2017 Χρυσό Σερρών 1. TASCAM_0456)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχειό Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Μοιρολόι el
dc.subject	Dirge en
dc.subject.other	Χρυσό el
dc.subject.other	Chryso en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Νιχαριστός αρρώστησε el
dc.title.alternative	Nicharistos arrōstēse en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	XRY01

dc.contributor.other	Παλάζη, Στέλλα, (τραγουδιστή) = Palazē, Stella, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/4/2017
dc.identifier.other	XRY11 (3 Απριλίου 2017 Χρυσό Σερρών 1. TASCAM_0456)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Στα καπνά και σε πολλές άλλες περιστάσεις el
dc.subject	In the tobacco cultivationand in many other occasions en
dc.subject.other	Χρυσό el
dc.subject.other	Chryso en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Εκεί π'θα πας αφέντη μου el
dc.title.alternative	Ekei p'tha pas afentē mou en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	XRY01

dc.contributor.other	Τιάνη, Ζωή, (τραγουόδι) = Tianē, Zōē, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/4/2017
dc.identifier.other	XRY12 (3 Απριλίου 2017 Χρυσό Σεργών 1. TASCAM_0456)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Άγνωστο el
dc.subject	Unknown en
dc.subject.other	Χρυσό el
dc.subject.other	Chryso en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Ανάθεμα την άνοιξη el
dc.title.alternative	Anathema tēn anoiksēen
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	XRY01

dc.contributor.other	Τιάνη, Ζωή, (τραγούδι) = Tianē, Zōē, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/4/2017
dc.identifier.other	XRY13 (3 Απριλίου 2017 Χρυσό Σερρών 1. TASCAM_0456)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Του πολέμου el
dc.subject	War songen
dc.subject.other	Χρυσό el
dc.subject.other	Chryso en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.subject.other	Δαρνακοχώριαel
dc.subject.other	Darnakochōria en
dc.subject.other	Μακεδονία
dc.subject.other	Makedonia
dc.title	Γιαγιάδες el
dc.title.alternative	Giagiades en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	XRY01

dc.contributor.other	Τιάνη, Ζωή, (τραγουδίστρια) = Tianē, Zōē, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanvakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/4/2017
dc.identifier.other	XRY14 (3 Απριλίου 2017 Χρυσό Σερρών 1. TASCAM_0456)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanvakē Athēnaen
dc.subject	Του πολέμου του 1821 el
dc.subject	Song of the war of 1821 en
dc.subject.other	Χρυσό el
dc.subject.other	Chryso en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Στρότης ήταν el
dc.title.alternative	Strōtēs ētan en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	XRY01

dc.contributor.other	Τιάνη, Ζωή, (τραγουδιστής) = Tianē, Zōē, (singer); Παλάζη, Στέλλα, (τραγουδιστής) = Palazē, Stella, (singer); Ζιάκας, Πέτρος (τραγουδιστής) = Ziakas, Petros (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/4/2017
dc.identifier.other	XRY15 (3 Απριλίου 2017 Χρυσό Σερρών 1. TASCAM_0456)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Συρτός χορός el
dc.subject	Syrtos dance en
dc.subject.other	Χρυσό el
dc.subject.other	Chryso en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.subject.other	Κωνσταντινούπολη el
dc.subject.other	Konstantinople en
dc.title	Μηλίτσα που 'σαι στο Γκρεμόελ
dc.title.alternative	Mēlitsa pou' sai sto gkremo en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	XRY01

dc.contributor.other	Παλάζη, Στέλλα, (τραγουδιστή) = Palazē, Stella, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/4/2017
dc.identifier.other	XRY16 (3 Απριλίου 2017 Χρυσό Σεργών 1. TASCAM_0456)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Χορός - Καρσιλαμάς el
dc.subject	Dance – Karsilamas en
dc.subject.other	Χρυσό el
dc.subject.other	Chryso en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Απα πα να Ναστασιά πελ
dc.title.alternative	Apa pa na Nastasia en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	XRY01

dc.contributor.other	Παλάζη, Στέλλα, (τραγουδίστρια) = Palazē, Stella, (singer); Αναγνώστου, Ευδοξία, (τραγουδίστρια) = Anagnostou, Eudoksia (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/4/2017
dc.identifier.other	XRY17 (3 Απριλίου 2017 Χρυσό Σερρών 1. TASCAM_0456)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Χορός - Καρσιλαμάς el
dc.subject	Dance – Karsilamas en
dc.subject.other	Χρυσό el
dc.subject.other	Chryso en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Κίνησα καλέ μη ψές το βράδυ el
dc.title.alternative	Kinēsa kale mē psēs to brady en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	XRY01

dc.contributor.other	Τιάνη, Ζωή, (τραγουόδι) = Tianē, Zōē, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/4/2017
dc.identifier.other	XRY18 (3 Απριλίου 2017 Χρυσό Σερρών 1. TASCAM_0456)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγουόδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Στο παστάλιασμα (στα καπνά) el
dc.subject	When working on the tobacco cultivationssen
dc.subject.other	Χρυσό el
dc.subject.other	Chryso en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Μάνα με τους εννιά σου γιούς el
dc.title.alternative	Mana me tous ennia sou giouis en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	XRY01

dc.contributor.other	Τιάνη, Ζωή, (τραγούδι) = Tianē, Zōē, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφιση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/4/2017
dc.identifier.other	XRY19 (3 Απριλίου 2017 Χρυσό Σερρών 1. TASCAM_0456)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Στο παστάλιασμα (στα καπνά) el
dc.subject	When working on the tobacco cultivations en
dc.subject.other	Χρυσό el
dc.subject.other	Chryso en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Πραματευτήcel
dc.title.alternative	Pramateutēs en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	XRY01

dc.contributor.other	Παλάζη,Στέλλα, (τραγούδι) =Palazē, Stella, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφιση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/4/2017
dc.identifier.other	XRY20 (BAMBAΚΟΦΥΤΟ ημερομηνια δεξ Audio. Χρυσο Σερρών 3 Απριλίου 2017)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Χορευτικό – Καρσιλαμάς el
dc.subject	Dancing song – Karsilamas en
dc.subject	Στον γάμο el
dc.subject	In the weddings en
dc.subject.other	Χρυσόel
dc.subject.other	Chryso en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Πόψε'δω el
dc.title.alternative	Popse'dōen
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	XRY02

dc.contributor.other	Παλάζη, Στέλλα, (τραγουδιστή) = Palazē, Stella, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/4/2017
dc.identifier.other	XRY21 (BAMBAKOΦΥΤΟ ημερομηνία δεξ Audio. Χρυσό Σερρών 3 Απριλίου 2017)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Συρτόςχορόςel
dc.subject	Syrtosdanceen
dc.subject.other	Χρυσό el
dc.subject.other	Chryso en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Μήλο μου κόκκινο el
dc.title.alternative	Mēlo mou kokkino en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation.has version	STRY24
dc.relation, is part of	XRY02

dc.contributor.other	Παλάζη, Στέλλα, (τραγουόδι) = Palazē, Stella, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφιση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/4/2017
dc.identifier.other	XRY22 (BAMBAKOΦYTO ημερομηνια δεξ Audio. Χρυσο Σερρών 3 Απριλίου 2017)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγουόδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Χορευτικό – Συρτόςτα 3 el
dc.subject	Dancing song – Syrtos in 3 stepsen
dc.subject	Καντάδα στην νύφη el
dc.subject	Cantada to the bride en
dc.subject.other	Χρυσό el
dc.subject.other	Chryso en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Τριά πετρούδια el
dc.title.alternative	Tria petroudia en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation.has version	XRY3
dc.relation, is part of	XRY02

dc.contributor.other	Παλάζη, Στέλλα, (τραγουδιστή) = Palazē, Stella, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/4/2017
dc.identifier.other	XRY23 (BAMBAKOΦΥΤΟ ημερομηνία δεξ Audio. Χρυσό Σερρών 3 Απριλίου 2017)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Χορός – Βαρύς σιγανός el
dc.subject	Dance – Heavy step and slow en
dc.subject.other	Χρυσό el
dc.subject.other	Chryso en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Βαριά είναι τα ξένα el
dc.title.alternative	Baria einai ta ksena en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	XRY02

10.3 Σιτοχώρι Σερρών

dc.contributor.other	Κυρία Νίκη, (Συνεντευξιαζόμενος) =Kyria Nikē, (interviewee); Καζίλας, Παναγιώτης (Συνεντευξιαζόμενος) =, Kazilas, Panagiōtēs, (interviewee)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording); = Νίκη, (interviewee)
dc.date.created	28/12/2010
dc.identifier.other	SIT01 (Track04, dat 223 (2) 224 (2) Sitochori Serres kyr Panagiotis)
dc.description	Συνέντευξη σχετικά με τα έθιμα στο Σιτοχώρι Σερρών = Interview in regard to the customs of Sitochori serres el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Συνέντευξη για τα έθιμα στο Σιτοχώρι Σερρών el
dc.subject	Interview for the customs in Sitochori Serres en
dc.subject.other	Σιτοχώρι el
dc.subject.other	Sitochōrien
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Συνέντευξη στην Αθηνά Κατσανεβάκηel
dc.title.alternative	Interview to Athēna Katsanebakē en
dc.type	Recording, oral el

dc.contributor.other	Κυρία Νίκη, (τραγούδι) =KyriaNikē, (singer); Κυρία Νίκη, (Συνεντευξιαζόμενος) =Kyria Nikē, (interviewee);
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	28/12/2010
dc.identifier.other	SIT02 (Track02, dat 224 (2.2) Sitochori Serres kyra Niki)
dc.description	Περιέχει 1 τραγούδι και συνέντευξη σχετικά με τα έθιμα στο Σιτοχώρι Σερρών = Includes one song and an interview in regard to the customs of Sitochori serres
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Τραγούδι και έθιμα στο Σιτοχώρι el
dc.subject	Song and customs in Sitochori en
dc.subject.other	Σιτοχώρι el
dc.subject.other	Sitochōrien
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Τραγούδι και έθιμα στην Αθηνά Κατσανεβάκη el
dc.title.alternative	Song and customs for Athēna Katsanebakē en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, has parts	SIT19

dc.contributor.other	Καζίλας, Παναγιώτης, (τραγούδι) =Kazilas, Panagiōtēs, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφιση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	28/12/2010
dc.identifier.other	SIT1 (01 Track 1, dat 223 (2) 224 (2) Sitochori Serres kyr Panagiotis)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Στον γάμο, για τον γαμπρό και την νύφη el
dc.subject	In the wedding, for the groom and the bride en
dc.subject.other	Σιτοχώρι el
dc.subject.other	Sitochōrien
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Ε ρε μια λυγερή el
dc.title.alternative	E re mia lygerēen
dc.type	Recording, oral el

dc.contributor.other	Καζίλας, Παναγιώτης, (τραγούδι) =Kazilas,Panagiōtēs, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	28/12/2010
dc.identifier.other	SIT2 (02 Track 2, dat 223 (2) 224 (2) Sitochori Serres kyr Panagiotis)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Τραγούδι του γάμου el
dc.subject	Wedding song en
dc.subject	Στα καπνά el
dc.subject	When working on the tobacco cultivations en
dc.subject.other	Σιτοχώρι el
dc.subject.other	Sitochōrien
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Τώρα τα πουλιά el
dc.title.alternative	Tōra ta pouliā en
dc.type	Recording, oral el

dc.contributor.other	Καζίλας, Παναγιώτης, (τραγούδι) = Kazilas,Panagiōtēs, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	28/12/2010
dc.identifier.other	SIT3 (03 Track 3, dat 223 (2) 224 (2) Sitochori Serres kyr Panagiotis)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Επιτραπέζιο τραγούδι el
dc.subject	Table song en
dc.subject.other	Σιτοχώρι el
dc.subject.other	Sitochōrien
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Πάνω σε τρύκορφο βουνόel
dc.title.alternative	Panō se trykoorpho bouno en
dc.type	Recording, oral el

dc.contributor.other	Καζίλας, Παναγιώτης, (τραγούδι) =Kazilas, Panagiōtēs, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφιση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	28/12/2010
dc.identifier.other	SIT4 (05 Track 5 ,dat 223 (2) 224 (2) Sitochori Serres kyr Panagiotis)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Επιτραπέζιο τραγούδι el
dc.subject	Table song en
dc.subject.other	Σιτοχώρι el
dc.subject.other	Sitochōrien
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Θέλω να τραγουδήσω el
dc.title.alternative	Thelō na tragoudēsōen
dc.type	Recording, oral el

dc.contributor.other	Καζίλας, Παναγιώτης, (τραγούδι) =Kazilas, Panagiōtēs, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφιση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	28/12/2010
dc.identifier.other	SIT5 (06 Track 6, dat 223 (2) 224 (2) Sitochori Serres kyr Panagiotis)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Επιτραπέζιο τραγούδι el
dc.subject	Table song en
dc.subject	Σε γάμους, παρέες και άλλες περιστάσεις el
dc.subject	In weddings, companies and other occasions en
dc.subject.other	Σιτοχώρι el
dc.subject.other	Sitochōrien
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Ε ρε σε αυτήν την ταύλα el
dc.title.alternative	E re se autēn tēn taula en
dc.type	Recording, oral el

dc.contributor.other	Καζίλας, Παναγιώτης, (τραγούδι) =Kazilas, Panagiōtēs, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	28/12/2010
dc.identifier.other	SIT6 (07 Track 7, dat 223 (2) 224 (2) Sitochori Serres kyr Panagiotis)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Επιτραπέζιο τραγούδι el
dc.subject	Table song en
dc.subject	Στα καπνά el
dc.subject	When working on the tobacco cultivations en
dc.subject.other	Σιτοχώρι el
dc.subject.other	Sitochōrien
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Άιντε αυτό το καλοκαίρι el
dc.title.alternative	Ainte auto to kalokairi en
dc.type	Recording, oral el

dc.contributor.other	Καζίλας, Παναγιώτης, (τραγούδι) = Kazilas, Panagiōtēs, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	28/12/2010
dc.identifier.other	SIT7 (08 Track 8, dat 223 (2) 224 (2) Sitochori Serres kyr Panagiotis)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Επιτραπέζιο τραγούδι el
dc.subject	Table song en
dc.subject	Της παρέας el
dc.subject	Song of the companies en
dc.subject.other	Σιτοχώρι el
dc.subject.other	Sitochōrien
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Πολλές φορές τραγούδησα el
dc.title.alternative	Polles phores tragoudēsa en
dc.type	Recording, oral el

dc.contributor.other	Καζίλας, Παναγιώτης, (τραγούδι) =Kazilas, Panagiōtēs, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφιση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	28/12/2010
dc.identifier.other	SIT8 (10 Track 10, dat 223 (2) 224 (2) Sitochori Serres kyr Panagiotis)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Επιτραπέζιο τραγούδι el
dc.subject	Table song en
dc.subject.other	Σιτοχώρι el
dc.subject.other	Sitochōrien
dc.subject.other	Νιγρήτα el
dc.subject.other	Nigrīta en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Το χίλια οκτακόσια ενενήκοντα οκτώ el
dc.title.alternative	To chilia oktakosia enenēkonta oktōen
dc.type	Recording, oral el
dc.contributor.other	Καζίλας, Παναγιώτης, (τραγούδι) =Kazilas, Panagiōtēs, (singer)

dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	28/12/2010
dc.identifier.other	SIT9 (11 Track 11, dat 223 (2) 224 (2) Sitochori Serres kyr Panagiotis)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Επιτραπέζιο τραγούδι el
dc.subject	Table song en
dc.subject	Στα καπνά el
dc.subject	When working on the tobacco cultivations en
dc.subject.other	Σιτοχώρι el
dc.subject.other	Sitochōrien
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Γλυκοχαράζουν el
dc.title.alternative	Glykocharazoun en
dc.type	Recording, oral el

dc.contributor.other	Καζίλας, Παναγιώτης, (τραγούδι) =Kazilas, Panagiōtēs, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	28/12/2010
dc.identifier.other	SIT10 (Track02, dat 224 (2.1) Sitocohri Serres)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Επιτραπέζιο τραγούδι el
dc.subject	Table song en
dc.subject.other	Σιτοχώρι el
dc.subject.other	Sitochōrien
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Χαριτωμένη συντροφιά el
dc.title.alternative	Charitōmenē syntrophia en
dc.type	Recording, oral el

dc.contributor.other	Καζίλας, Παναγιώτης, (τραγούδι) =Kazilas, Panagiōtēs, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	28/12/2010
dc.identifier.other	SIT11 (Track03, dat 224 (2.1) Sitocohri Serres)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Επιτραπέζιο τραγούδι el
dc.subject	Table song en
dc.subject.other	Σιτοχώρι el
dc.subject.other	Sitochōrien
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.subject.other	Απο δυτική Μακεδονία el
dc.subject.other	From western Macedonia en
dc.title	Τρεις στρατηγοί ξεκίνησαν el
dc.title.alternative	Treis stratēgoi ksekinēsan en
dc.type	Recording, oral el

dc.contributor.other	Καζίλας, Παναγιώτης, (τραγούδι) =Kazilas, Panagiōtēs, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	28/12/2010
dc.identifier.other	SIT12 (Track04, dat 224 (2.1) Sitocohri Serres)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Επιτραπέζιο τραγούδι el
dc.subject	Table song en
dc.subject.other	Σιτοχώρι el
dc.subject.other	Sitochōrien
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Έβγηκεν ο ήλιος el
dc.title.alternative	Ebgēken o ēlios en
dc.type	Recording, oral el

dc.contributor.other	Καζίλας, Παναγιώτης, (τραγούδι) =Kazilas, Panagiōtēs, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	28/12/2010
dc.identifier.other	SIT13 (Track05, dat 224 (2.1) Sitocohri Serres)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Επιτραπέζιο τραγούδι el
dc.subject	Table song en
dc.subject.other	Σιτοχώρι el
dc.subject.other	Sitochōrien
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Ω ρε να'ναστενάξω el
dc.title.alternative	Ōre na'nastenaksō en
dc.type	Recording, oral el

dc.contributor.other	Καζίλας, Παναγιώτης, (τραγούδι) =Kazilas, Panagiōtēs, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφιση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	28/12/2010
dc.identifier.other	SIT14 (Track06, dat 224 (2.1) Sitocohri Serres)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Κλέφτικο τραγούδι el
dc.subject	Kleftiko song en
dc.subject	Του τραπεζιού el
dc.subject	Table song en
dc.subject	Για τον θάνατο του Μάρκου Μπότσαρη el
dc.subject	For the death of Markos Botsaris en
dc.subject.other	Άγνωστο el
dc.subject.other	Unknownen
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Ο Γερο-Νοταράς (Ω ρε θέλτε να' κούστε) el
dc.title.alternative	O Gero-Notaras (Ōre thelte na' kouste) en
dc.type	Recording, oral el

dc.contributor.other	Καζίλας, Παναγιώτης, (τραγούδι) =Kazilas, Panagiōtēs, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφιση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	28/12/2010
dc.identifier.other	SIT15 (Track07, dat 224 (2.1) Sitocohri Serres)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Στις παρέες el
dc.subject	In companies en
dc.subject	Στα καπνά el
dc.subject	When working on the tobacco cultivations en
dc.subject.other	Σιτοχώρι el
dc.subject.other	Sitochōrien
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Ω ρε με γέλασαν el
dc.title.alternative	Ōre me gelasan mia xaraugēen
dc.type	Recording, oral el

dc.contributor.other	Καζίλας, Παναγιώτης, (τραγούδι) =Kazilas, Panagiōtēs, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	28/12/2010
dc.identifier.other	SIT16 (Track08, dat 224 (2.1) Sitocohri Serres)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Επιτραπέζιο τραγούδι el
dc.subject	Table song en
dc.subject.other	Σαρακατσάνικοel
dc.subject.other	Sarakatsanikoen
dc.subject.other	Ήπειρος el
dc.subject.other	Ēpeiros en
dc.title	Ω ρε να'ναστενάξω el
dc.title.alternative	Ōre na'nastenaksō en
dc.type	Recording, oral el

dc.contributor.other	Καζίλας, Παναγιώτης, (τραγούδι) =Kazilas, Panagiōtēs, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanvakē Athēna (recording)
dc.date.created	28/12/2010
dc.identifier.other	SIT17 (Track09, dat 224 (2.1) Sitocohri Serres)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanvakē Athēnaen
dc.subject	Επιτραπέζιο τραγούδι el
dc.subject	Table song en
dc.subject.other	Σαρακατσάνικο el
dc.subject.other	Sarakatsanikoen
dc.subject.other	Ήπειρος el
dc.subject.other	Ēpeiros en
dc.title	Γλυκοχαράζουν τα βουνά el
dc.title.alternative	Glykocharazoun ta bouna en
dc.type	Recording, oral el

dc.contributor.other	Καζίλας, Παναγιώτης, (τραγούδι) =Kazilas, Panagiōtēs, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	28/12/2010
dc.identifier.other	SIT18 (Track11, dat 224 (2.1) Sitocohri Serres)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Επιτραπέζιο τραγούδι, επί τουρκοκρατίας el
dc.subject	Table song, during Turkish occupation en
dc.subject.other	Σιτοχώρι el
dc.subject.other	Sitochōrien
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Ανήμερα την πασχαλιά el
dc.title.alternative	Anēmera tēn paschalia en
dc.type	Recording, oral el

dc.contributor.other	Κυρία Νίκη, (τραγούδι) =Kyria Nikē, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	28/12/2010
dc.identifier.other	SIT19 (Track02, dat 224 (2.2) Sitochori Serres kyra Niki)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Μοιρολόι , επί τουρκοκρατίας el
dc.subject	Dirge, during Turkish occupation en
dc.subject	Στον Αη Γιάννη τον Κλήδονα el
dc.subject	In the celebration of Saint Giannis Klēdonas en
dc.subject.other	Σιτοχώρι el
dc.subject.other	Sitochōrien
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Σήμερα Άγιος Γιάννης και βαριά γιορτή el
dc.title.alternative	Sēmera Agios Giannēs kai baria giortēen
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	SIT03

10.4 Ελευθερές Καβάλας

dc.contributor.other	Κυρ Αργύρης, (τραγουδιστή) =Kyr Argyrēs, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/3/2018
dc.identifier.other	EL01 (TASCAM Ελευθερές Καβάλας 3 Μαρτίου 2018)
dc.description	Περιλαμβάνει 4 τραγούδια και συνέντευξη σχετικά με τα έθιμα απο τις Ελευθερές Καβάλας el = Includes 4 songs and an interview in regard to the customs of Elephteres Kavala
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Τραγούδια και συνέντευξη για τις Ελευθερές Καβάλας el
dc.subject	Songs and interview for Elephteres Kavala en
dc.subject.other	Ελευθερές el
dc.subject.other	Elephtheres en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Τραγούδια και συνέντευξη στην Αθηνά Κατσανεβάκη el
dc.title.alternative	Songs and interview for Athēna Katsanebakē en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, has parts	EL1-4

dc.contributor.other	Κοτσάμπαση, Δήμητρα, (τραγούδι) =Kotsampasē, Dēmētra, (singer);Κυρία Φωτεινή, (τραγούδι) = Kyria Photeinē, (singer); Κοτσάμπαση, Δήμητρα, (Συνεντευξιαζόμενος) = Kotsampasē, Dēmētra, (interviewee); Κυρία Φωτεινή, (Συνεντευξιαζόμενος) = Kyria Photeinē, (interviewee);
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/3/2018
dc.identifier.other	EL02 (Ελευθερές Καβάλας 2η γυναίκα TASCAM_0016)
dc.description	Περιλαμβάνει 1 τραγούδι και συνέντευξη σχετικά με τα έθιμα απο τις Ελευθερές Καβάλας el = Includes 1 song and an interview in regard to the customs of Elephteres Kavala el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Τραγούδι και χορός στις Ελευθερές Καβάλας el
dc.subject	Song and dancing in Elephteres Kavala en
dc.subject.other	Ελευθερές el
dc.subject.other	Elephtheres en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Τραγούδι και συνέντευξη στην Αθηνά Κατσανεβάκη el
dc.title.alternative	Song and interview for Athēna Katsanebakē en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, has parts	EL5

dc.contributor.other	Φωτεινή Μπεϊκκάκη, (τραγουόδι) = Photeinē, Beikakē, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/3/2018
dc.identifier.other	EL03 (Ελευθερές Καβάλας TASCAM_0015)
dc.description	Περιλαμβάνει 8 τραγούδια και συνέντευξη σχετικά με τα έθιμα απο τις Ελευθερές Καβάλας el = Includes 8 songs and an interview in regard to the customs of Elephteres Kavala el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Τραγούδια και σνέντευξη στις ελευθερές Καβάλας el
dc.subject	Songs and interview in Elephteres Kavala en
dc.subject.other	Ελευθερές el
dc.subject.other	Elephtheres en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Τραγουδια και συνέντευξη στην Αθηνά Κατσανεβάκη el
dc.title.alternative	Songs and interview for Athēna Katsanebakē en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, has parts	EL6-13

dc.contributor.other	Κυρ Αργύρης, (τραγούδι) =KyrArgyrēs, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/3/2018
dc.identifier.other	EL1 (TASCAM Ελευθερές Καβάλας 3 Μαρτίου 2018)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Επί τουρκοκρατίας el
dc.subject	During Turkish occupation en
dc.subject.other	Ελευθερές el
dc.subject.other	Elephtheres en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Σαν 'κίννησε η Αρβανιτιά el
dc.title.alternative	San 'kinnēseē Arbanitia en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	EL01

dc.contributor.other	Κυρ Αργύρης, (τραγούδι) =KyrArgyrēs, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφιση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/3/2018
dc.identifier.other	EL2 (TASCAM Ελευθερές Καβάλας 3 Μαρτίου 2018)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Συρτός χορός el
dc.subject	Syrtos dance en
dc.subject	Στον γάμο el
dc.subject	In the weddings en
dc.subject.other	Ελευθερές el
dc.subject.other	Elephtheres en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Στην ήπειρο τους πάνε el
dc.title.alternative	Stēn ēpeiro tous pane en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	EL01

dc.contributor.other	Κυρ Αργύρης, (τραγούδι) =KyrArgyrēs, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/3/2018
dc.identifier.other	EL3 (TASCAM Ελευθερές Καβάλας 3 Μαρτίου 2018)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Επί τουρκοκρατίας el
dc.subject	During Turkish occupation en
dc.subject	Το τραγουδούσαν στο σπίτι el
dc.subject	They used to sing it at home en
dc.subject.other	Ελευθερές el
dc.subject.other	Elephtheres en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Πραματευτής εκκίνησε el
dc.title.alternative	Pramateutēs ekkinēse en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	EL01

dc.contributor.other	Κυρ Αργύρης, (τραγούδι) =KyrArgyrēs, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/3/2018
dc.identifier.other	EL4 (TASCAM Ελευθερές Καβάλας 3 Μαρτίου 2018)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Συρτός χορός el
dc.subject	Syrtos dance en
dc.subject.other	Ελευθερές el
dc.subject.other	Elephtheres en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Το τραγούδι της πασχαλιάς el
dc.title.alternative	To tragoudi tēs paschalias en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	EL01

dc.contributor.other	Κοτσάμπαση, Δήμητρα, (τραγούδι) =Kotsampasē, Dēmētra, (singer); Φωτεινή Μπεϊκάκη, (τραγούδι) = Photeinē, Beikakē, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/3/2018
dc.identifier.other	EL5 (Ελευθερές Καβάλας 2η γυναίκα TASCAM_0016)
dc.description	Μικρασιάτικοτραγούδι= Mikra Asia song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Συρτός χορός el
dc.subject	Syrtos dance en
dc.subject.other	Ελευθερές (το έλεγαν σε παραλλαγή)el
dc.subject.other	Elephtheres (they were singing the song differently)en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.subject.other	Μικρά Ασία (προέλευση) el
dc.subject.other	Mikra Asia (origin) en
dc.title	Διώξε με μάνα' μ διώξε με el
dc.title.alternative	Diōkse me mana diōkse me en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	EL02

dc.contributor.other	Φωτεινή Μπεϊκιάκη, (τραγουόδι) = Photeinē, Beikakē, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/3/2018
dc.identifier.other	EL6 (Ελευθερές Καβάλας TASCAM_0015)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγουόδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Συρτός χορός el
dc.subject	Syrtos dance en
dc.subject	Την Τρίτη μέρα του πάσχα el
dc.subject	The third day of easter en
dc.subject.other	Ελευθερές el
dc.subject.other	Elephtheresen
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Τα 24 γράμματα el
dc.title.alternative	Ta 24 grammata en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	EL03

dc.contributor.other	Φωτεινή Μπεϊκκάκη, (τραγουδίστρια) = Photeinē, Beikakē, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/3/2018
dc.identifier.other	EL7 (Ελευθερές Καβάλας TASCAM_0015)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Συρτός χορός (αγκαζέ)el
dc.subject	Syrtos dance (arm in arm engaged) en
dc.subject	Το πρώτο τραγούδι της Τρίτης μέρας του πάσχα el
dc.subject	The first song of the third day of easter en
dc.subject.other	Ελευθερές el
dc.subject.other	Elephtheres en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Το νεκροφίλημα el
dc.title.alternative	To nekrofilēma en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	EL03

dc.contributor.other	Φωτεινή Μπεϊκκάκη, (τραγουδιστή) = Phteinē, Beikakē, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/3/2018
dc.identifier.other	EL8 (Ελευθερές Καβάλας TASCAM_0015)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Συρτός χορός el
dc.subject	Syrtos dance en
dc.subject	Το δεύτερο τραγούδι της Τρίτης μέρας του πάσχα el
dc.subject	The second song of the third day of easter en
dc.subject.other	Ελευθερές el
dc.subject.other	Elephtheres en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Ο Δράκος el
dc.title.alternative	O Drakos en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	EL03

dc.contributor.other	Φωτεινή Μπεϊκάρη, (τραγουδίστρια) = Photeinē, Beikakē, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/3/2018
dc.identifier.other	EL9 (Ελευθερές Καβάλας TASCAM_0015)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Συρτός χορός el
dc.subject	Syrtos dance en
dc.subject	Τρίτη μέρα του πάσχα el
dc.subject	Third day of easter en
dc.subject.other	Ελευθερές el
dc.subject.other	Elephtheres en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Η Βαγιώ el
dc.title.alternative	Ē Bagiō en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	EL03

dc.contributor.other	Φωτεινή Μπεϊκκάκη, (τραγουόδι) = Photeinē, Beikakē, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/3/2018
dc.identifier.other	EL10 (Ελευθερές Καβάλας TASCAM_0015)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Επιτραπέζιο τραγούδι el
dc.subject	Table song en
dc.subject	Του γάμου el
dc.subject	Of the wedding en
dc.subject	Του γαμπρού el
dc.subject	Of the groom en
dc.subject.other	Ελευθερές el
dc.subject.other	Elephtheres en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Σαν θέλησε ο αφέντης μας el
dc.title.alternative	San thelēse o afentēs mas en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	EL03

dc.contributor.other	Φωτεινή Μπεϊκιάκη, (τραγουδιστή) = Photeinē, Beikakē, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/3/2018
dc.identifier.other	EL11 (Ελευθερές Καβάλας TASCAM_0015)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Του γάμου el
dc.subject	Of the wedding en
dc.subject	Του γαμπρού el
dc.subject	Of the groom en
dc.subject.other	Ελευθερές el
dc.subject.other	Elephtheres en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Γαμπρέ πρασινοφόρε el
dc.title.alternative	Gampre prasinophore en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	EL03

dc.contributor.other	Φωτεινή Μπεϊκιάκη, (τραγουδιστή) = Photeinē, Beikakē, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/3/2018
dc.identifier.other	EL12 (Ελευθερές Καβάλας TASCAM_0015)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Του γάμου el
dc.subject	Of the wedding en
dc.subject	Του γαμπρού (στο ξύρισμα του γαμπρού) el
dc.subject	Of the groom (in the shaving of the groom) en
dc.subject.other	Ελευθερές el
dc.subject.other	Elephtheres en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Μπερμπέρη μου τα ξουράφια σου el
dc.title.alternative	Barmperē mou ta ksouraphia sou en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	EL03

dc.contributor.other	Φωτεινή Μπεϊκάρη, (τραγουδίστρια) = Photeinē, Beikakē, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording)
dc.date.created	3/3/2018
dc.identifier.other	EL13 (Ελευθερές Καβάλας TASCAM_0015)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Του γάμου el
dc.subject	Of the wedding en
dc.subject	Του γαμπρού el
dc.subject	Of the groomen
dc.subject.other	Ελευθερές el
dc.subject.other	Elephtheres en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.subject.other	Σηλυβρία (προέλευση) el
dc.subject.other	Silivri (origin) en
dc.title	Γαμπρέ την νύφη να 'γάπας el
dc.title.alternative	Gampre tēn nyfē na' gapas en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	EL03

10.5 Στρυμονικό Σερρών

dc.contributor.other	Ναλβάντη, Ελισάβετ, (τραγούδι) = Nalbantē Elisabet, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording), Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	?
dc.identifier.other	STRY01 (TASCAM_0722)
dc.description	Περιλαμβάνει 13 τραγούδια και συνέντευξη σχετικά με τα έθιμα απο το Στρυμονικό Σερρών el = Includes 13 songs and an interview in regard to the customs of Strimoniko Serres el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Τραγούδια και συνέντευξη στο Στρυμονικό Σερρών el
dc.subject	Songs and interview in Strymoniko Serres en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymōniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Τραγούδια και συνέντευξη στην Αθηνά Κατσανεβάκη el
dc.title.alternative	Songs and interview for Athēna Katsanevakē en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, has parts	STRY1-13

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγουόδι) =Unknown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	1/12/2019
dc.identifier.other	STRY02 (TASCAM_0726, 1.12.2019)
dc.description	Περιλαμβάνει 17 τραγουόδια και συνέντευξη σχετικά με τα έθιμα απο το Στρυμονικό Σερρών el = Includes 17 songs and an interview in regard to the customs of Strimoniko Serres el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Τραγουόδια και συνέντευξη στο Στρυμονικό Σερρών el
dc.subject	Songs and interview in Strymōniko Serres en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Τραγουόδια και συνέντευξη στην Αθηνά Κατσανεβάκη el
dc.title.alternative	Songs and interview for Athēna Katsanevakē en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, has parts	STRY16-32

dc.contributor.other	Κυρ Παναγιώτης, (τραγουόδι) = Kyr Panagiōtēs, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	?
dc.identifier.other	STRY1 (TASCAM_0722)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Μακεδονικό τραγούδι el
dc.subject	Makedoniko song en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Τα τσουράπια el
dc.title.alternative	Ta tsourapia en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	STRY01

dc.contributor.other	Ναλβάντη, Ελισάβετ, (τραγουδιστή) = Nalbantē Elisabet, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	?
dc.identifier.other	STRY2 (TASCAM_0722)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Του γάμου el
dc.subject	Wedding song en
dc.subject	Της νύφης el
dc.subject	Bride's song en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Νύφη μου το φουστάνι σου el
dc.title.alternative	Nyfē mou to phoustani sou en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	STRY01

dc.contributor.other	Ναλβάντη, Ελισάβετ, (τραγουόδι) = Nalbantē Elisabet, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	?
dc.identifier.other	STRY3 (TASCAM_0722)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Του γάμου el
dc.subject	Wedding song en
dc.subject	Της νύφης el
dc.subject	Bride's song en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Να ζήσει η νύφη και ο γαμπρός el
dc.title.alternative	Na zēsei ē nyfē kai o gampros en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	STRY01

dc.contributor.other	Ναλβάντη, Ελισάβετ, (τραγουδιστή) = Nalbantē Elisabet, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	?
dc.identifier.other	STRY4 (TASCAM_0722)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Λαζαριάτικο τραγούδι (Σάββατο του Λαζάρου) el
dc.subject	Lazariatiko song (Saturday of Lazaros) en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Ἦρθε ο Λάζαροςel
dc.title.alternative	Ērthe o Lazaros en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	STRY01

dc.contributor.other	Ναλβάντη, Ελισάβετ, (τραγούδι) = Nalbantē Elisabet, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	?
dc.identifier.other	STRY5 (TASCAM_0722)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Λαζαριάτικο τραγούδι (Σάββατο του Λαζάρου) el
dc.subject	Lazariatiko song (Saturday of Lazaros) en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Ένα τον έχει η μάνα του el
dc.title.alternative	Ena ton exei ē mana tou en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	STRY01

dc.contributor.other	Ναλβάντη, Ελισάβετ, (τραγουόδι) = Nalbantē Elisabet, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	?
dc.identifier.other	STRY6 (TASCAM_0722)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Μακεδονικό τραγούδι el
dc.subject	Macedonian song en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Μακεδόνες εγερθείτε el
dc.title.alternative	Makedones egertheite en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	STRY01

dc.contributor.other	Ναλβάντη, Ελισάβετ, (τραγουδιστή) = Nalbantē Elisabet, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	?
dc.identifier.other	STRY7 (TASCAM_0722)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Ζωναράδικος χορός el
dc.subject	Zōnaradikos dance en
dc.subject	Θρακιώτικο τραγούδι el
dc.subject	Thrakīōtiko song en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.subject.other	Θράκη el
dc.subject.other	Thrakē en
dc.title	Παλικάρια μου el
dc.title.alternative	Palikaria mou en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	STRY01

dc.contributor.other	Ναλβάντη, Ελισάβετ, (τραγουόδι) = Nalbantē Elisabet, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	?
dc.identifier.other	STRY8 (TASCAM_0722)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγουόδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Στον Άη Γιώργη (στις κούνιες) el
dc.subject	ToSaint George celebration (to the swings) en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Κάτω στην Ράιδω στην κρύα βρύση el
dc.title.alternative	Katō stēn Raidō stēn krya brysē en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	STRY01

dc.contributor.other	Ναλβάντη, Ελισάβετ, (τραγουόδι) = Nalbantē Elisabet, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	?
dc.identifier.other	STRY9 (TASCAM_0722)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγουόδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Παιδικό τραγουόδι el
dc.subject	Children song en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Ποταμάκι μου καλό el
dc.title.alternative	Potamaki mou kalo en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	STRY01

dc.contributor.other	Ναλβάντη, Ελισάβετ, (τραγουδιστή) = Nalbantē Elisabet, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	?
dc.identifier.other	STRY10 (TASCAM_0722)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Παιδικά Χριστουγεννιάτικα κάλαντα el
dc.subject	Children Christmas carols en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Ἦρθαν τα Χριστούγεννα η γιορτή μεγάλη el
dc.title.alternative	Ērthan ta Chrisougenna ē giortē megalēen
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	STRY01

dc.contributor.other	Ναλβάντη, Ελισάβετ, (τραγουόδι) = Nalbantē Elisabet, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	?
dc.identifier.other	STRY11 (TASCAM_0722)
dc.description	Τούρκικο τραγουόδι = Turkish song tr
dc.language	Τούρκικα = Turkish
dc.language.iso	tr
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Τούρκικο τραγουόδι el
dc.subject	Turkish song en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.subject.other	Τουρκία(προέλευση)el
dc.subject.other	Turkey (origin) en
dc.title	Κιτεμέμπεν γκελεμέμπεν el
dc.title.alternative	Kitemempen gelemempen en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	STRY01

dc.contributor.other	Ναλβάντη, Ελισάβετ, (τραγούδι) = Nalbantē Elisabet, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	?
dc.identifier.other	STRY12 (TASCAM_0722)
dc.description	Τούρκικο τραγούδι = Turkish song tr
dc.language	Τούρκικα = Turkish
dc.language.iso	tr
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Τούρικοερωτικό τραγούδι el
dc.subject	Turkishlove song en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.subject.other	Τουρκία (προέλευση)el
dc.subject.other	Turkey (origin) en
dc.title	Ουζοσάστι ορεϊν el
dc.title.alternative	Ouzosatsi orein en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	STRY01

dc.contributor.other	Ναλβάντη, Ελισάβετ, (τραγουδιστή) = Nalbantē Elisabet, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	?
dc.identifier.other	STRY13 (TASCAM_0722)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Στα καπνά el
dc.subject	When working on the tobacco cultivations en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Γεννήθηκα για να πονώ el
dc.title.alternative	Gennēthēka gia na ponōen
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	STRY01

dc.contributor.other	Ναλβάντη, Ελισάβετ, (τραγουόδι) = Nalbantē Elisabet, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	?
dc.identifier.other	STRY14 (TASCAM_0723)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Επιτραπέζιο τραγούδι el
dc.subject	Table song en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Ξένος ήμουν και ήρθα τώρα el
dc.title.alternative	Ksenos ēmoun kai ērtha tōra en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation.has version	STRY17

dc.contributor.other	Ναλβάντη, Ελισάβετ, (τραγουδιστή) = Nalbantē Elisabet, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	?
dc.identifier.other	STRY15 (TASCAM_0725)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Στον αραβώνα el
dc.subject	In theengagement en
dc.subject	Απο τον Μακεδονικό αγώνα el
dc.subject	From the Macedonian struggle en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Το χίλια εννιακόσια επτά el
dc.title.alternative	To chillia enniakosia ephta en
dc.type	Recording, oral el

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγούδι) =Unknown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	1/12/2019
dc.identifier.other	STRY16 (TASCAM_0726, 1.12.2019)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Μεταπολεμικό τραγούδι el
dc.subject	Post-war song en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.subject.other	Νιγρήτα el
dc.subject.other	Nigrita en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Το χίλλια εννιακόσια επτά el
dc.title.alternative	To chillia enniakosia ephta en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	STRY02

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγούδι) =Unknown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	1/12/2019
dc.identifier.other	STRY17 (TASCAM_0726, 1.12.2019)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Επιτραπέζιο τραγούδι el
dc.subject	Table song en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Ξένος ήμουν και ήρθα τώρα el
dc.title.alternative	Ksenos ēmoun kai ērtha tōra en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation.has version	STRY14
dc.relation, is part of	STRY02

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγούδι) =Unknown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	1/12/2019
dc.identifier.other	STRY18 (TASCAM_0726, 1.12.2019)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Επιτραπέζιο τραγούδι el
dc.subject	Table song en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Μητρούσι el
dc.title.alternative	Mētrousi en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	STRY02

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγουδιστής) =Unknown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	1/12/2019
dc.identifier.other	STRY19 (TASCAM_0726, 1.12.2019)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Καντάδα el
dc.subject	Kantada en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Ανεβαίνω, κατεβαίνωel
dc.title.alternative	Anebainō, katebainōen
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	STRY02

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγουδιστής) =Unknown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	1/12/2019
dc.identifier.other	STRY19 (TASCAM_0726, 1.12.2019)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Καντάδα el
dc.subject	Kantada en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Ανεβαίνω, κατεβαίνωel
dc.title.alternative	Anebainō, katebainō en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	STRY02

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγουόδι) =Unknown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	1/12/2019
dc.identifier.other	STRY20 (TASCAM_0726, 1.12.2019)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Επιτραπέζιο τραγούδι (σε γάμους) el
dc.subject	Table song (in weddings) en
dc.subject	Σε καντάδα el
dc.subject	In Kantada en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Κάντα σκάλα τα μαλλιά σου el
dc.title.alternative	Kanta skala ta mallia sou en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	STRY02

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγουδάει) =Unknown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	1/12/2019
dc.identifier.other	STRY21 (TASCAM_0726, 1.12.2019)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Επιτραπέζιο τραγούδι el
dc.subject	Table song en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Ποιά είναι εκείνη που κατεβαίνει el
dc.title.alternative	Poia einai ekeinē pou katebainei en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	STRY02

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγουδιστής) =Unknown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	1/12/2019
dc.identifier.other	STRY22 (TASCAM_0726, 1.12.2019)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Αντικριστός χορός el
dc.subject	Face to face dance en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Το καπετανάκι el
dc.title.alternative	To kapetanaki en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	STRY02

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγούδι) =Unknown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	1/12/2019
dc.identifier.other	STRY23 (TASCAM_0726, 1.12.2019)
dc.description	Παραδοσιακό Μικρασιάτικο τραγούδι = Mikra Asia traditionalsong el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Σε γάμους, σε ρεφενέδες el
dc.subject	In weddings,in companies en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Σαν μεθώ και πέφτω κάτω el
dc.title.alternative	San methō kai pefṭō katō en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	STRY02

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγουδιστής) =Unknown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	1/12/2019
dc.identifier.other	STRY24 (TASCAM_0726, 1.12.2019)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Συρτός χορός el
dc.subject	Syrtos dance en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Μήλο μου κόκκινο el
dc.title.alternative	Mēlo mou kokkino en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation.has version	TA2
dc.relation, is part of	STRY02

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγουδιστής) =Unknown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	1/12/2019
dc.identifier.other	STRY25 (TASCAM_0726, 1.12.2019)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Το έλεγαν στις «Λαζαρίνες» el
dc.subject	They used to sing it in “Lazarines” en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Ἦρθε Λάζαρος el
dc.title.alternative	Īrthe Lazarosen
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	STRY02

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγουδάει) =Unknown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	1/12/2019
dc.identifier.other	STRY26 (TASCAM_0726, 1.12.2019)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Του γάμου el
dc.subject	Wedding song en
dc.subject	Για την νύφη el
dc.subject	For the bride en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Να ζήσει η νύφη και ο γαμπρός el
dc.title.alternative	Na zēsei ē nyfē kai o gamprosen
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	STRY02

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγούδι) =Unknown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	1/12/2019
dc.identifier.other	STRY27 (TASCAM_0726, 1.12.2019)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Αντικριστό el
dc.subject	Face to face dance en
dc.subject	Στο σχολείο όταν χορεύανε el
dc.subject	To school when dancing en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Τι ήθελα και σ'άγαπούσα el
dc.title.alternative	Ti ēthela kai s'agapousa en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	STRY02

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγουδιστής) =Unknown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	1/12/2019
dc.identifier.other	STRY28 (TASCAM_0726, 1.12.2019)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Συρτός χορός el
dc.subject	Syrtos dance en
dc.subject	Το χόρευαν οι γιαγιάδες el
dc.subject	Grandmothers used to dance that song en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	'Ένα σαββάτο, βράδυ καλέ Μαρία el
dc.title.alternative	Ena sabbato, brady kale Maria en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	STRY02

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγούδι) =Unknown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	1/12/2019
dc.identifier.other	STRY29 (TASCAM_0726, 1.12.2019)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Άγνωστοel
dc.subject	Unknown en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Το γελεκάκι el
dc.title.alternative	To gelekaki en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	STRY02

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγουδάει) =Unknown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	1/12/2019
dc.identifier.other	STRY30 (TASCAM_0726, 1.12.2019)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Συρτός χορός el
dc.subject	Syrtos dance en
dc.subject	Το έλεγαν οι γιαγιάδες el
dc.subject	Grandmothers used to sing that song en
dc.subject.other	Βερτίσκος el
dc.subject.other	Vertiskos en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Πέντε-έξι χρόνια στον στρατό el
dc.title.alternative	Pente-eksi chronia ston strato en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	STRY02

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγουδιστής) =Unknown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	1/12/2019
dc.identifier.other	STRY31 (TASCAM_0726, 1.12.2019)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Καντάδα el
dc.subject	Kantada en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Σαγαπό γιατί είσαι ωραία el
dc.title.alternative	Sagapō giati eisai ōraia en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	STRY02

dc.contributor.other	Άγνωστος, (τραγούδι) =Unknown, (singer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (ηχογράφηση) = Katsanevakē Athēna (recording) , Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	1/12/2019
dc.identifier.other	STRY32 (TASCAM_0726, 1.12.2019)
dc.description	Παραδοσιακό ελληνόφωνο τραγούδι = Greek traditional song el
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Συρτός αργός χορός el
dc.subject	Syrtos slow dance en
dc.subject	Στα προζύμια, σε γάμους και σε πολλές άλλες περιστάσεις el
dc.subject	Through sourdough, weddings and many other occasions en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Μέσ' την Αγία Παρασκευή el
dc.title.alternative	Mes' tēn Agia Paraskeuē en
dc.type	Recording, oral el
dc.relation, is part of	STRY02

dc.contributor.other	Άγκου, Αγγελική (τραγούδι) = Agkou, Aggelikē (singer)
dc.contributor.other	Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	06/2022
dc.identifier.other	STRY33 ((Αγγελική (γιαγιά) σλαβομακεδόνικο κομμάτι))
dc.description	Σλαβόφωνο τραγούδι = Slavophono song el
dc.language	Σλαβομακεδόνικα = Slavomacedonian
dc.language.iso	sl
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Σλαβομακεδόνικο τραγούδι el
dc.subject	Slavomacedonian song en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymōniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Μεστάλορα el
dc.title.alternative	Mestalora en
dc.type	Recording, oral el

dc.contributor.other	Άγκου, Αγγελική (συνεντευξιαζόμενη) = Agkou, Aggelikē (interviewee)
dc.contributor.other	Ζώη, Αγγελική (ηχογράφηση) = Zōē, Aggelikē (recording);
dc.date.created	06/2022
dc.identifier.other	STRY34 (Αγγελική γιαγιά απαγόρευση Σλαβομακεδόνικων)
dc.description	Συνέντευξη της Αγγελικής Ζώη στην γιαγιά της, η οποία δίνει πληροφορίες για την γλώσσα που μιλούσαν τα παλαιότερα χρόνια στο Στρυμονικό (Σλαβομακεδόνικα) και για κάποια προσωπικά της βιώματα
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēnaen
dc.subject	Συνέντευξη στο Στρυμονικό Σερρών el
dc.subject	Interview in Strymoniko Serres en
dc.subject.other	Στρυμονικό el
dc.subject.other	Strymoniko en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Συνέντευξη στην Αγγελική Άγκου el
dc.title.alternative	Interview to Angelikē Agkou en
dc.type	Recording, oral el

10.6 Συνέντευξη της Αθηνάς Κατσανεβάκη για την εθνομουσικολογική της έρευνα στις περιοχές Βαμβακόφυτο, Χρυσό, Σιτοχώρι, Στρυμονικό και Ελευθερές

dc.contributor.other	Μπαζμαδέλης, Αριστείδης (συνέντευξη) = Bazmadeleēs, Aristeidēs (interviewer); Κογιαννής, Νικόλαος (συνέντευξη) = Kogiannēs, Nikolaos (interviewer)
dc.contributor.other	Κατσανεβάκη Αθηνά (συνέντευξη) = Katsanevakē Athēna (interviewee)
dc.date.created	17/5/2023
dc.identifier.other	SYN1
dc.description	Συνέντευξη της Αθηνάς Κατσανεβάκη για την εθνομουσικολογική της έρευνα στις περιοχές των Σερρών: Βαμβακόφυτο, Χρυσό, Σιτοχώρι και Στρυμονικό και την περιοχή της Καβάλας: Ελευθερές = Athina's Katsanevakē interview concerning her research on the regions of Serres: Vamvakophyto, Chryso, Sitochori and Strymoniko and the region of Kavala: Elephteres
dc.language	Ελληνικά = Greek
dc.language.iso	el
dc.provenance	Αρχείο Κατσανεβάκη Αθηνά el
dc.provenance.alternative	Archive Katsanevakē Athēna en
dc.subject.other	Βαμβακόφυτο, Χρυσό, Σιτοχώρι, Στρυμονικό, Ελευθερές el
dc.subject.other	Vamvakophyto, Chryso, Sitochori, Strymoniko, Elephteres en
dc.subject.other	Μακεδονία el
dc.subject.other	Macedonia en
dc.title	Συνέντευξη της Αθηνάς Κατσανεβάκη el
dc.title.alternative	Athina's Katsanevakē interview en
dc.type	Recording, oral el

11. Συμπεράσματα

11.1. Αρχειακά συμπεράσματα

Με την ολοκλήρωση της καταγραφής και της περιγραφής του ηχητικού υλικού και την εξαγωγή των σχετικών αρχειακών και μουσικολογικών μεταδεδομένων, μπορούν να εξαχθούν διάφορα συμπεράσματα. Στους παρακάτω πίνακες συνοψίζονται τα χαρακτηριστικά των αρχειακών δεδομένων και των πληροφορητών από τις περιοχές: Βαμβακόφυτο, Χρυσό, Σιτοχώρι και Στρυμονικό Σερρών καθώς και από τις Ελευθερές Καβάλας. Η κάθε περιοχή αναλύεται σε 2 πίνακες, με τον ένα από τους δύο να περιγράφει τα είδη των τραγουδιών και τον δεύτερο το φύλο, την ηλικιακή ομάδα, καθώς και τον αριθμό των πληροφορητών.

Τα tracks που εξήχθησαν έπειτα από την τεχνική επεξεργασία του υλικού είναι εκατόν δεκαέξι (116) και περιλαμβάνουν όλα τα τραγούδια που ακούστηκαν στα πρωταρχικά αρχεία. Από το Βαμβακόφυτο εξήχθησαν: 19 μουσικά κομμάτια, από το Χρυσό: 25, από το Σιτοχώρι: 21, από το Στρυμονικό: 35 και από τις Ελευθερές: 16 ηχητικά αρχεία. Σε αυτά τα αρχεία περιλαμβάνονται συνεντεύξεις καθώς και πλήθος τραγουδιών με διάφορες θεματικές από την καθημερινή ζωή. Σχετικά με τα μελωδικά σχήματα σε αρκετά κομμάτια συναντάμε κοινή μελωδία αλλά παραλλαγή στον στίχο ή και αντίστοιχα ίδιο στίχο με διαφορετική μελωδία και επομένως διαφορετική εκτέλεση από τον εκάστοτε τραγουδιστή. Επιπλέον μπορούμε να διακρίνουμε διαφορές στις φωνητικές εκτελέσεις των κομματιών από χωριό σε χωριό. Για παράδειγμα στο Σιτοχώρι αλλά και στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μακεδονίας, φαίνεται ότι στο τραγουδιστικό ύφος και ιδιαίτερα στον τρόπο που επιτελούνται τα φωνητικά μελισματα έχει διεισδύσει ο τρόπος επιτέλεσης των μελισματων του όργανου του ζουρνά. (Αθήνα Κατσανεβάκη στο 45:00' της συνέντευξης).

Βαμβακόφυτο Σερρών

Χορευτικά	10
Στα Καπνά	1
Στο Γάμο	3
Καθιστικά	1
Στους Μαχαλάδες	6

Πίνακας 1: Πίνακας με βάση την λειτουργία των τραγουδιών στην κοινωνία

Άνδρες	1
Γυναίκες	4
Ηλικία <65	?
Ηλικία >65	3
Άγνωστη Ηλικία	2
Συνολικός Αριθμός Τραγουδιών	17

Πίνακας 2: Πληροφορίες για τα άτομα που συμμετέχουν

Χρυσό Σερρών

Χορευτικά	8
Στα Καπνά	3
Στον Γάμο	3
Μοιρολόι	6
Στα Αρραβονιάσματα	1
Καντάδα	1
Του Πολέμου	2
Την Μεγάλη Πέμπτη	2

Πίνακας 3: Πίνακας με βάση την λειτουργία των τραγουδιών στην κοινωνία

Άνδρες	0
Γυναίκες	3
Ηλικία <65	0
Ηλικία >65	3
Άγνωστη Ηλικία	0
Συνολικός Αριθμός Τραγουδιών	23

Πίνακας 4: Πληροφορίες για τα άτομα που συμμετέχουν

Σιτοχώρι Σερρών

Χορευτικά	-
Στον Γάμο	3
Στα Καπνά	4
Επιτραπέζια	15
Μοιρολόι	1
Κλέφτικα	1
Στον Άη Γιάννη τον Κλήδονα	2
Σαρακατσάνικα	2

Πίνακας 5: Πίνακας με βάση την λειτουργία των τραγουδιών στην κοινωνία

Άνδρες	1
Γυναίκες	3
Ηλικία <65	1
Ηλικία >65	2
Άγνωστη Ηλικία	1
Συνολικός Αριθμός Τραγουδιών	19

Πίνακας 6: Πληροφορίες για τα άτομα που συμμετέχουν

Ελευθερές Καβάλας

Χορευτικά	7
Επί Τουρκοκρατίας	2
Στο Σπίτι	1
Την Τρίτη Μέρα Του Πάσχα	3
Επιτραπέζια	1
Του Γάμου	5
Μικρασιάτικα	1

Πίνακας 7: Πίνακας με βάση την λειτουργία των τραγουδιών στην κοινωνία

Άνδρες	1
Γυναίκες	4
Ηλικία <65	?
Ηλικία >65	3
Άγνωστη Ηλικία	2
Συνολικός Αριθμός Τραγουδιών	13

Πίνακας 8: Πληροφορίες για τα άτομα που συμμετέχουν

Στυρυμονικό

Χορευτικά	7
Στον Γάμο	6
Λαζαριάτικα (Του Λαζάρου)	3
Θρακιώτικα	1
Μακεδονικά	3
Στον Άη Γιώργη	1
Παιδικό Τραγούδι	2
Τούρκικα	2
Στα Καπνά	1
Στον Αρραβώνα	1
Καντάδα	5
Στα Προζύμια	1
Επιτραπέζια	5
Μεταπολεμικά	1

Πίνακας 9: Πίνακας με βάση την λειτουργία των τραγουδιών στην κοινωνία

Άνδρες	1
Γυναίκες	3
Ηλικία >65	3
Έκ των οποίων - Ηλικία >90	3
Ηλικία <65	-
Άγνωστη Ηλικία	-
Συνολικός Αριθμός Τραγουδιών	32

Πίνακας 10: Πληροφορίες για τα άτομα που συμμετέχουν

11.2 Συμπεράσματα σε σχέση με την εθνομουσικολογική έρευνα

Κατά την διάρκεια της έρευνας μου για άλλες ερευνητικές επιστημονικές δουλειές που έχουν γίνει στην περιοχή, διαπίστωσα ότι έχουν γίνει κάποιες εργασίες, αλλά μόνο σχετικά με τα Νταρνακοχώρια στα οποία συγκαταλέγεται και το χωριό Χρυσό Σερρών. Τον Φεβρουάριο του 2008 εκπονήθηκε πτυχιακή εργασία από την φοιτήτρια του Πανεπιστημίου Μακεδονίας του τμήματος Βέλλη Μαγδαληνής με τίτλο «Η Φωνητική Παράδοση στα Νταρνακοχώρια» με επιβλέπουσα την κυρία Αθηνά Κατσανεβάκη. Το 2019 η Σοφία Αποστολοπούλου της σχολής δημοσίευσε τη Διδακτορική της διατριβή με τίτλο «Το ιδίωμα των Δαρνακοχωρίων του νομού Σερρών». Στην διατριβή μελετάει σύμφωνα με την ίδια την διδάκτορα «την γλωσσολογική προσέγγιση και περιγραφή της γλωσσικής φυσιονομίας και ιδιαιτερότητας του ιδιώματος των Νταρνακοχωρίων του νομού Σερρών». Το 2015 εκπονήθηκε η πτυχιακή εργασία σχετικά με την εκπαίδευση στα Νταρνακοχώρια από τους φοιτητές του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, Ευάγγελο Λασπά, Χαράλαμπος Τσαλκίδης και Γεωργία Τσανάκα με τίτλο «Η εκπαίδευση στα Δαρνακοχώρια Σερρών (1900-1950)». Εκτενής είναι και η έρευνα της Ζωής Χατζηδημητρίου πάνω στο τραγουδιστικό ρεπερτόριο των Νταρνακοχωρίων που εκδόθηκε πρόσφατα από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Γυναικών και Φίλων Νέου Σουλίου και την Εταιρεία Μελέτης και Έρευνας της Ιστορίας των Σερρών (Ε.Μ.Ε.Ι.Σ) με τίτλο Έφη Χατζηδημητρίου «Συλλογή Δημοτικών Τραγουδιών Νταρνακοχωρίων Ν.Σερρών» 2023.

Μετά από τη μελέτη και ακρόαση όλου του ηχητικού υλικού, των σχετικών δημοσιευμένων πηγών, όπως αυτές παρατίθενται στη Βιβλιογραφία, αλλά κυρίως μέσα από τη συνεργασία με την κα Αθηνά Κατσανεβάκη θα μπορούσα να επιχειρήσω την περιγραφή κάποιων βασικών συμπερασμάτων σε σχέση με την εθνομουσικολογική έρευνα στην περιοχή.

Συμπερασματικά λοιπόν οδηγούμαστε στο πόρισμα ότι έχουν γίνει κάποιες προηγούμενες καταγραφές όσον αφορά το τραγουδιστικό ρεπερτόριο στα Νταρνακοχώρια των Σερρών όπως η εργασία της Βέλλης Μαγδαληνής που αναφέρθηκε προηγουμένως, με τίτλο «Η Φωνητική Παράδοση Στα Νταρνακοχώρια» » καθώς και η δουλειά της Yvonne Hunt η οποία επικεντρώνεται περισσότερο στον χορό σε διαφορες περιοχές των Σερρών (έχει επιτελέσει καταγραφές και στο Χρυσό και στο Βαμβακόφυτο) και έχει γράψει το βιβλίο «A Nest Of Gold» (Μια Φωλιά Απο Χρυσάφι). Τέλος υπάρχει η Έρευνα της Έφης Χατζηδημητρίου που αναφέραμε. Η έρευνα της Κατσανεβάκη Αθηνάς επικεντρώθηκε συμπληρωματικά στα χωριά Χρυσό και Άγιο Πνεύμα και κυρίως στο Χρυσό Σερρών.

Επίσης στο Βαμβακόφυτο έχει γίνει εκτενής καταγραφή από τον Λάμπρο Λιάβα και το πρόγραμμα του Μεγάλου Μουσικής, καθώς και η διπλωματική εργασία της φοιτήτριας του Τμήματος Μουσικών Σπουδών Τζήμα Χριστίνας με επιβλέπων καθηγητή τον Καϊμάκη Ιωάννη και τίτλο «Ηχογράφηση δημοτικών τραγουδιών από το χωριό Βαμβακόφυτο Σερρών» το 2003. Η έρευνα της Κατσανεβάκη επεκτάθηκε πέρα από την αρχική συμπληρωματική καταγραφή στο Βαμβακόφυτο, στις Ελευθερές και στο Στρυμονικό όπου σύμφωνα με την έρευνα μου δεν έχει γίνει προηγουμένως κάποια άλλη εθνομουσικολογική έρευνα.

Μετά την διεκπεραίωση της εργασίας μου οδηγήθηκα στο συμπέρασμα ότι υπάρχει πολύ μεγάλη ανάγκη κινητοποίησης από τους ίδιους τους φορείς της περιοχής, και ιδιαίτερα από τους Εθνομουσικολογούς ώστε να δώσουν βαρύτητα στην ιστορική καταγραφή και μετάδοση

των τοπικών μουσικών ιδιωμάτων, γιατί αποτελούν βασικό μέρος του πολιτισμού. Η επιβίωση των χωριών και των παραδόσεων τους, είναι μέγιστης σημασίας. Στις μέρες μας όλο και περισσότεροι νέοι αποφασίζουν να εγκαταλείψουν τα χωριά τους έτσι ώστε να μεταφερθούν σε μεγαλουπόλεις για να έχουν περισσότερες ευκαιρίες για εργασία και περισσότερες ανέσεις. Θεωρώ ότι είναι ένα από τα καθήκοντά των εθνομουσικολόγων να προχωρήσουν σε άμεσες ιστορικές καταγραφές του ρεπερτορίου τραγουδιστικού και μη και του κοινωνικού τους πλαισίου. Η ιστορική καταγραφή είναι αναγκαία για τον προσδιορισμό και την κατανόηση της πολιτισμικής ταυτότητας των κοινοτήτων και την μελλοντική τους προοπτική.

Ένα ακόμα συμπέρασμα στο οποίο καταλήγω είναι ότι όσο διεξοδική έρευνα και να έχει γίνει για μια περιοχή, ποτέ δεν πρέπει κανείς να είναι απόλυτος στα συμπεράσματα που βγάζει, διότι μπορεί τα δεδομένα να μην είναι αρκετά για ασφαλή εξαγωγή συμπερασμάτων. Επομένως καταλήγουμε στο ότι η έρευνα ποτέ δεν είναι αρκετή. Πάντα υπάρχει περιθώριο περαιτέρω μελέτης και έρευνας που μπορεί να οδηγήσει σε άλλα συμπεράσματα, και έτσι δεν πρέπει κανείς να βιάζεται να καταλήγει γρήγορα σε πορίσματα, που πολλές φορές μπορεί να αδικήσουν κάποιον είτε να παραπληροφορήσουν.

Σχετικά με τα συμπεράσματα που έβγαλα από όλα τα αρχεία τα οποία καλέστηκα να επεξεργαστώ και να αρχειοθετήσω, καταλήγω στο ότι: παρόλο που τα τραγούδια, οι χοροί, τα ήθη, τα έθιμα, τα τραγουδίσματα και οι συνήθειες των κατοίκων των χωριών έχουν πολλά κοινά, μπορούμε να διακρίνουμε πολλές διαφορές είτε μικρές είτε μεγάλες που διαφοροποιούν το κάθε χωριό και το κάνουν ξεχωριστό. Το κάθε μέρος από αυτά έχει την δική του ιστορία και το δικό του παρελθόν. Οι κάτοικοι αυτών των χωριών παρ' όλες τις κακουχίες που πέρασαν σε περιόδους όπως η Τουρκοκρατία, οι Βαλκανικοί πόλεμοι, η Γερμανοβουλγαρική κατοχή και ο Εμφύλιος, συνέχισαν να βιώνουν την κοινοτική τους ζωή περνώντας μέρος του τοπικού τους πολιτισμού στις επόμενες γενιές. Η ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας ωστόσο έπαιξε αρνητικό ρόλο στην περίπτωση αυτή καθώς έγινε μέσο για την σταδιακή παρακμή και υποβάθμιση των τοπικών πολιτισμών. Τα παραδοσιακά όργανα στους χώρους διασκέδασης σε μεγάλο βαθμό αντικαταστάθηκαν με τεράστια ηχεία που αναπαράγουν ένα τεράστιο εύρος τραγουδιών με ένα απλό πάτημα στο διαδίκτυο, ενώ πολλά παραδοσιακά έθιμα τείνουν να θεωρηθούν ξεπερασμένα και «παλιομοδίτικα». Είναι στο χέρι της νέας γενιάς όμως να συνεχίσει αυτές τις παραδόσεις πάντα με γνώμονα τον σεβασμό και την αγάπη στους ανθρώπους που τις δημιούργησαν και στον τόπο τους.

12.Βιβλιογραφία

BAMBAKOΦΥΤΟ

“Αποκριάτικα έθιμα νομού Σερρών.” *Pass2greece*. Πρόσβαση Απρίλιος 5, 2023. http://www.pass2greece.gr/culture_det.asp?culture_id=10

“Βαμβακόφυτο.” buk. Πρόσβαση Απρίλιος 5, 2023. <https://buk.gr/el/poli-perioxi/vamvakofyto>

“Βαμβακόφυτο Σερρών.” Wikipedia. WikimediaFoundation, Σεπτέμβριος 16, 2022. Πρόσβαση Απρίλιος 5, 2023 https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%92%CE%B1%CE%BC%CE%B2%CE%B1%CE%BA%CF%8C%CF%86%CF%85%CF%84%CE%BF_%CE%A3%CE%B5%CF%81%CF%81%CF%8E%CE%BD

Κέππας, Γεώργιος. “Από το Sanjak (1454 μ.Χ.) στο Βαμβακόφυτο: Σάβγιακ-Σάβεκ-Σάβιακ-Σάβικον-Σαβιάκον-Σάβιακον-Καλλιθέα-Βαμβακόφυτο.”, *Τύπος Σιντικής & Ηρακλείας*, Οκτώβριος 18, 2012. Πρόσβαση Απρίλιος 5, 2023

Κέππας, Γιώργος. “Μπαμπούγερα & Κούλουμα.” keppas, Φεβρουάριος 24, 2012. Πρόσβαση Απρίλιος 5, 2023 http://keppas.blogspot.com/2012/02/blog-post_24.html

Κέππας, Γεώργιος. “Βαμβακόφυτο Σιντικής Σερρών: Ανάλυση του Κυρίου.” tzotzos.wordpress, Ιούνιος 5, 2011. Πρόσβαση Απρίλιος 5, 2023 <https://tzotzos.wordpress.com/>

Κέππας, Γιώργος. “Ηθη και έθιμα στο Βαμβακόφυτο.” keppas, Δεκέμβριος 24, 2012. Πρόσβαση Απρίλιος 5, 2023 <http://keppas.blogspot.com/2012/>

Κουλιάλης, Νίκος. *Μπαμπούγερα στο Βαμβακόφυτο Σερρών*. Αθήνα: Δ.Ο.Λ.Τ., 2003

Λιθοξόου, Δημήτρης. “Η Γεωγραφία του Ελληνικού αντιμακεδονικού αγώνα.” lithoksou.net. Πρόσβαση Απρίλιος 5, 2023. <https://www.lithoksou.net/2020/11/makedonikos-agonas-geografia.html>

Πραντισίδης, Γιάννης. *Ο χορός στην ελληνική παράδοση και η διδασκαλία του*. Αιγίνιο: Εκδοτική Αιγινίου, 2004.

Τζήμα, Χριστίνα. “Ηχογράφηση δημοτικών τραγουδιών απο το χωριό Βαμβακόφυτο Σερρών”. Διπλωματική εργασία, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, 2003

Τριανταφυλλοπούλου, Βασιλική. “Βαμβακόφυτο Σερρών: Από το χθες στο σήμερα: Άγνωστη Ελλάδα.” *MAXMAG*, Αύγουστος 17, 2018. Πρόσβαση Απρίλιος 5, 2023 <https://www.maxmag.gr/agnosti-ellada/vamvakofyto-serron-apo-to-chthes-sto-simera/>

ΧΡΥΣΟ

Αθανασιάδης, Αθανάσιος. “Δαρνακοχώρια.” users.sch.gr. Πρόσβαση Απρίλιος 8, 2023. <http://users.sch.gr/athanasiadi/darnakas/>

Βελλή, Μαγδαληνή. “Η φωνητική παράδοση στα Δαρνακοχώρια.” Πτυχιακή εργασία, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης Μουσικής, 2008.

Κόκκινος, Γεώργιος, και Μπέγκος Αναστάσιος. Το Νέο Σούλι Σερρών (Σουμπάσκιοι): Ιστορία – λαογραφία. Νέο Σούλι: Ιστορική και Λαογραφική Εταιρία Σερρών – Μελενικου, 2002.

Μελισσάς, Απόστολος. “Τα Νταρνακοχώρια.” Πολιτιστικός Σύλλογος Πεντάπολης. Πολιτιστικός Σύλλογος, June 17, 2014. Πρόσβαση Απρίλιος 10, 2023. <https://pol-pentapolis.gr/%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B1/%CF%84%CE%B1-%CE%BD%CF%84%CE%B1%CF%81%CE%BD%CE%B1%CE%BA%CE%BF%CF%87%CF%8E%CF%81%CE%B9%CE%B1/>

“Σέρρες: Το Έθιμο Του Ποδαριστή Στα Νταρνακοχώρια Των Σερρών,” *Epilogos.TV*, Πολιτιστικός Σύλλογος Γυναικών Νέου Σουλίου Σερρών και Epilogos press, Ιανουάριος 2, 2022. Πρόσβαση Απρίλιος 10, 2023 <https://epilogos.tv/serres-to-ethimo-toy-podaristi-sta-narnakochoria-ton-serron/>.

Τσεγγελίδης, Ιωάννης. “Η Ιστορία του χωριού μας: Τοπόλιανη το σημερινό Χρυσό Σερρών.” *mparmpraantonis.wordpress*, Ιούνιος 4, 2012. Πρόσβαση Απρίλιος 10, 2023. <https://mparmpraantonis.wordpress.com/about-chriso/>

Χατζηδημητρίου, Έφη. *Συλλογή Δημοτικών Τραγουδιών Νταρνακοχωριών Ν. Σερρών*. Σέρρες: Εταιρία Μελέτης και Έρευνας της Ιστορίας των Σερρών (Ε.Μ.Ε.Ι.Σ.) και Πολιτιστικός Σύλλογος Φυναικών και Φίλων Ν. Σουλίου Σερρών, 2021.

Χεμελίδου, Φωτεινή. *Χριστουγεννιάτικα έθιμα, γλυκά και φαγητά στο Χρυσό Σερρών μετά την κατοχή (1945-50). Το σεντούκι των ιστοριών: Ψηφιακές αφηγήσεις τοικής ιστορίας από τις Σέρρες*. Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Σερρών, 2014. Πρόσβαση Απρίλιος 10, 2023 <http://repository.serrelib.gr/estories/handle/11644/106>

“Χρυσό.” Δήμος Εμμανουήλ Παππά. Πρόσβαση Απρίλιος 8, 2023. <http://edemocracy-empapas.gr/dimotikes-kinotites/chriso/>

“Χρυσό (Σέρρες).” *greekhistoryrepository*. Πρόσβαση Απρίλιος 8, 2023. <https://www.greekhistoryrepository.gr/archive/item/9759>

“Χρυσό.” buk.gr. Πρόσβαση Απρίλιος 8, 2023. <https://buk.gr/el/poli-perioxi/hryso>

Hunt, Yvonne. *A Nest of Gold* (Μια φωλιά απο χρυσάφι). Σέρρες: Κ.Μ.Π.Χ. “Κύκλος”, 2014.

ΣΙΤΟΧΩΡΙ

“Δημοτική Ενότητα Αχινού: Κοινότητα Σιτοχωρίου.” Δήμος Βισαλτίας, Σεπτέμβριος 9, 2022. Πρόσβαση Απρίλιος 10, 2023 <https://www.dimosvisaltias.gr/economy/dimotiki-enotita-achinoy/>

“Δημοτική Ενότητα Αχινού: Σιτοχώρι ,old.dimosvisaltias.gr. Πρόσβαση Απρίλιος 8, 2023. <https://old.dimosvisaltias.gr/www.dimosvisaltias.gr/index.php/mn-odimosmas/mn-dhmotikes-enotites/mn-dhmotikh-enothta-axinou.html>

“Θράκη: Χελιδονίσματα – Τα Κάλαντα της άνοιξης.” *ilovethrace.wordpress*. hellasthrace, Μάρτιος 1, 2015. Πρόσβαση Απρίλιος 10, 2023.

<https://ilovethrace.wordpress.com/2015/03/01/%CF%87%CE%B5%CE%BB%CE%B9%CE%B4%CE%BF%CE%BD%CE%AF%CF%83%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B1-%CF%84%CE%B1-%CE%BA%CE%AC%CE%BB%CE%B1%CE%BD%CF%84%CE%B1-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%AC%CE%BD%CE%BF%CE%B9%CE%BE%CE%B7%CF%82/>

“Σιτοχώρι.” buk.gr. Πρόσβαση Απρίλιος 8, 2023. <https://buk.gr/el/poli-perioxi/sitohori>

“Σιτοχώρι Σερρών.” Wikipedia. Wikimedia Foundation, March 1, 2022. Πρόσβαση Απρίλιος 10, 2023.

<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A3%CE%B9%CF%84%CE%BF%CF%87%CF%8E%CF%81%CE%B9-%CE%A3%CE%B5%CF%81%CF%81%CF%8E%CE%BD>

Χειμωνίδου, Ζωή. “Χελιδονίσματα’ την 1^η Μαρτίου 1967 στο Σιτοχώρι Σερρών- Ένα βίντεο που ‘ξυπνά’ μνήμες.” *InfoNews24*, Μάρτιος 1, 2022. Πρόσβαση Απρίλιος 10, 2023. https://infonews24.gr/2022/03/01/chelidonismata-tin-1i-martioy-1967-sitochori-serron-vinteo-poy-xyrna/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=chelidonismata-tin-1i-martioy-1967-sitochori-serron-vinteo-poy-xyrna

ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ

“Δημοτική Ενότητα Ελευθερών: Ελευθερές.” dimospaggaiou. Πρόσβαση Απρίλιος 8, 2023. <https://www.dimospaggaiou.gr/dimos/dim-enotites/de-orfanou/300-dimos-cat/dim-enotites/de-eleftherwn>

“Ελευθερές.” buk.gr. Πρόσβαση Απρίλιος 8, 2023. <https://buk.gr/el/poli-perioxi/eleytheres>

“Ιστορικός Τόπος’ Τα Ιαματικά Λουτρά Ελευθερών Καβάλας.” Αρχαιολογία.gr.

Archaeology Newsroom, Ιούλιος 20, Πρόσβαση Απρίλιος 10, 2023.

2015.<https://www.archaiologia.gr/blog/2015/07/20/%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CF%82-%CF%84%CF%8C%CF%80%CE%BF%CF%82-%CF%84%CE%B1->

[%CE%B9%CE%B1%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AC-%CE%BB%CE%BF%CF%85%CF%84%CF%81%CE%AC/](#)

Μπαστούνης, Σπύρος. *Μνήμη των Μικρασιατών Καβάλας*, (Καβάλα, ΕΛ.) Νοεμβ. 15, 2016

“Τα ‘Μαζΐδια’ γιορτάστηκαν ξανά στο Παγγαίο - Από την τουρκοκρατία στο σήμερα.” *Kavala News*, Απρίλιος 26, 2022. Πρόσβαση Απρίλιος 10, 2023 <https://www.kavalanews.gr/26380-mazidia-giortastikan-xana-paggaiο-toyrkokratia-simera-fotografies.html>

Σοφιανός, Θανάσης, και Βασίλης Ιωάννου. “‘Μαζΐδια’ Στις Ελευθερές: Ένα Πασχαλινό Έθιμο Με Ρΐζες Από Την Τουρκοκρατία [Φωτογραφίες].” *Kavalapost*, Απρίλιος 10, 2018. Πρόσβαση Απρίλιος 10, 2023 <https://www.kavalapost.gr/kinonia/199857/mazidia-stis-elftheres-ena-paschalino-ethimo-rizes-apo-tin-tourkokratia-fotografies/>

ΣΤΡΥΜΟΝΙΚΟ

“Οι Εκδηλώσεις του 3ημερου στο νομό Σερρών: Καθημερινός Παρατηρητής.” *serresparatiritis.gr*. Πρόσβαση Απρίλιος 10, 2023. <https://www.serresparatiritis.gr/oi-ekdilwseis-tou-3imerou-sto-nomo-serrwn/articles/36/8233/>

“Σέρρες: Η θαυμαστή ιστορία της εκκλησίας του Αγίου Αντωνίου στο Στρυμονικό που κτίστηκε το 1703 .” *Epilogos.TV*. Epilogos Press, Ιανουάριος 16, 2022. <https://epilogos.tv/serres-i-thaymasti-istoria-tis-ekklisias-toy-agiou-antoniou-sto-strymoniko-poy-ktistike-to-1703/>

“Στρυμονικό.” *buk.gr*. Πρόσβαση Απρίλιος 10, 2023. <https://buk.gr/el/poli-perioxi/strymoniko>

“Στρυμονικό Σερρών.” *hellenicaworld.com*. Πρόσβαση Απρίλιος 10, 2023. <https://www.hellenicaworld.com/Greece/Geo/gr/StrymonikoSerron.html>

“Στρυμονικό Σερρών Municipality of Strymoniko.” *web.archive.org*. Πρόσβαση Απρίλιος 11, 2023. https://web.archive.org/web/20120318121445/http://www.strymoniko.com/?page_id=22

“‘Χαρταλάτσια’”: Κι όμως αυτή την συνταγή την Έκαναν στο Στρυμονικό οι ντόπιοι.” *oikohouse.wordpress*, Σεπτέμβριος 16, 2014. Πρόσβαση Απρίλιος 12, 2023. <https://oikohouse.wordpress.com/2014/09/16/%cf%87%ce%b1%cf%81%cf%84%ce%b1%ce%bb%ce%ac%cf%84%cf%83%ce%b9%ce%b1-%ce%ba%ce%b9-%cf%8c%ce%bc%cf%89%cf%82-%ce%b1%cf%85%cf%84%ce%ae-%cf%84%ce%b7%ce%bd-%cf%83%cf%85%ce%bd%cf%84%ce%b1%ce%b3%ce%ae/#more-7520>

ΑΛΛΕΣ ΠΗΓΕΣ

Αγγελάκαρος, Παναγιώτης. *Η μουσική παράδοση της Όσσας, του Βερτίσκου, του Σοχού και του Προφήτη, μέσα από την επιτόπια έρευνα της Αθηνάς Κατσανεβάκη: αρχειακή καταγραφή,*

επεξεργασία και αξιολόγηση δεδομένων. Διπλωματική Εργασία. Τμήμα Μουσικών Σπουδών Α.Π.Θ., 2022.

Μπάγιας, Ανδρέας, *Βασικές έννοιες και αρχές : η οργάνωση των αρχείων για τη διοίκηση και την έρευνα*. 3η εκδ. Αθήνα: Κριτική. Αρχαιονομία: 2005

Βλάχος, Δήμος. *Η μουσική προφορική παράδοση νοτιοδυτικά της λίμνης Βόλβης: αρχειακή καταγραφή και αξιολόγηση δεδομένων μέσα από την επιτόπια έρευνα της Αθηνάς Κατσανεβάκη*. Διπλωματική Εργασία. Τμήμα Μουσικών Σπουδών Α.Π.Θ., 2021.

Ιωαννίδου, Αρσινόη. *Η Μουσική Βιβλιοθηκονομία στην Ελλάδα και οι Προοπτικές της*. 1ο Συνέδριο του Ελληνικού Παραρτήματος της Διεθνούς Ένωσης Μουσικών Βιβλιοθηκών και Αρχείων, Αθήνα Απρίλιος 2017. Αθήνα: [υ.ε.] 2017.

Ιωαννίδου, Αρσινόη. «Το Εκπαιδευτικό και Επαγγελματικό Καθεστώς του Μουσικού Βιβλιοθηκονόμου στην Ελλάδα και οι Προοπτικές του». *1ο Συνέδριο Μουσικών Βιβλιοθηκών και Αρχείων*. Αθήνα: ΜΜΒ Λίλιαν Βουδούρη, 2017. Ανακοίνωση σε Συνέδριο, υπό έκδοση.

Κατσανεβάκη, Αθηνά. Συνέντευξη στον Δήμο Βλάχο. 2021.

Κατσανεβάκη, Αθηνά. Συνέντευξη στον Παναγιώτης Αγγελάκαρο 2022.

Κατσανεβάκη, Αθηνά. Συνέντευξη στον Σπυρίδωνα Τσακνάκη 2022.

Καυωμένος, Ερατοσθένης. «Δημοτικό τραγούδι: Μία διαφορετική προσέγγιση.» Αθήνα: Πατάκης, 1999. Leake William Martin, *Travels in Northern Greece*, vol. III, [s.n.], London 1835

Κολυβά, Μ. «Αρχαιονομία: Φορείς παραγωγής αρχείων: ιστορική αναδρομή.» Αθήνα: Πατάκης Κοπαρανίδης, Ν., 2009.

Κολυβά, Μ. «Εγχειρίδιο αρχαιονομίας: θεωρητικές προσεγγίσεις, οργάνωση και σκοποί, σύγχρονες προκλήσεις.» Αθήνα: Πατάκης, 2011.

Κυριάκη-Μάνεση, Δάφνη. «Metadata.» Kallipos, Φεβρουάριος 6, 2016. Πρόσβαση Ιούνιος 6, 2023 <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/2499>

Μπάγιας, Α, «Εγχειρίδιο αρχαιονομίας: η επεξεργασία ενός ιστορικού αρχείου.» Αθήνα: Κριτική, 1999.

Μπάγιας, Α. *Αρχαιονομία: βασικές έννοιες και αρχές: η οργάνωση των αρχείων για τη διοίκηση και την έρευνα*. Αθήνα: Κριτική, 1999.

Μπαζακογιάννη, Στυλιανή, “ *Μεταγραφές δημοτικών τραγουδιών του Λαγκαδά.*” Διπλωματική εργασία, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Σχολή Καλών Τεχνών, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, 1998.

Μπαζμαδέλης, Αριστείδης. «Ψηφιακά Αρχεία και Πνευματικά Δικαιώματα.» *Μουσικοί Κατάλογοι, Μουσικά Αρχεία, και Εργαλεία Βιβλιογραφικής Έρευνας*. Τμήμα Μουσικών Σπουδών Α.Π.Θ. Σημειώσεις μαθήματος, 2019.

Σπυριδάκης, Γιώργος Κ, Περιστέρης Σπυρίδων Δ. “Ελληνικά Δημοτικά Τραγούδια: τόμος Γ: Μουσική Εκλογή.” Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών , Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 1964, 1999.

Τραγούδια Ανατολικής Μακεδονίας. Δίσκος βινυλίου 33 1/3 rpm. Σύλλογος προς Διάδοσιν της Εθνικής μας Μουσικής, 1977.

Τσακνάκης, Σπυρίδων. «Η προφορική μουσική παράδοση της ΒΔ περιοχής της λίμνης Βόλβης: αρχειακή καταγραφή και αξιολόγηση δεδομένων μέσα από την επιτόπια έρευνα της Αθηνάς Κατσανεβάκη». Διπλωματική Εργασία. Τμήμα Μουσικών Σπουδών Α.Π.Θ., 2022.

Κολυβά, Μαριάννα. *Φορείς παραγωγής αρχείων ιστορική αναδρομή*. Πατάκης. Αρχαιονομία, 3η εκδ. Αθήνα, 2015.

Χρηστάρα, Παναγιώτα-Χαρά. *Le “δημοτικό τραγούδι” (Le chanson traditionnelle) de Halcidique (en Macedoine grecque)*. PhD de l’ Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales – France, 2001.

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Aslanidi, Maria; Ioannidou, Arsinoi & Bazmadelis, Aris. *Enabling Access to Byzantine Music Manuscripts in an International Context: The Case of Nikolaos Mavropoulos Archive*. Hellenic Journal of Music. Education and Culture, vol. 8 no 1., 2018.

“DCMIMetadataTerms.” dublincore.org, Ιανουάριος 20, 2020. Πρόσβαση Ιούνιος 6, 2023. <https://www.dublincore.org/specifications/dublin-core/dcmi-terms/>

Gottlieb, Jane. *Libraries and the Universe of Information on Music: Music Library and Research Skills*. Upper Saddle River NJ; Pearson Education, 2009

Katsanevaki, Athena. «Is «Traditional» improvised? «East» and «West» and the improvised traditions in Greece.» In: *Music and Dance in Southeastern Europe: New scopes of research and action, Proceedings* . Fourth Symposium of the ICTM Study Group on Music and Dance in Southeastern Europe. Petnica Science Center, Republic of Serbia, 24 September – 1 October 2014 Edited by Liz Mellish, Nick Green and Mirjana Zakić. Belgrade, Serbia: Faculty of Music, University of Arts, 2016.

Katsanevaki, Athena, «The Vertiskos Project in Context: Fieldwork and Music.» *SEM Student Union*. Πρόσβαση Ιούνιος 6, 2023 <https://semstudentunion.wordpress.com/the-vertiskos-project-in-context/>

Katsanevaki, Athena. «Modern Laments in Northwestern Greece. Their Importance in Social and Musical life and the «making» of oral tradition.» *Musicologist International Journal of Music Studies*. Turkey: Karadeniz Technical University State Conservatory, Vol.1, 2017. <http://dergipark.gov.tr/musicologist/issue/33635/373186>
<http://dergipark.gov.tr/download/article-file/396029>

Katsanevaki, Athena. «Shifting» identities or «hidden» messages? *A musical ethnohistory of Northwestern Greece*. Thessaloniki: Archive of Greek Traditional Music, School of Music

Studies Library, Aristotle University of Thessaloniki, 2021. Πρόσβαση Ιούνιος 6, 2023. In: <https://sophia.mus.auth.gr/xmlui/handle/123456789/2114?show=full>.

Katsanevaki, Athena. ««Shifting» identities or «hidden» messages? A musical ethnohistory of Northwestern Greece. (An Introductory Note).» *IMS-RASMB*, Series Musicologica Balcanica 1.2, 2021. e-ISSN: 2654-248X p.414-422. DOI: 10.26262/smb.v1i2.8071

Kolokytha, Olga, Gmeiner, Rafaella: *Η συμβολή των μουσικών αρχείων στους πολιτιστικούς και δημιουργικούς τομείς στην Ευρώπη*. 4ο Συνέδριο Μουσικών Βιβλιοθηκών και Αρχείων Ελληνικού Παραρτήματος Διεθνούς Ένωσης Μουσικών Βιβλιοθηκών. Ανακοίνωση σε Συνέδριο.

“Music Librarianship - Music Library Association.” *musiclibraryassoc.org*. Πρόσβαση Ιούνιος 6, 2023. <https://www.musiclibraryassoc.org/page/MusicLibrarianship>.

Naef, Maurice. “Association Répertoire International d’Iconographie Musicale (RIdIM).” *RIdIM*. Πρόσβαση Ιούνιος 6, 2023. <https://ridim.org/>

Rattlif; Mixon, Neil; Μπαζμαδέλης, Άρης. *Directory of Music Libraries and Collections in Greece*. Θεσσαλονίκη: Ελληνική Ένωση για τη Μουσική Εκπαίδευση, 2017. Σαρλαντζή, Μαρία. Δημοτικά τραγούδια του Σοχού- μεταγραφές. 1994.

“Repertoire International de Literature Musical & nbsp; .” *rilm.org*. Πρόσβαση Ιούνιος 6, 2023. <https://www.rilm.org/>

Riley, Jenn. “Understanding Metadata: What Is Metadata, and What Is It for?” *UNT Digital Library*. National Information Standards Organization (U.S.), August 29, 2017. Πρόσβαση Ιούνιος 6, 2023. <https://digital.library.unt.edu/ark:/67531/metadc990983/>

“RISM.” *Répertoire International des Sources Musicales*. Πρόσβαση Ιούνιος 6, 2023. <https://rism.info/>

“RIPM Mission Statement.” *ripm.org*. Πρόσβαση Ιούνιος 6, 2023. <https://www.ripm.org/?page=Mission>

“What Is IAML?” *International Association of Music Libraries, Archives and Documentation Centres*, Απρίλιος 20, 2021. Πρόσβαση Ιούνιος 6, 2023. <https://www.iaml.info/what-iaml>

Υπογραφή επιβλέποντος διπλωματικής εργασίας του Νίκου Κογιαννη ΑΕΜ 1885

Ψηφιακή Βεβαίωση Εγγράφου

Μπορείτε να ελέγξετε την ισχύ του εγγράφου
σκανάροντας το QR code ή εισάγοντας τον κωδικό
στο docs.gov.gr/validate

Κωδικός εγγράφου: dKJL5mbvVvUeFHwhJz-MVA

: 1/1

Επιβεβαιώνεται το γνήσιο. Υπουργείο
Ψηφιακής Διακυβέρνησης / Verified by the Ministry
of Digital Governance, Hellenic Republic
20230703014147+03'00'

Υπογραφή:
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΜΠΑΖΜΑΔΕΛΗΣ
Πατρώνυμο: ΧΡΗΣΤΟΣ
ΑΦΜ: 043332541
Ημ. Υπογραφής: 03/07/2023 01:41:43